

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์บุคลากรฮาร์โมนี ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการ
ด้านบุคลากรอรัญประเทศ อำนวยอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

จิรภัทร บุญประเสริฐ

๕๗๕ ๑๐๒๕๖๗๘

22 ส.ค. 2560

369694

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

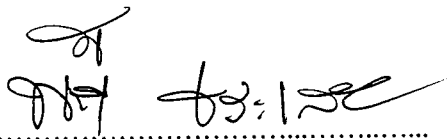
คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการบริหารและคณะกรรมการควบคุม
มาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการบริหาร ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ จิรภัทร บุญประเสริฐ ฉบับ
นี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการบริหาร

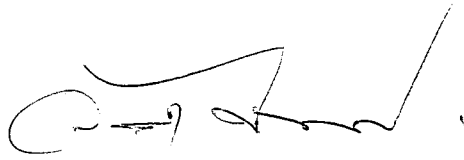

.....
(อาจารย์ชิตพล ชัยมะดัน)

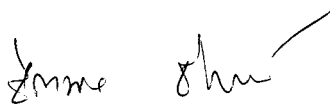
คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานปัญหาพิเศษทางการบริหาร

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนีย์ ธารเสนา)

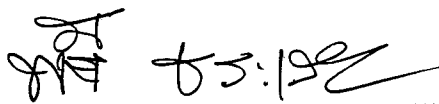

..... กรรมการ
(ดร.วัลลภ ศัพท์พันธุ์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ชิตพล ชัยมะดัน)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนีย์ ธารเสนา)

วันที่ 20 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว สำเร็จลงได้ด้วย ความกรุณาจากหลายท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะ อาจารย์ ชิตพล ชัยมะดัน และอาจารย์วัลลภ ศัพท์พันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาในการจัดทำปัญหาพิเศษที่ให้กรอบแนวคิด แนวทางในการศึกษา คำแนะนำ ได้ช่วยเหลือเสนอแนะ และแก้ไขปัญหาในทุก ๆ ด้านของการทำปัญหาพิเศษ ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่งผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา และคณาจารย์อื่น ๆ ทุกท่านที่ให้กรุณาประสิทธิประสาทวิชา อำนวยความสะดวกในการศึกษาจนผู้ศึกษามีความรู้ นำมาใช้ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้ประกอบการในจังหวัดสระแก้ว ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ผลการศึกษาที่ได้จะนำไปเป็นประโยชน์ต่อด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ต่อไป

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณความดีทั้งหมดของปัญหาพิเศษเล่มนี้ ได้แก่ บิดา มารดา สามีน ลูกร ๆ ที่เป็นกำลังใจและผู้มีพระคุณทุกท่านที่ทำให้มีความสำเร็จในวันนี้

จิรภัทร บุญประเสริฐ

54930144: สาขาวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: ความรู้ของผู้ประกอบการ/ ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์ ฉบับปี 2012/ ผู้ประกอบการ
ด้านศุลกากรอรัญประเทศ

จรรยาพร บุญประเสริฐ: ความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์ฉบับปี 2012 ของ
ผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว. (KNOWLEDGE OF
HARMONIZED SYSTEM 2012 OF CUSTOMS TARIFF OF CUSTOMS HOUSE ENTERPREUR
IN ARANYAPRATHET DISTRICT, SA KAEO PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ: ชิตพล
ชัยมะดัน, ศศ.ม. 117 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการ
ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับระบบ
พิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ 2) เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับ
ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ จำแนกตาม เพศ อายุ
การศึกษา และประสบการณ์ทำงาน 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากร
ฮาร์โมนีส์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
ผู้ประกอบการซึ่งมารับบริการจากด้านศุลกากรอรัญประเทศ จำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลคือ แบบวัดความรู้ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency)
ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Compare Mean)

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง และผลการ
เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญ
ประเทศ จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์ทำงานพบว่า ผู้ประกอบการที่เป็นเพศชายมีความรู้
มากกว่าเพศหญิง ผู้ประกอบการที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความรู้มากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุในช่วงอื่น ๆ
ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้มากกว่าผู้ประกอบการที่มีการศึกษาในช่วงอื่น ๆ และ
ผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปี มีความรู้มากกว่าผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ทำงานในช่วงอื่น ๆ

ผลการวิจัยปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์ฉบับปี 2012 ของ
ผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
โดยปัญหาที่พบมากที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์

54930144: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A. (GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: KNOWLEDGE OF ENTREPRENEUR/ HARMONIZED SYSTEM OF CUSTOMS TARIFF: HS 2012/ CUSTOMS HOUSE IN ARANYAPRATHET DISTRICT, SA KAEO PROVINCE

JIRAPAT BUNPRASERT: KNOWLEDGE OF HARMONIZED SYSTEM 2012 OF CUSTOMES TARIFF OF CUSTOMS HOUSE ENTERPRENEUR IN ARANYAPRATHET DISTRICT, SA KAEO PROVINCE. ADVISOR: CHITTAPOL CHAIMADAN. M.A., 117 P., 2013.

This study aims 1) to evaluate knowledge level of harmonized system (HS 2012) of customs tariff of the entrepreneurs who operate customs houses in Aranyaprathet District, Sa Kaeo Province 2) to compare knowledge level of harmonized system (HS 2012) of those entrepreneurs classified by sex, age, educational level, and working experience, and 3) to explore problems and suggestions related to the harmonized system (HS 2012) of customs tariff. The population is consisted of 150 service receivers at customs houses in Aranyaprathet District. Knowledge evaluation form is used as data collecting tool, and statistics used for data analysis are percentage, frequency, mean, standard deviation, and compare means.

The finding shows that the knowledge level of the entrepreneurs is rated moderate. The comparison shows that male samples have higher knowledge level than female and those entrepreneurs who are aged ≥ 51 years old have higher knowledge level than other age groups. Those entrepreneurs whose working experience is 5 years have higher knowledge level than other groups.

The exploration of problems and suggestions related to the harmonized system (HS 2012) reveals that the existence of problems is rated moderate and the most found problem is publication of the harmonized system (2012) customs tariff.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่ออังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้.....	10
ระบบการจัดเก็บรายได้พิกัดศุลกากรฮาร์โมนี.....	22
ระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี.....	45
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับด่านศุลกากรอรัญประเทศ.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
ประชากร.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
เกณฑ์การแปลผล.....	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	75
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มประชากร	75
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ.....	77
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ ของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอัญมณีประเทศ อัญมณีประเทศไทย จังหวัดสระแก้ว ..	81
5 อภิปรายและสรุปผล.....	90
สรุปผลการวิจัย	90
อภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ	95
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	101
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	117

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	รายได้ของประเทศจำแนกตามหน่วยการจัดเก็บรายได้ ปีงบประมาณ 2553-2554 2
2	รายได้ของกรมศุลกากรจำแนกตามปีงบประมาณ 2552-2555 3
3	รายได้ของด่านศุลกากรอรัญประเทศจำแนกตามปีงบประมาณ 2551-2555..... 3
4	พิกัดอัตราอากรขาเข้าแบ่งช่องออกเป็น 8 ช่อง..... 26
5	พิกัดอัตราศุลกากรขาออก กำหนดไว้สินค้าที่ส่งออกไว้ 9 ประเภท 38
6	สรุปผลการจัดเก็บรายได้ของด่านศุลกากรอรัญประเทศ..... 61
7	ผลการจัดเก็บรายได้ศุลกากรเทียบประมาณการ 62
8	สรุปผลการจัดเก็บรายได้แทนหน่วยงานอื่น 62
9	ข้อมูลการนำเข้าและส่งออก ปีงบประมาณ 2554 เทียบ ปีงบประมาณ 2553 63
10	รายการสินค้านำเข้ามูลค่าสินค้าสูงสุด 10 อันดับ ปีงบประมาณ 2553 ถึง 2555..... 64
11	รายการสินค้าส่งออกสูงสุด 10 อันดับ ปีงบประมาณ 2553 ถึง 2555 65
12	ผลการจับกุมและการจำหน่ายของกลาง ปีงบประมาณ 2554 เทียบ ปีงบประมาณ 2553 66
13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามเพศ 75
14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามอายุ 76
15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามระดับการศึกษา..... 76
16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามประเภทการทำงาน 77
17	จำนวน ร้อยละ คะแนนความรู้ของผู้ประกอบการด่านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เกี่ยวกับความรู้ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีแซกเป็น รายข้อ 77
18	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับความรู้ ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีแซก ฉบับปี 2012 81
19	การเปรียบเทียบเพศกับความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีแซก ฉบับปี 2012..... 82
20	การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีแซกฉบับปี 2012 ของ ผู้ประกอบการด่านศุลกากรอรัญประเทศ จำแนกตามอายุ..... 83
21	การเปรียบเทียบระดับการศึกษาเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีแซก ฉบับปี 2012 จำแนกตามระดับการศึกษา 84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีฉบับปี 2012 ของ ผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ จำแนกตามประเภทการทำงาน	87
23	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับ ความรู้ของระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี 2012.....	89

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 ตัวอย่าง กิจการได้นำเข้ากาแฟ อาราบิก้าจำนวน 100 กิโลกรัม เป็นเงินทั้งสิ้น 5,000 บาท กิจการต้องเสียภาษีนำเข้า.....	37
3 โครงสร้างการบริหารภายในด้านศุลกากรอรัญประเทศ	58

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดเก็บผลประโยชน์จากการค้าเพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน ในลักษณะที่เป็นภาษีศุลกากร แต่โบราณของไทยนั้น ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่ามีวิธีการจัดเก็บอย่างไร และเป็นพิศกัฏฐาเท่าใด คงปรากฏแต่พอเป็นแนวศึกษาได้ว่า ในสมัยสุโขทัยมีคำสำหรับเรียกภาษีชนิดหนึ่งซึ่งเก็บจากการนำสัตว์สิ่งของมาจำหน่ายว่า จกอบ และการเก็บภาษีนี้ช่วงระยะเวลาหนึ่งกรุงสุโขทัยได้มีการประกาศยกเว้นแก่ผู้เข้ามาค้าขาย แต่ จกอบ ในสมัยสุโขทัยจะรวมถึงผลประโยชน์ที่เรียกเก็บจากสินค้าเข้าและออกไปยังต่างประเทศด้วยหรือไม่ ไม่ทราบแน่ชัด

สันนิษฐานว่าในสมัยอยุธยาเองที่การค้ากับต่างประเทศเจริญก้าวหน้าขึ้นมาก ได้เกิดหน่วยงานที่ทำหน้าที่โดยตรงที่เรียกว่า พระคลังสินค้า ทำการค้าแทนรัฐกับพ่อค้านานาชาติ โดยระบบที่เรียกว่า การค้าผูกขาด กล่าวคือ พระคลังสินค้าจะเป็นผู้กำหนดประเภทของสินค้าที่เข้าทั้งปวง รวมทั้งการขายผลผลิตเพื่อออกไปต่างประเทศ ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช มีการเก็บภาษีที่เรียกเก็บจากการค้าระหว่างประเทศ 2 อย่าง คือ จังกอบเรือสินค้าและจกอบสินค้า ซึ่งถือได้ว่าเป็นภาษีศุลกากรสมัยอยุธยา

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงปฏิรูประบบการจัดเก็บภาษีอากรใหม่โดยทรงจัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ขึ้น ซึ่งการก่อตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์นับว่าเป็นการก่อตั้งกรมศุลกากรด้วย ทำหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีสินค้าขาเข้าขาออกเป็นรายได้ของรัฐ (กรมศุลกากร, 2552, หน้า 7)

กรมศุลกากร มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากรจากการนำเข้าส่งออก โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและเป็นธรรม เพิ่มการอำนวยความสะดวกทางการค้า และเพื่อสังคมมีความปลอดภัยจากสินค้าที่เป็นอันตราย ดังวิสัยทัศน์ศุลกากรมาตรฐานโลก เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและปกป้องสังคม (กรมศุลกากร, 2552, หน้า 12)

กรมศุลกากร มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเก็บภาษีศุลกากรขาเข้า-ขาออกและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมทั้งเก็บภาษีแทนกรมสรรพากร กรมสรรพสามิตและกระทรวงมหาดไทย เพื่อเป็นรายได้แผ่นดินซึ่งจะต้องมีการป้องกันและปราบปรามการหลีกเลี่ยงและลักลอบหนีภาษี นอกจากนี้ ยังมีภารกิจหลักในการส่งเสริมการส่งออกโดยมาตรการทางภาษีอากรและการให้บริการ

แก่ผู้นำเข้าและส่งออก เพื่อสนองนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศให้สามารถส่งสินค้าไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว (กระทรวงการคลัง, 2554, หน้า 21-22)

ผลการจัดเก็บรายได้ตามหน่วยงานจัดเก็บ สรุปได้ ดังนี้

1. กรมสรรพากร จัดเก็บได้ รวม 1,515,666 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 210,066 ล้านบาท หรือผลการจัดเก็บรายได้ศุลกากร รายปีงบประมาณ ร้อยละ 16.10 (สูงกว่าปีที่แล้วร้อยละ 19.90)
2. กรมสรรพสามิต จัดเก็บได้รวม 399,779 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 12,679 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.30 (ต่ำกว่าปีที่แล้วร้อยละ 1.50)
3. กรมศุลกากรจัดเก็บได้รวม 102,882 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการ 14,482 ล้านบาท หรือร้อยละ 16.40 (สูงกว่าปีที่แล้วร้อยละ 5.90)

ตารางที่ 1 รายได้ของประเทศจำแนกตามหน่วยการจัดเก็บรายได้ ปีงบประมาณ 2553-2554
(กระทรวงการคลัง, 2554, หน้า 15-16)

หน่วยงาน	รายได้ปีงบประมาณ 2553 (ล้านบาท)	รายได้ปีงบประมาณ 2554 (ล้านบาท)
1. กรมสรรพากร	1,264,584	1,515,666
2. กรมสรรพสามิต	405,862	399,779
3. กรมศุลกากร	97,148	102,882

ซึ่งเห็นได้ว่า กรมศุลกากรมีการจัดเก็บของประเทศเป็นอันดับที่ 3 มีมูลค่า 97,148 ล้านบาท ในปีงบประมาณ 2553 และมีมูลค่า 102,882 ล้านบาทในปีงบประมาณ 2554 และในปีงบประมาณ 2555 มีมูลค่า 119,074 ล้านบาท และการจัดเก็บรายได้ของกรมศุลกากรจำแนกตามปีงบประมาณดังนี้

ตารางที่ 2 รายได้ของกรมศุลกากรจำแนกตามปีงบประมาณ 2552-2555 (กรมศุลกากร, 2555 ก)

ปีงบประมาณ	รายได้ (ล้านบาท)
2552	80,066.939
2553	97,194.155
2554	102,887.647
2555	119,073.906

จากตารางเห็นว่า การจัดเก็บรายได้ของกรมศุลกากรจำแนกตามปีงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 มูลค่า 80,066.939 ล้านบาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มูลค่า 97,194.155 ล้านบาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 มูลค่า 102,887.647 ล้านบาท และปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 มูลค่า 119,073.906 ล้านบาท สังกัดได้ว่ากรมศุลกากรมีมูลค่าจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นทุกปี

ตารางที่ 3 รายได้ของด่านศุลกากรอรัญประเทศจำแนกตามปีงบประมาณ 2551-2555 (ด่านศุลกากรอรัญประเทศ, 2555)

ปีงบประมาณ	รายได้ (ล้านบาท)
2551	130,690,487.18
2552	109,421,735.74
2553	79,783,965.92
2554	82,374,001.00
2555	86,173,505.75

จากตารางด่านศุลกากรอรัญประเทศ มีมูลค่าการจัดเก็บรายได้จำแนกตามปีงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 มูลค่า 130,690,487.18 ล้านบาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 มูลค่า 109,421,735.74 ล้านบาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 มูลค่า 79,783,965.92 ล้านบาท ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 มูลค่า 82,374,001.00 ล้านบาท และปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 มูลค่า 86,173,505.75 ล้านบาท

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน การค้าการลงทุนระหว่างประเทศมีมูลค่าสูงขึ้นอีกทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและรูปแบบการค้า การให้บริการอำนวยความสะดวก ด้านการค้าระหว่างประเทศ

ทั้งในการนำเข้าหรือส่งออกของไปยังต่างประเทศ มีความทันสมัยมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และรูปแบบของการค้าระหว่างประเทศ ทำให้ต้องมีการปรับปรุง ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี

องค์การศุลกากรโลกจึงได้กำหนดกรอบของการ จำแนกประเภทและระบุสินค้าให้ สอดคล้องตรงกัน โดยใช้ระบบพิกัดอัตราศุลกากรเดียวกันทั่วโลก ซึ่ง เรียกว่า “พิกัดศุลกากรระบบ ฮาร์โมนี (Harmonized System: HS)” เป็นระบบการจำแนกประเภท และระบุสินค้า ทั้งนี้พิกัด ศุลกากรระบบพิกัดฮาร์โมนี มีการจำแนกตาม โครงสร้างทางกฎหมาย ซึ่งเฉพาะลงไป ได้ชัดเจนว่า สินค้าตัวนี้อยู่ในหมวดใด ตอนใด พิกัดใด รวมถึงการปรับถ้อยคำ ภาษา ศัพท์ ให้มีความชัดเจน มากขึ้น ดังนั้น องค์การศุลกากรโลก จึงได้กำหนด โครงสร้างเพื่อให้ระบบพิกัด ๆ ตรงกับ ความต้องการของผู้ใช้ เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการค้า เทคโนโลยี การผลิต แนวโน้ม และทิศทางการค้าระหว่างประเทศ

องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2493 ใน ชื่อ “คณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร” (Customs Cooperation Council: CCC) จัดเป็นองค์การ อิสรระร่วมของกลุ่มรัฐบาลระหว่างประเทศมีหน้าที่ในการเสริมสร้างและสนับสนุนการดำเนินงาน และการบริหารงานของศุลกากรประเทศสมาชิกต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม ปัจจุบันมีประเทศที่เข้าเป็นสมาชิกรวม 176 ประเทศ โดยประเทศไทย ได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การศุลกากรโลก เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2515 หน้าที่หลักของ องค์การศุลกากรโลก คือ ปรับปรุงแก้ไขและทบทวน โครงสร้างเพื่อให้ระบบพิกัดฯ ตรงกับความ ต้องการของผู้ใช้ รวมถึงการแก้ไขศัพท์ต่าง ๆ ปรับถ้อยคำ ภาษา ศัพท์ ที่ใช้ให้มีความชัดเจน และ สอดคล้องกับชื่อที่ใช้เรียกทางการค้าในปัจจุบัน (กิจจาลักษณ์ ศรีนุชศาสตร์, 2554)

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) และองค์การศุลกากรโลก (The World Customs Organization: WCO) จึงมีพันธกรณีและ ข้อผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตาม ทั้งในด้านระบบพิธีการศุลกากร และพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีของ องค์การศุลกากรโลก ซึ่งได้นำระบบการจำแนกประเภทสินค้าตามระบบฮาร์โมนีมาใช้บังคับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 ในภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร และภาค 2 พิกัดอัตราอากร ขาเข้าของพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 โดยที่ผ่านมาองค์การศุลกากรโลก มีแนวทางในการปรับปรุงระบบฮาร์โมนีทุก 4-6 ปี (โดยปกติจะทำทุกรอบ 5 ปี) เพื่อให้พิกัด ศุลกากรมีความทันสมัย ชัดเจน สอดคล้องกับรูปแบบทางการค้าระหว่างประเทศและ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นกลไกในการติดตามการเคลื่อนย้ายสินค้าที่เป็นอันตราย

ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัยได้มาตรฐานโลก ที่เรียกว่า “World Class Customs”

ด้านศุลกากรอรัญประเทศ เป็นด่าน ๆ ที่จัดเก็บรายได้ที่สำคัญแห่งหนึ่งของชายแดนไทย-กัมพูชา ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 มีมูลค่าการจัดเก็บรายได้ 301,236,492 ล้านบาท เมื่อนำระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิซ์เข้ามาดำเนินงานในการผ่านพิธีการ เสียภาษีตามการจำแนกประเภทสินค้าของระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิซ์นั้น จากประสบการณ์การดำเนินงานของผู้วิจัยพบว่า ยังเกิดปัญหาในเรื่องความรู้ของผู้ประกอบการ ซึ่งทำให้เกิดปัญหา อุปสรรคและผลกระทบในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ศุลกากร และผู้ประกอบการ

การปรับปรุงระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) (ครั้งที่ 5) ประกาศใช้ได้ไม่นาน ทำให้ผู้ประกอบการบางรายยังไม่รู้และไม่เข้าใจเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ที่มีการปรับปรุงพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิซ์จาก การปฏิบัติงานในปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ด้านศุลกากรอรัญประเทศ ตรวจพบการสำแดงเท็จในใบขนสินค้าของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ส่วนใหญ่ผู้สำแดงพิกัดและรหัสสถิติของสินค้าคลาดเคลื่อน เนื่องด้วยความหลากหลายของสินค้า ทำให้ผู้ประกอบการ ประสบปัญหาเรื่องสำแดงพิกัดอัตราศุลกากรและจำแนก การตีความพิกัดศุลกากรที่ผิดประเภท ทำให้ต้องเสียเวลาในการดำเนินการและอาจต้องเสียค่าปรับฐานสำแดงเท็จ หลีกเลี่ยงค่าภาษีอากรตลอดจนถูกนำรายชื่อเข้าสู่บัญชีที่ต้องเฝ้าระวังของกรมศุลกากร และมีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีอากรขาเข้าและการจัดซื้อข้อมูลสถิติของกรมศุลกากรอีกด้วย

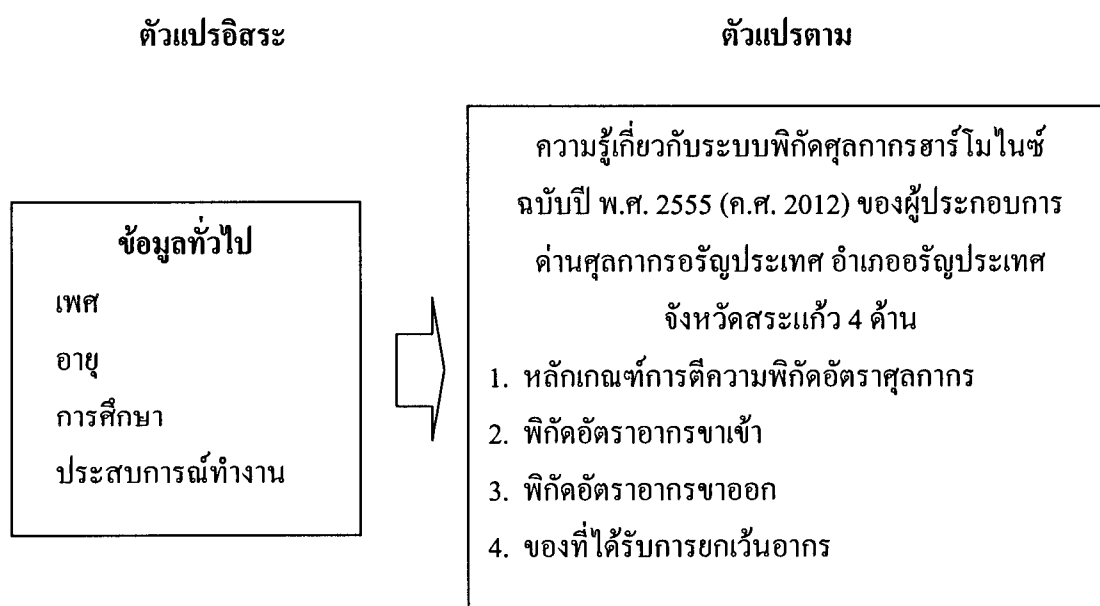
จากปัญหาดังกล่าว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับความรู้ของผู้ประกอบการด้านศุลกากร อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) เป็นอย่างไร และผู้ประกอบการด้านศุลกากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) แตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการส่งเสริมความรู้ของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและแนวทางในการปรับปรุงระบบพิธีการศุลกากรดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น อันเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ และเพื่อให้บรรลุผลตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบการจัดเก็บภาษีอากรตามพระราชกฤษฎีกาด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มากยิ่งขึ้น และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012)
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยได้นำแนวคิด ความรู้ของ Bloom (1976 อ้างถึงใน กันธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนงค์ทอง, 2550, หน้า 28-31) มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
2. ทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ต่อความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
3. ผลการศึกษาที่ได้จากการศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการทำงานของด้านศุลกากรอรัญประเทศเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความรู้และเปรียบเทียบความรู้ของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว 4 ด้าน คือ

- 1.1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร
- 1.2 พิกัดอัตราอากรขาเข้า
- 1.3 พิกัดอัตราอากรขาออก
- 1.4 ของที่ได้รับการยกเว้นอากร

และศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

2. ขอบเขตด้านพื้นที่และประชากร

ผู้ประกอบการศุลกากรด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำนวนทั้งสิ้น 150 คน (ด้านศุลกากรอรัญประเทศ, 2555 ก)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่เดือน กันยายน พ.ศ. 2555-กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

พิกัดศุลกากรฮาร์โมนี (Harmonized System: HS) หมายถึง ระบบการจำแนกพิกัดศุลกากรที่นำมาใช้ในการจำแนกประเภทสินค้า เพื่อวัตถุประสงค์ด้านอัตราอากร การจำแนกประเภทสินค้าสอดคล้องและเป็นรูปแบบเดียวกัน

ความรู้ หมายถึง ความรู้ของผู้ประกอบการเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ทั้ง 4 ด้าน ด้านหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร ด้านพิกัดอัตราอากรขาเข้า ด้านพิกัดอัตราอากรขาออก และด้านของที่ได้รับการยกเว้นอากร

พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 หมายถึง ของที่นำหรือพาเข้ามาในหรือส่งหรือพาออกไปนอกราชอาณาจักรนั้นให้เรียกเก็บและเสียอากรตามที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนด

หลักเกณฑ์การตีความพิกัดศุลกากร หมายถึง การจำแนกประเภทสินค้าต่าง ๆ โดยการพิจารณาจากรายละเอียดของสินค้า เช่น ลักษณะ องค์ประกอบ ส่วนผสม หน้าที่หรือประโยชน์การใช้งาน การจำแนกประเภทของของในพิกัดศุลกากรให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ 6 ข้อ โดยข้อ 1-5 เป็นการจำแนกประเภทของสินค้า และข้อ 6 เป็นการจำแนกประเภทย่อยของสินค้า

พิกัดอัตราอากรขาเข้า หมายถึง พิกัดอัตราศุลกากรและอัตราอากรที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากร ของสินค้าขาเข้า แบ่งเป็น 8 ช่อง ประเภท ประเภทย่อย รหัสย่อย รหัสสถิติ รายการ อัตราอากรลดเหลือ ลดโดย ประกาศกระทรวงการคลัง

พิกัดอัตราอากรขาออก หมายถึง พิกัดอัตราอากรขาออก หมายถึง พิกัดอัตราศุลกากรและอัตราอากรที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรของสินค้าขาออก

ของที่ได้รับการยกเว้นอากร หมายถึง ของที่ได้รับการยกเว้นอากร หมายถึง ขณะนำของเข้า ไม่ต้องเสียอากรขาเข้า และไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ประกอบการนำเข้า-ส่งออก ตัวแทนออกของเคาน์เตอร์บริการที่ผ่านพิธีการศุลกากร ด่านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

เพศ หมายถึง เพศชาย เพศหญิงของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

อายุ หมายถึง อายุของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว แบ่งเป็น 20-30 ปี, 31-40 ปี, 41-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว แบ่งเป็นการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี การศึกษาระดับปริญญาตรี และการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการดำเนินการผ่านพิธีการศุลกากรของ
ผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการ ด้านอุตสาหกรรมอัญมณีประเทศไทย อำเภออัญมณีประเทศไทย จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้
2. ระบบการจัดเก็บรายได้พิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิซ์
3. ระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิซ์
4. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับด้านอุตสาหกรรมอัญมณีประเทศไทย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

ความหมายของความรู้

ความรู้ (Knowledge) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2538, หน้า 44 อ้างถึงใน กันธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนงค์ทอง, 2550, หน้า 28) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความรู้ หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และโครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการศึกษา หรือค้นคว้า หรือ ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของหรือบุคคลซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์ หรือจากรายงาน การรับรู้ข้อเท็จจริงเหล่านี้ต้องชัดเจน และต้องอาศัยเวลา

Good (1973, p. 325 อ้างถึงใน ไพรรัตน์ วิริยะภักคพงศ์, 2551, หน้า 5) กล่าวว่า ความรู้เป็น ข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) เป็นข้อมูลที่มนุษย์ได้รับและเก็บรวบรวมจากประสบการณ์ต่าง ๆ การที่บุคคลยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างมีเหตุผล บุคคลจะต้องรู้เรื่องเกี่ยวกับสิ่งนั้น เพื่อประกอบการตัดสินใจ นั่นก็คือ บุคคลจะต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่สนับสนุนและให้คำตอบข้อสงสัยที่บุคคลมีอยู่ ชี้แจงให้บุคคลเกิดความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รวมทั้งเกิดความตระหนัก ความเชื่อ และค่านิยมต่าง ๆ ด้วย

อักษร สวัสดิ์ (2542, หน้า 26 อ้างถึงใน วิลาวัลย์ เพชรรมณี, 2551, หน้า 9) ได้ให้คำอธิบายความรู้ เป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนรู้เพียงแต่เกิดความจำได้ โดยอาจจะเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง

กฎเกณฑ์ โครงสร้างและวิธีแก้ไขปัญหานั้น ส่วนความเข้าใจอาจแสดงออกมาในรูปของทักษะด้าน “การแปล” ซึ่งหมายถึงความสามารถในการเขียนบรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้น ๆ โดยใช้คำพูดของตนเอง และ “การให้ความหมาย” ที่แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นและข้อสรุป รวมถึงความสามารถในการ “คาดคะเน” หรือการคาดหมายว่าจะเกิดอะไรขึ้น

ฮอสเปอร์ (Hospers, 1989, pp. 15-16 อ้างถึงใน วิลาวลัย เพชรมณี, 2551, หน้า 8) นับเป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำ ซึ่งอาจจะโดยการนึกได้มองเห็น ได้ยินหรือได้ฟัง ความรู้นี้ เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยประกอบไปด้วยคำจำกัดความหรือความหมายข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ไขปัญหา และมาตรฐานเป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความรู้เป็นเรื่องของการจำอะไรได้ ระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนหรือใช้ความสามารถของสมองมากนัก ด้วยเหตุนี้ การจำได้จึงถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในทางจิตวิทยา และเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ใช้ความคิดและความสามารถทาง สมองมากขึ้น เป็นลำดับ

ลัดดา กิติวิภาต (2532, หน้า 4 อ้างถึงใน ลำดวน เรือนโนวา, 2552, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความรู้ความเข้าใจไว้ว่า หมายถึง ความเชื่อการรับรู้ ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับสิ่งของหรือบุคคลหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม

Burgoon (1974, p. 64; River, Peterson, and Jensen, 1971, p. 283 อ้างถึงใน วายุ คงธนจรัส, 2552, หน้า 6) ได้กล่าวถึง การศึกษาหรือความรู้ (Knowledge) ว่าเป็นลักษณะ อีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้น คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกัน ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน ในสาขาวิชาที่ต่างกันจึงย่อมมีความรู้สึนึกคิด อุดมการณ์และความต้องการที่แตกต่างกัน คนที่มีการศึกษาสูง หรือมีความรู้ดีจะเปรียบอย่างมากในการที่จะเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะคนเหล่านี้มีความรู้กว้างขวางในหลายเรื่องมีความเข้าใจศัพท์มากและมีความเข้าใจสารได้ดี แต่คนเหล่านี้มักจะเป็นคนที่ไม่ค่อยเชื่ออะไรง่าย ๆ การเกิดความรู้ไม่ว่ารับดับใดก็ตามย่อมมีความสัมพันธ์กับความรู้สึนึกคิดทางประชากร (การศึกษา เพศ อายุ ฯลฯ) ของแต่ละคนที่เป็นผู้รับข่าวสาร ถ้าประกอบกับการที่บุคคลมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น มีการศึกษา มีการเปิดรับข่าวสาร ก็มีโอกาที่จะมีความรู้ในเรื่องนั้น และสามารถเชื่อมโยงความรู้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ สามารถระลึกได้รวบรวมสาระสำคัญ รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลได้ต่อไป

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520, หน้า 10-11 อ้างถึงใน ลำดวน เรือนโนวา, 2552, หน้า 7-8) กล่าวถึงความรู้ความเข้าใจว่าเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ การจำข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาความสามารถทักษะทางสติปัญญา การใช้วิจารณญาณเพื่อประกอบการตัดสินใจ

ซึ่งพฤติกรรมนี้ประกอบความสามารถในระดับต่าง ๆ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) เป็นพฤติกรรมขั้นต้นซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้นึกได้โดยการมองเห็น การได้ยิน ความรู้ในขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ วิธีแก้ปัญหา
2. ความเข้าใจ (Comprehension) คือการที่บุคคลได้มีประสบการณ์กับข่าวสารหนึ่ง ๆ โดยการฟัง การอ่าน หรือการเขียนซึ่งแสดงออกในรูปของทักษะหรือความสามารถได้ เช่น การแปล (Translation) การให้ความหมาย (Interpretation) การคาดคะเน (Extrapolation)
3. การประยุกต์หรือนำความรู้ไปใช้ (Application) เป็นการนำความรู้ไปใช้เพื่อแก้ปัญหา
4. การวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบของปัญหา และมองเห็นความสัมพันธ์แนช้ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้น แล้วจึงรู้ถึงหลักของการผสมผสานระหว่างส่วนประกอบที่รวมกันขึ้นเป็นปัญหานั้น
5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการนำเอาส่วนประกอบย่อยหลาย ๆ ส่วนมารวมกันเข้าเป็นส่วนร่วมที่มีโครงสร้างที่แนช้ชัด
6. การประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวข้องกับการให้ค่าต่อความรู้หรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งจะต้องใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นส่วนประกอบในการประเมิน

สงวน สุทธิเลิศอรุณ และคณะ (2522, หน้า 99 อ้างถึงใน วีระชัย เสงษ์ฎีกุล, 2550, หน้า 10) กล่าวว่า ความรู้ความเข้าใจเป็นสภาพจิตใจ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยที่ยังไม่แสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดออกมาเป็นที่ปรากฏต่อบุคคลและสาธารณชน

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2524, หน้า 99 อ้างถึงใน วีระชัย เสงษ์ฎีกุล, 2550, หน้า 10) อธิบายได้ว่า ความรู้ความเข้าใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คนเรามีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันออกไปและความรู้ความเข้าใจเป็นส่วนของทัศนคติ

สุนันท์ ประเสริฐจิต (2529, หน้า 27-28 อ้างถึงใน วีระชัย เสงษ์ฎีกุล, 2550, หน้า 10) ได้อธิบายความหมายของความรู้ความเข้าใจไว้ว่าความรู้ หมายถึง พฤติกรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเน้นการจำไม่ว่าจะเป็นการระลึกถึงหรือระลึกได้ก็ตามเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ โดยความรู้นี้อาจแยกออกเป็นความรู้เฉพาะสิ่ง ความรู้ในเรื่องระเบียบการและความรู้เรื่องสากล เป็นต้น ส่วนความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถทางปัญญาและทักษะ อันได้แก่

1. ความสามารถที่จะให้ความหมายของคำ (การแปล)
2. ความสามารถในการเข้าใจ ความหมายของการคิด (การตีความ)
3. ความสามารถในการคาดคะเนถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้จากการกระทำ (การประเมินค่า)

ดังนั้น บุคคลจะมีความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องมีองค์ประกอบทั้ง 3 นี้ ดังนั้น จากความหมายข้างต้นประมวลความเห็นของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน สรุปได้ว่าความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีผลมาจากความเชื่อความคิดเห็นและทัศนคติ โดยต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และพฤติกรรมระหว่างบุคคลเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจแสดงออกมา

Bloom (1976 อ้างถึงใน สุดาวรรณ จิตรสม, 2553, หน้า 11-14) กล่าวถึง พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยแบ่งย่อยเป็น 6 ด้าน ดังนี้

ความรู้ความจำ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถของสมองที่เก็บสะสมเรื่องราวต่าง ๆ หรือประสบการณ์ทั้งปวงที่ตนได้รับรู้มา และสามารถรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ นั้นออกมาได้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1. ความรู้ในเนื้อเรื่อง หมายถึง การถามเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเนื้อหาสาระตามห้องเรียนนั้น แยกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ความรู้เกี่ยวกับศัพท์และนิยาม หมายถึง การถามเกี่ยวกับคำศัพท์ นิยาม คำแปล ความหมาย ชื่อ อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย รูปภาพ

1.2 ความรู้เกี่ยวกับกฎและความจริง หมายถึง การถามเกี่ยวกับ กฎสูตร ความจริงตามท้องเรื่องขนาด ทิศทาง ปริมาณ เวลา คุณสมบัติ ระยะทาง เปรียบเทียบ คุณโทษ วัตถุประสงค์ สาเหตุ

2. ความรู้ในวิธีดำเนินการ หมายถึง การถามเกี่ยวกับขั้นตอนของกิจกรรม วิธีดำเนินการ เรื่องราว วิธีประพฤตินิปฏิบัติ แยกเป็น 5 ประเภท คือ

2.1 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผน หมายถึง การถามเกี่ยวกับแบบฟอร์ม ระเบียบแบบแผน วัฒนธรรม ประเพณี การใช้คำสุภาพ ราชศัพท์ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตกลงกันในสังคม

2.2 ความรู้เกี่ยวกับลำดับขั้นและแนวโน้ม

ลำดับขั้น หมายถึง การถามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ก่อน-หลัง หรือจัดเรียงลำดับอย่างไร

แนวโน้ม หมายถึง เหตุการณ์หรือเรื่องราวในปัจจุบันที่มักจะเกิดขึ้นบ่อย ๆ ถ้าสิ่งใดเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว หรือมีอย่างเดียวไม่เป็นแนวโน้มข้อสังเกตคำถามประเภทแนวโน้มส่วนใหญ่ใช้คำว่า มักจะ เพราะเป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในปัจจุบัน

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภท หมายถึง การถามให้จำแนก แจกแจง จัดประเภทหรือถามในรูปปฏิเสธ เช่น ไม่เข้าพวก เข้ากลุ่ม

2.4 ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ หมายถึง ข้อกำหนดที่ยึดเป็นหลักแล้วนำไปเปรียบเทียบกับสิ่งต่าง ๆ โดยปกติทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีเกณฑ์ เช่น เกณฑ์ของคนดี เกณฑ์ของคนเก่ง วัตถุประสงค์ หรือไม่ดี ก็ต้องมีเกณฑ์ในการพิจารณา ลักษณะคำถามที่สำคัญมี 2 ประเด็น คือ ถามเอกลักษณ์

(คุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัว) และถามให้เปรียบเทียบ โดยวิจารณ์เกณฑ์ของสิ่งเหล่านั้น

2.5 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ หมายถึง การถามวิธีปฏิบัติ การทำกิจกรรม ขั้นตอนการทำงาน คำถามมักจะอยู่ในรูปที่ว่า ปฏิบัติอย่างไร ควรทำโดยวิธีใด จึงจะมีประสิทธิภาพ

3. ความรู้รวบยอดในเนื้อเรื่อง หมายถึง ความสามารถในการค้นหาหลักการหรือหัวใจของเรื่อง เพื่อสร้างเป็นทฤษฎีหรือโครงสร้างของเนื้อเรื่องเหล่านั้น แยกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักวิชาและการบรรยาย

หลักวิชา (Principle) หมายถึง หลักการหรือหัวใจของเรื่องที่เกิดจากหลาย ๆ ความคิดรวบยอดกัน

ความคิดรวบยอด (Concept) หมายถึง ลักษณะร่วมของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือของเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เคยเกิดขึ้นหลาย ๆ ครั้ง หรือมีสิ่งเหล่านั้นหลาย ๆ อย่างการขยาย (Generalized) หมายถึง การขยายความต่อออกไปจากสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่รู้มาหรือเป็นการสรุปออกนอกเรื่องนั้น ๆ เช่น บทสรุปตอนท้ายของนิทานอีสป เป็นการขยาย

3.2 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีหรือโครงสร้าง หมายถึง ถามเกี่ยวกับคติและหลักการจากหลายเนื้อหาที่สัมพันธ์กันเป็นพวกเดียวกันและสกุลเดียวกัน เพื่อค้นหาทฤษฎีและโครงสร้างที่เป็นตัวร่วมของบรรดาเนื้อหาเหล่านั้น

ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ความจำไปดัดแปลงปรับปรุง เพื่อให้สามารถจับใจความ หรือเปรียบเทียบ ย่นย่อเรื่องราว ความคิด ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ทั้งยังสามารถอธิบายและเปรียบเทียบสิ่งที่มีลักษณะหรือสภาพคล้ายคลึงเป็นทำนองเดียวกันของเดิมได้ บุคคลที่มีความเข้าใจในสิ่งใด จะสามารถแปลความ ตีความหรือขยายความ เกี่ยวกับสิ่งนั้นได้ คำถามที่ใช้วัดความเข้าใจจึงแบ่งออกเป็น 3 ด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1. การแปลความ หมายถึง ความสามารถแปลสิ่งซึ่งอยู่ในระดับหนึ่ง ไปยังอีกระดับหนึ่งได้ ได้แก่ การแปลงพฤติกรรมของสิ่งมีชีวิต แปลสภาพการ์ตูน หรือแปลข้อความ หรือเปรียบเทียบเปรียบเทียบจากคำพังเพย สุภาษิต สำนวน โวหาร รวมถึงคำแสลง และถอดความ

2. การตีความ หมายถึง การจับใจความสำคัญของเรื่องหรือการเอาเรื่องราวเดิมมาคิดในแง่ใหม่ เป็นการสรุปผลที่เกิดจากหลาย ๆ การแปลความที่สัมพันธ์กัน เพื่อให้ได้ความหมายใหม่ อีกอย่างหนึ่ง ถ้าแปลความผิดจะตีความผิดไปด้วย

3. การขยายความ หมายถึง การคาดคะเนหรือคาดหวังว่า จะมีสิ่งนั้น เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในอดีต หรืออนาคต โดยอาศัยแนวโน้มที่ทราบมาเป็นหลัก

การนำไปใช้ (Application) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวใด ๆ ไปใช้ในสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันหรือในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน หรือ

สามารถหาสิ่งของมาแทนสิ่งที่ขาดหายไป หรือถามให้แก้ปัญหา ซึ่งเป็นพฤติกรรมขั้นสูงกว่า ความจำและเข้าใจ

การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง การแยกแยะพิจารณารายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ หรือ เรื่องต่าง ๆ ว่ามีส่วนใดที่สำคัญที่สุด แบ่งเป็น 3 ด้าน

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การพิจารณาจำแนกว่า ชั้นใด ส่วนใด เรื่องใด เหตุการณ์ใด ตอนใด สำคัญที่สุด หรือหาจุดเด่น จุดประสงค์สำคัญ สิ่งที่ชอบเร็น
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะ สำคัญของเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ ว่าสองชั้นใดส่วนใดสัมพันธ์กัน
3. การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง การให้พิจารณาชั้นส่วน หรือส่วนปลีกย่อยต่าง ๆ ว่า ทำงานหรือเกาะยึดกัน ได้ หรือ คงสภาพเช่นนั้น ได้เพราะใช้หลักการใดเป็นแกนกลาง

การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานเรื่องราว หรือ สิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างเป็นเรื่องเป็นราวใหม่ หรือสิ่งใหม่ที่แปลกไปจาก เดิม แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. การสังเคราะห์ข้อความ หมายถึง การนำเอาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ มาผสม หรือปรุงแต่งขึ้นใหม่ เกิดเป็นข้อความหรือเรื่องราวใหม่ ๆ เช่น การเขียนเรียงความ เขียนตำรา การแต่งคำประพันธ์ การวาดภาพโดยไม่มีรูปแบบ หรือให้วาดภาพตามความคิดของนักเรียนเอง
2. การสังเคราะห์แผนงาน เป็นการวัดความสามารถในการเขียน โครงการ แผนปฏิบัติ หรือการวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ ว่าต้องทำอะไร ต้องเตรียมสิ่งใด มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร ต้องเตรียมแก้ไขอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างไร
3. การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การเอาความสำคัญและหลักการต่าง ๆ มาผสม ให้เป็นเรื่องเดียวกัน ทำให้เกิดเป็นสิ่งที่สำเร็จรูปหน่วยใหม่ ที่มีความสัมพันธ์แปลกไปจากเดิม รวมไปถึงงานที่ต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการสรุปความด้วย

การประเมิน (Evaluation) หมายถึง การวินิจฉัย ตัดสิน หรือตีราคา เรื่องราว ความคิด เหตุการณ์ต่าง ๆ โดยการสรุปเป็นคุณค่าว่า ดีหรือเลว เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม อย่างมีหลักเกณฑ์ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน

1. การประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน หมายถึง การประเมิน ค่าโดยใช้ข้อเท็จจริง ต่าง ๆ ตามท้องเรื่อง หรือตามสถานการณ์นั้น ๆ มาเป็นหลักในการพิจารณาตัดสิน
2. การประเมินค่าโดยอาศัยหลักเกณฑ์ภายนอก หมายถึง การประเมินค่าโดยใช้เกณฑ์ จากสิ่งภายนอกเรื่องราวนั้น ๆ เป็นหลักในการพิจารณาตัดสิน

อุทุมพร ทองอุไทย (2524, หน้า 83-85 อ้างถึงใน อรรถนพ จำฉัตร, 2553, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของความรู้ ความเข้าใจทางศึกษาศาสตร์ไว้ว่า ความรู้ หมายถึง พฤติกรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเน้นการจำไม่ว่าจะเป็นการ ระลึกถึง หรือการระลึกได้ก็ตาม เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้โดยเริ่มต้นจากการรวมสาระต่าง ๆ เหล่านั้น จนกระทั่งพัฒนาไปสู่ขั้นที่สลับซับซ้อนยิ่งขึ้นไป

สุนันท์ ศัลโกสุม (2524, หน้า 5 อ้างถึงใน อรรถนพ จำฉัตร, 2553, หน้า 7) ได้กล่าวถึงความรู้ไว้ว่า หมายถึงความสามารถในการคงไว้รักษาไว้ซึ่งข้อเท็จจริง เรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนประสบการณ์ทั้งหมดทั้งหมดทั้งมวลของผู้เรียน ส่วนในด้านของความเข้าใจนั้นหมายถึงความสามารถในการเก็บรวบรวมความรู้ความจำนั้นให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล

ไพศาล หวังพานิช (2526, หน้า 96, 105 อ้างถึงใน อรรถนพ จำฉัตร, 2553, หน้า 7) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง บรรดาข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องราวอันเป็นประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งสะสมและถ่ายทอดสืบต่อกันไปส่วนความเข้าใจนั้น หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ความจำ ไปดัดแปลงปรับปรุงเพื่อให้สามารถจับ ใจความ อธิบายหรือเปรียบเทียบ ย่นย่อเรื่องราว ความคิด ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้

จิตยา สุวรรณชญ (2527, หน้า 1 อ้างถึงใน อรรถนพ จำฉัตร, 2553, หน้า 7) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้ คือ บรรดาข่าวสารต่าง ๆ แนวคิดต่าง ๆ รวมตลอดจนกระทั่งวิธีการต่าง ๆ ในอันที่จะได้มาซึ่งข่าวสารและความคิดนั้น นอกจากนั้นยังหมายความถึง ความคิด ความเชื่อ ของชาวบ้านอีกด้วย และเสนอว่า ความรู้เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่มนุษย์ได้ค้นพบ และสร้างขึ้นมาเป็นเครื่องมือประกอบการดำรงชีพและกำหนดวิถีชีวิต

สมโภชน์ ศรีลาศักดิ์ (2541, หน้า 4 อ้างถึงใน อรรถนพ จำฉัตร, 2553, หน้า 7) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์และโครงสร้างที่เกิดจากการศึกษา หรือค้นหา หรือเป็นความรู้เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคลที่ได้จากการสังเกต ประสบการณ์ หรือจากการรายงาน การรับรู้ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ เหล่านี้ ต้องชัดเจนและอาศัยเวลา อย่างไรก็ตามความรู้สักก็เหมือนกับศัพท์เฉพาะอื่น ๆ ที่มีนักวิชาการให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย

ระดับของความรู้

โดยก่อนหน้านั้นในปี ค.ศ. 1965 บลูมและคณะ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้หรือพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ของคน ว่าประกอบด้วยความรู้ตามระดับต่าง ๆ รวม 6 ระดับ ซึ่งอาจพิจารณาจากระดับความรู้ในขั้นต่ำไปสู่ระดับของความรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป โดยบลูมและคณะได้แจกแจงรายละเอียดของแต่ละระดับไว้ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึงความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กัน ไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

1.1 ความรู้เฉพาะเรื่องเฉพาะอย่างเป็นการระลึกในส่วนย่อย ๆ เฉพาะอย่างที่แยกได้

1.2 ความรู้เกี่ยวกับวิธีทางและวิธีการดำเนินเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

1.3 ความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมแนวคิดและโครงสร้าง

2. ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) เป็นความสามารถทางสติปัญญา ในการขยายความรู้ ความจำ ให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. การนำไปปรับใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) ในเรื่องใด ๆ ที่มีอยู่เดิม ไปแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่ของเรื่องนั้น โดยการใช้ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิธีการกับความคิดรวบยอดมาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งนั้น

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจ และการนำไปปรับใช้ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่ อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อย ๆ หรือส่วนใหญ่ ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นเรื่องราวอันหนึ่งอันเดียวกัน การสังเคราะห์จะมีลักษณะของการเป็นกระบวนการรวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อน อันเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้

6. การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน คำตอบ วิธีการและเนื้อหาสาระเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีการกำหนดเกณฑ์ (Criteria) เป็นฐานในการพิจารณาตัดสิน การประเมินผล จัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สูงสุดของพุทธิลักษณะ ในการประเมินซึ่งอาจจะกำหนดจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะคือ

6.1 การประเมินค่าตามเกณฑ์ภายในเป็นการประเมินความถูกต้องของวัสดุ อุปกรณ์ ข้อความ เหตุการณ์ ตามคุณสมบัติของวัสดุ อุปกรณ์ ข้อความ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

6.2 การประเมินค่าตามเกณฑ์ภายนอกเป็นการประเมินค่าความถูกต้องของ วัสดุอุปกรณ์ ข้อความของการนำไปใช้

ที่มาของความรู้

ความรู้มีที่มา 3 ประการ (ลำดวน เรือนโนวา, 2552, หน้า 8) คือ

1. ความรู้ที่เกิดจากประสาทสัมผัสหรือความรู้ประจักษ์ (Immediate Apprehension) ได้แก่ ความรู้ที่เกิดขึ้นเมื่อประสาทสัมผัสต่าง ๆ ประสบกับอารมณ์ที่เป็นคู่กันซึ่งสิ่งเหล่านั้นเรารู้ได้โดยตรง
2. ความรู้ที่เกิดจากการอนุมาน (Inference) หรือการคิดหาเหตุผล (Reasoning) ได้แก่ ความรู้ที่อาศัยข้อมูลหรือความรู้ประจักษ์เป็นพื้นฐานแล้วคิดสืบสวน ไปหาสิ่งที่ยังไม่รู้
3. ความรู้ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยพยานและหลักฐาน (Testimony and Authority) ได้แก่ ความรู้ที่เกิดจากการบอกเล่าของบุคคลที่เชื่อถือได้ หรือได้จากหลักฐานที่ได้จากบุคคลวัตถุ หรือสถาบันที่น่าเชื่อถือ

ประเภทของความรู้

ความรู้ประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ หลายประการ ซึ่ง (ลำดวน เรือนโนวา, 2552, หน้า 9) ได้แบ่งประเภทของความรู้ออกเป็น 12 ประการ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสิ่งเฉพาะ (Knowledge of Specifics) เป็นการจดจำสิ่งต่าง ๆ อย่างโดดเด่น เป็นการเชื่อมโยงสัญลักษณ์สิ่งที่เป็นรูปธรรม เป็นรากฐานของการสร้างความคิดที่เป็นนามธรรม
2. ความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ (Knowledge of Terminology) เป็นความรู้เกี่ยวกับความหมายของสัญลักษณ์ของศัพท์ต่าง ๆ เป็นข้อความหรือศัพท์ทางเทคนิค
3. ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงเฉพาะ เช่น ความรู้เกี่ยวกับชื่อบุคคล สถานที่ เหตุการณ์ เวลา
4. ความรู้เกี่ยวกับวิถีทางในการจัดการกับสิ่งเฉพาะ เช่น ความรู้ในการจัดระเบียบ การศึกษา การวิจารณ์ วิธีสืบสวน
5. ความรู้ในระเบียบแบบแผนของกลุ่ม (Knowledge of Conversions) เป็นสิ่งกำหนดเอาไว้โดยอาศัยข้อตกลงของกลุ่มของวงอาชีพ
6. ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้ม หรือเหตุการณ์ตามลำดับต่อเนื่อง เป็นความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ
7. ความรู้เกี่ยวกับการจัดแยกประเภท
8. ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์
9. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ (Methodology) เช่น ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์

10. ความรู้เกี่ยวกับนามธรรมชาติของวิชาการด้านต่าง ๆ ด้านใดด้านหนึ่ง ส่วนมากเป็นทฤษฎี กฎเกณฑ์ เป็นระดับสูงสุดของนามธรรม (Abstraction)
11. ความรู้เกี่ยวกับหลักการและสรุป
12. ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง (Theories and Struction) เป็นการรวมหลักการหรือสรุปเข้าเกี่ยวพันกันเป็นระบบ

การวัดความรู้

ชวาล แพรัตนกุล (2526, หน้า 61 อ้างถึงใน กັນธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนุรักษ์ทอง, 2550, หน้า 30) อธิบายว่า การวัดความรู้ เป็นการวัดสมรรถภาพทางสมองด้านการระลึกออกมาของความทรงจำเป็นการวัดเกี่ยวกับเรื่องราวที่เคยมีประสบการณ์หรือเคยเรียนรู้ เคยเห็นและทำมาก่อน การวัดความรู้สามารถสร้างคำถามวัดสมรรถภาพได้หลายลักษณะ ลักษณะของคำถามก็แตกต่างกันตามชนิดของความรู้ ความจำ แต่มีลักษณะร่วมกันคือ เป็นคำถามที่ให้ระลึกถึงประสบการณ์ที่ผ่านมาที่จำได้ไว้ก่อนแล้ว

สมนึก ภักทิษณี (2546, หน้า 32 อ้างถึงใน สุดาวรรณ จิตรสม, 2553, หน้า 15) กล่าวถึงการวัดผลการศึกษา โดยมีเครื่องมือวัดผล 8 ชนิด ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) คือ การพิจารณาปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อค้นหาความจริงบางประการ โดยอาศัยประสาทสัมผัสของผู้สังเกตโดยตรง ทำให้ได้ข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
2. การสัมภาษณ์ (Interview) คือ การสนทนาหรือพูดโต้ตอบกันอย่างมีจุดหมาย เพื่อค้นหาความรู้ ความจริง ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า การสัมภาษณ์จะประกอบด้วยบุคคล 2 ฝ่าย คือผู้สัมภาษณ์ และผู้ถูกสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์นอกจากจะได้ข้อมูลตามต้องการแล้ว ยังช่วยให้ทราบข้อเท็จจริงของผู้ถูกสัมภาษณ์ในด้านบุคลิกภาพอีกด้วย เช่น ท่วงที วาจา อารมณ์ อุปนิสัย ปฏิภาณ ไหวพริบ เป็นต้น
3. แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่นิยมใช้มากโดยเฉพาะการเก็บรวบรวมข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ทั้งนี้เพราะเป็นวิธีการที่สะดวกและสามารถใช้วัดได้อย่างกว้างขวาง ทั้งข้อมูลและข้อเท็จจริงในอดีต ปัจจุบัน และการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต แบบสอบถามส่วนใหญ่มักจะอยู่ในรูปแบบสอบถามเป็นชุด ๆ เพื่อวัดสิ่งที่ต้องการจะวัด โดยมีคำถามเป็นตัวกระตุ้นเร่งเร้าให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา ถือว่าเป็นเครื่องมือที่นิยมใช้วัดทางด้านจิตพิสัย (Affective Domain) โดยมีรูปแบบแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

3.1 แบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open Ended Form) เป็นแบบสอบถามที่ไม่ได้กำหนดคำตอบเอาไว้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบเขียนตอบอย่างอิสระด้วยความคิดของตนเอง

3.2 แบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close Ended Form) เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วย ข้อคำถามและตัวเลือก (คำตอบ) ซึ่งตัวเลือกนี้สร้างขึ้นโดยคาดว่าผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้ตามความต้องการ แบ่งเป็น 4 แบบ

3.2.1 แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นการสร้างรายการของข้อคำถามที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับคุณลักษณะของพฤติกรรม (Behavior Traits) หรือ การ ปฏิบัติ (Performance) แต่ละรายการจะถูกประเมิน หรือชี้ให้ตอบในแง่ใดแง่หนึ่ง เช่น มีหรือไม่มี จริงหรือไม่จริง เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เชื่อหรือไม่เชื่อ ใช่หรือไม่ใช่ ฯลฯ หรืออาจมีคำตอบให้เลือกหลายคำตอบ

3.2.2 มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นเครื่องมือที่ครูใช้ในการประเมินนักเรียน และนักเรียนใช้ในการประเมินหรือพิจารณาตนเองหรือสิ่งอื่น ๆ ใช้ทั้งในการประเมิน การปฏิบัติ กิจกรรม ทักษะต่าง ๆ เจตคติ ความสนใจ ฯลฯ โดยมุ่งให้ผู้ตอบประเมินข้อความที่ถามออกมาเป็นระดับเพียงคำตอบเดียวจากมาตราส่วนประมาณค่า ที่มีระดับความเข้มข้นให้พิจารณาตั้งแต่ 3 ระดับขึ้นไป เช่น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.2.3 แบบจัดอันดับ (Rank Order) แบบสอบถามลักษณะนี้ มักจะให้ผู้ตอบจัดเรียงอันดับความสำคัญหรือคุณภาพจากมากไปหาน้อย

3.2.4 แบบเติมคำสั้น ๆ ในช่องว่าง แบบสอบถามนี้ต้องกำหนดขอบเขตเฉพาะเจาะจงลงไป

ทฤษฎีของความรู้

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของความรู้ หรือ ทฤษฎีของความรู้ (Theory of knowledge) โดยศึกษาธรรมชาติของความรู้ บ่อเกิดของความรู้ ขอบเขตของความรู้ ซึ่งความรู้อาจจะได้มาจากแหล่งต่าง ๆ ญาณวิทยานี้บัญญัติขึ้นเพื่อใช้เป็นคำแปลของคำภาษาอังกฤษว่า Epistemology ซึ่งมาจากภาษากรีกว่า Episteme (ความรู้) + Logos (วิชา มีความหมายว่า ทฤษฎีแห่งความรู้ (Theory of Knowledge) ซึ่งญาณวิทยา จะอธิบายถึงปัญหาเกี่ยวกับที่มาของความรู้ แหล่งเกิดของความรู้ ธรรมชาติของความรู้ และเหตุแห่งความรู้ที่แท้จริง

Kneller (1965) ได้กำหนดประเภทของความรู้ไว้ 5 ประเภท คือ

1. ความรู้แบบวิวรรณ์ (Revealed Knowledge) เป็นความรู้ที่เปิดเผยจากความรู้ที่ได้จากพระผู้เป็นเจ้า (God) ที่ได้ให้ไว้กับมนุษย์
2. ความรู้ที่ได้มาโดยการสำนึกเอง (Intuitive Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากการที่บุคคลเกิดความสำนึก (Intuitive หรือ Insight) ได้เอง
3. ความรู้ที่ได้มาโดยอาศัยเหตุผล (Rational Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้มาด้วยการใช้เหตุผลอย่างเดียว ไม่รวมการสังเกตจากการกระทำ

4. ความรู้เชิงประจักษ์ (Empirical Knowledge) คือ ความรู้ที่ได้โดยการประจักษ์ที่ผ่านความรู้สึกจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การเห็น ได้ฟัง ได้ดมกลิ่น ได้สัมผัสและได้ลิ้มรส

5. ความรู้ที่ได้มาจากผู้รู้ (Authoritative Knowledge) ความรู้แบบนี้เป็นความรู้ที่ได้จากการอ้างผู้มีความรู้อื่น ๆ โดยตรง และเรายอมรับว่าเป็นจริง

KANT (1949 อ้างถึงใน กันธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนงค์ทอง, 2550) แบ่งความรู้ ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์ (A Posteriori) คือ ส่วนที่ให้เนื้อหาของความรู้
2. ความรู้ที่ได้รับจากความคิดหรือเข้าใจ (คิดตามเหตุผล) คือ ส่วนที่ให้รูปแบบของความรู้

ชนิดของความรู้ (Kinds of Knowledge)

Butler (1997) ได้แบ่งชนิดของความรู้ ออกเป็น 3 ชนิดด้วยกัน คือ

1. ความรู้ที่เกิดภายหลัง (Posteriori Knowledge) ความรู้ชนิดนี้ ได้แก่ ความรู้ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของประสบการณ์และการสังเกต
2. ความรู้จากการทดลอง (Experimental Knowledge) เป็นความรู้ที่เกี่ยวกับการทำให้เกิดประสบการณ์อันเป็นหนทางที่จะนำไปสู่ประสบการณ์ที่น่าพอใจ
3. ความรู้ดั้งเดิม (Prior Knowledge) เป็นความรู้ซึ่งเห็นชัดแจ้งในตัวเอง โดยเข้าใจว่าหลักการต่าง ๆ เป็นจริงและเห็นว่าไม่จำเป็นที่จะต้องมีการพิสูจน์โดยการสังเกตโดยอาศัยประสบการณ์หรือการทดลองใด ๆ

เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้

บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2522, หน้า 56 อ้างถึงใน กันธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนงค์ทอง, 2550, หน้า 30) ให้ความหมายของแบบทดสอบว่า หมายถึงวิธีการเชิงระบบที่ใช้ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลตั้งแต่สองบุคคลขึ้นไป ณ เวลาหนึ่งหรือของบุคคลเดียวหรือหลายคนในเวลาต่างกัน

Brown (1983, p. 57 อ้างถึงใน กันธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนงค์ทอง, 2550, หน้า 30-31) ให้ความหมายว่า แบบทดสอบเป็นวิธีการเชิงระบบที่ใช้สำหรับวัดตัวอย่างพฤติกรรมลักษณะแบบทดสอบมี 3 ประการคือ

1. แบบวิธีเชิงระบบ (Systematic Procedure) หมายถึง แบบทดสอบที่มีกฎเกณฑ์แน่นอนเกี่ยวกับโครงสร้าง การบริหารการจัดการ และการให้คะแนน
2. เป็นการวัดพฤติกรรม (Behaviors) วัดพฤติกรรมที่วัดได้เท่านั้น โดยผู้ตอบจะสนองตอบต่อข้อคำถามที่กำหนดให้ มิใช่การวัดโดยตรง

3. แบบทดสอบ เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ต้องการวัดพฤติกรรม (Sample of All Items)
แบบทดสอบเป็นตัวแทนของคำถามทั้งหมดที่ใช้วัดพฤติกรรมนั้น

บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ (2531, หน้า 54 อ้างถึงใน กันธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์
อนงค์ทอง, 2550, หน้า 31) จัดแบ่งแบบทดสอบตามลักษณะการตอบเป็น 3 ประเภทคือ

1. แบบทดสอบปฏิบัติ (Performance Test) เป็นการทดสอบด้วยการปฏิบัติลงมือกระทำ
เช่นการแสดงละคร การช่างฝีมือ เป็นต้น

2. แบบทดสอบเขียนตอบ (Paper-pencil Test) เป็นแบบที่ใช้กันโดยทั่วไป ซึ่งใช้
กระดาษและดินสอหรือปากกา โดยผู้ตอบเขียนตอบเองทั้งหมด

3. แบบทดสอบปากเปล่า (Oral Test) ผู้ตอบพูดแทนการเขียน เช่น การสัมภาษณ์
วิธีการวัดความรู้

รัชชัช ชัยจิรฉายากุล (2528, หน้า 40 อ้างถึงใน กันธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนงค์ทอง,
2550, หน้า 31-32) กล่าวถึง การวัดความรู้ว่าการให้คะแนนแบบทดสอบ ตอบถูกให้ 1 คะแนน
ตอบผิดให้ 0 คะแนน เกณฑ์การประเมินความรู้ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานดังนี้

คะแนน $> X + S.D.$ ถือว่ามีความรู้ดี

คะแนน $X \pm S.D.$ ถือว่ามีความรู้ปานกลาง

คะแนน $X - S.D.$ ถือว่ามีความรู้ต่ำ

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึง
ความสามารถของสมองที่จะเก็บเรื่องราวต่าง ๆ หรือประสบการณ์ที่ได้รับรู้มาและสามารถระลึกถึง
เรื่องราวต่าง ๆ นั้นออกมาได้ การแปลความ ตีความขยาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้สามารถจับ
ใจความ เปรียบเทียบ สรุปหาข้อเท็จจริงหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสามารถนำความรู้ที่ได้
ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเมื่อต้องการทราบว่ามีความรู้ในระดับใด สามารถวัดได้ด้วย
การวัดความรู้ด้วยการทดสอบ ความสามารถทางปัญญาและทักษะต่าง ๆ เพื่อให้แสดงอาการ
ตอบสนองด้วยพฤติกรรมให้สามารถหรือนับจำนวนปริมาณได้

ระบบการจัดเก็บรายได้พิกัตศุลกากรฮาร์โมนไนซ์ (กรมศุลกากร, 2555 ข)

กิจการภาษี หรือการศุลกากร มีมาตั้งแต่ก่อนสมัยสุโขทัยจากหลักฐาน ศิลาจารึกของพ่อ
ขุนรามคำแหง เรียกว่า “จกอบ” ในสมัยสุโขทัยมีการ ค้าขายเป็นปัจจัย ในการสร้างความมั่งคั่งของ
รัฐ การเก็บภาษีนี้ในช่วง ระยะเวลาหนึ่งกรุงสุโขทัย ได้มี ประกาศกเวนแก่ผู้มาค้าขายดัง หลักฐาน
ที่ปรากฏในศิลาจารึกว่า “เมืองสุโขทัยนี้ดีในน้ำมีปลาในนามีข้าวพ่อเมือง บ่เอาจกอบในไพร่ลู่ทาง
เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขายใครจักใคร่ค้าช้างค้าใครจักใคร่ค้าม้าค้า” ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา

หน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านตรวจเก็บภาษีขาเข้า ขาออกเฉพาะเรียกว่า พระคลังสินค้า มีสถานที่
สำหรับการภาษี เรียกว่า ขนอน เก็บภาษีจากระวางบรรทุกสินค้าและจากสินค้าในสมัยกรุงธนบุรี
บ้านเมืองอยู่ในยุคสงครามการค้าขายระหว่าง ประเทศไม่ปรากฏหลักฐาน ในทางประวัติศาสตร์

เมื่อเข้าสู่ยุครัตนโกสินทร์ ในรัชสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวมีการประมวลผูกขาด
การเรียกเก็บภาษีอากร เรียกว่า “ระบบเจ้าภาษีนายอากร” ส่วนสถานที่เก็บภาษีเรียกว่า “โรงภาษี”
ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 การติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้น มีการทำสนธิสัญญาเบาริ่ง
ที่เกี่ยวกับ ศุลกากร คือ ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมปากเรือเปลี่ยนมาเป็นเก็บ ภาษี สินค้าขาเข้า
ที่เรียกว่า “ภาษีร้อยชักสาม” ส่วนสินค้าขาออกให้เก็บตามที่ระบุในท้ายสัญญา เป็นชนิดไป มีการตั้ง
โรงภาษี เรียกว่า ศุลกสถาน (Customs House) ขึ้นเป็นที่ทำการศุลกากร

ยุคใหม่ของศุลกากรไทยเริ่มในปี พ.ศ. 2417 เมื่อรัชกาลที่ 5 ทรง จัดตั้ง หอรัษฎากรพิพัฒน์
เป็นสำนักงานกลางใน การรวบรวมรายได้ของแผ่นดิน งานศุลกากร ซึ่งทำหน้าที่จัดเก็บภาษีขาเข้า
ขาออกเป็นรายได้ของรัฐ อยู่ในความควบคุมดูแลของหอรัษฎากรพิพัฒน์ คือการก่อตั้งกรมศุลกากร
เรียกว่า ศุลกสถาน เดิมในปี 2497 กรมศุลกากรมีภารกิจหลักคือจัดเก็บภาษีอากรจากของที่นำเข้ามา
ในและส่งออกป็นอกราชอาณาจักรเพื่อนำไปพัฒนาเศรษฐกิจ ของประเทศและดูแลป้องกัน
ปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากรเพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรเป็นไปตามเป้าหมาย

ประวัติความเป็นมาของระบบพิกัดภาษีศุลกากร พิกัดภาษีศุลกากรก่อนมีระบบ HS

ระบบการจำแนกประเภทศุลกากรสากลที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบันฉบับแรกคือ พิกัด
ศุลกากรเจนีวา (Geneva Nomenclature) ซึ่งเกิดขึ้นจากข้อเสนอในที่ประชุมเศรษฐกิจโลกภายใต้
สันนิบาตชาติ (League of Nation) เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2470 (ค.ศ. 1927) และทำเสร็จสมบูรณ์
เมื่อปี พ.ศ. 2474 (ค.ศ. 1931) ต่อมาได้มีการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาในปี พ.ศ. 2480 (ค.ศ. 1937) พิกัดใน
ระบบนี้ประกอบด้วย 991 หัวข้อ พิกัดศุลกากรจัดแบ่งเป็น 86 ตอน ภายใต้ 21 หมวด แต่อนุสัญญา
เจนีวาไม่ประสบความสำเร็จในการเป็นพิกัดศุลกากรที่ได้มาตรฐาน

ต่อมาในปี ค.ศ. 1948 คณะทำงานของสหภาพยุโรปได้พยายามจัดทำพิกัดศุลกากรระบบ
ใหม่โดยอาศัยพิกัดศุลกากรเจนีวาเป็นหลัก พิกัดศุลกากรฉบับนี้ได้ถูกนำเสนอเข้าในการประชุม
อนุสัญญาบรัสเซลส์เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2493 (ค.ศ. 1950) ในรูปแบบของอนุสัญญาและ
ได้มีการลงนามในเวลาเดียวกันกับการลงนามในอนุสัญญาเพื่อการก่อตั้งความร่วมมือทางศุลกากร
(CCC) พิกัดศุลกากรฉบับนี้ได้เริ่มบังคับใช้ เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2502 (ค.ศ. 1959) ในขั้นต้น
เรียกว่า “พิกัดศุลกากรบรัสเซลส์” (Brussels Tariff Nomenclature หรือ BTN) แต่ได้เปลี่ยนชื่อเสีย
ใหม่ในปี ค.ศ. 1974 เป็น “Customs Co-operation Council Nomenclature” หรือ CCCN พิกัด
CCCN ได้แยกรายการสินค้าออกอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 1,011 หัวข้อพิกัด จัดแบ่งเป็น

99 ตอน ภายใต้ 21 หมวด แต่ละหัวข้อพิกัดระบุด้วยเลขรหัส 4 ตัว 2 ตัวแรก หมายถึง “ตอน” ที่เป็นพิกัดนั้นอยู่ และ 2 ตัวหลังหมายถึง “ลำดับ” หัวข้อพิกัดในตอนนั้น ๆ

พิกัดภาษีศุลกากรระบบ HS

ระบบพิกัดศุลกากรแบบฮาร์โมนีควบคุมโดยกลุ่มประเทศสมาชิกในภาคีอนุสัญญาระบบฮาร์โมนี (The International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System) หรือ (HS Convention) เป็นระบบการแบ่งกลุ่มของสินค้า อันประกอบด้วย หัวข้อย่อยและรหัสของหัวข้อย่อยที่เกี่ยวข้อง หมายเหตุของหมวด ตอนและหัวข้อย่อย และหลักเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการตีความระบบ HS

ระบบ HS เกิดขึ้นโดยคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร (Custom Co-operation Council หรือ CCC) ซึ่งในปี พ.ศ. 2513 (ค.ศ. 1970) ได้ตั้งคณะทำงานเพื่อทำการรักษาความเป็นไปที่จะยกร่างระบบ HS สำหรับจำแนกและกำหนดรหัสสินค้า ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 (ค.ศ. 1971) คณะทำงานได้สรุปผลการศึกษาว่าจะยกร่างระบบ HS โดยใช้ CCCN (Customs Co-operation Council Nomenclature) และ SITC (Standard International Trade Classification) เป็นแม่บทในการปรับปรุงแก้ไขใช้ประโยชน์ ทั้งด้านศุลกากร สถิติ และการขนส่ง

หลังจากที่ร่างตัวบทการจำแนกประเภทและการกำหนดรหัสสินค้านำรวมทั้งร่างตัวบทอนุสัญญาซึ่งคณะกรรมการระบบ HS และคณะทำงานได้ใช้เวลายกร่างถึง 10 ปี พ.ศ. 2516-2526 (ค.ศ. 1973-1983) และได้ผ่านการเห็นชอบจากที่ประชุมคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรในปี พ.ศ. 2526 (ค.ศ. 1983) แต่ได้บังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2531 มีฐานะเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศชื่อว่าอนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการจำแนกประเภทและกำหนดรหัสสินค้า (International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System) ประเทศไทยได้ภาคยานุวัตรเป็นภาคีของอนุสัญญานี้เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2534 แต่เป็นภาคีโดยสมบูรณ์เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2536

หลักการในการกำหนดพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี เป็นการแบ่งสินค้าตามระบบฮาร์โมนี เป็นระบบการจำแนกประเภทสินค้าที่ประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกกว่า 200 ประเทศได้นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดพิกัดศุลกากรและจัดเก็บสถิติการค้าระหว่างประเทศ องค์การศุลกากรโลกเป็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบระบบ HS โดยจะทำการแก้ไขทุก 4-5 ปี เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและรูปแบบทางการค้าระหว่างประเทศ ภายหลังจากการนำระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี มาใช้ครั้งแรก พ.ศ. 2531 (ค.ศ. 1988) ได้มีการแก้ไขครั้งที่ 2 คือระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี พ.ศ. 2549 (ค.ศ. 1996) ครั้งที่ 3 คือระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี พ.ศ. 2545 (ค.ศ. 2002) ครั้งที่ 4 คือ ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี

พ.ศ. 2550 (ค.ศ. 2007) สำหรับการแก้ไขระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีครั้งล่าสุด คือ ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีฉบับปี 2012 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555

พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี หรือเรียกว่า “HS” เป็นระบบการจำแนกประเภทและระบุสินค้า ปรับปรุงโดยองค์การศุลกากรโลก ประกอบไปด้วยประเภทย่อยประมาณ 5,000 รายการ แต่ละรายการระบุด้วยรหัสพิกัด 6 หลัก ทั้งนี้พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีมีการจำแนกตามโครงสร้างทางกฎหมาย มีที่มาและมีกฎเกณฑ์การจำแนกประเภทของสินค้าที่แน่นอน ได้นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดพิกัดศุลกากรและจัดเก็บสถิติการค้าระหว่างประเทศของกว่า 200 ประเทศ และกลุ่มทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้จำนวนสินค้ามากกว่า 98% ทั่วโลกได้ถูกจำแนกประเภทแล้วในระบบ HS

โครงสร้างพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี การนำเอาระบบพิกัดฮาร์โมนีมาใช้ขึ้นได้ระบุไว้ในพระกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ประกอบไปด้วย

ภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร

ภาค 2 พิกัดอัตราอากรขาเข้า

ภาค 3 พิกัด อัตราอากรขาออก

ภาค 4 ของที่ไว้รับยกเว้นอากร

พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร รวมถึงข้อกำหนดทั่วไป รหัสสถิติของสินค้า และส่วนแก้ไขพระราชกำหนด ฯ

พิกัดอัตราศุลกากร คือ การจัดประเภทสินค้าออกเป็นประเภทต่าง ๆ ให้เป็นระบบ เพื่อง่ายต่อการจัดเก็บภาษี

การจำแนกพิกัด ฯ ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีจำแนกประเภสิ่งของเป็น 21 หมวด และ 97 ตอน 5,205 รายการ

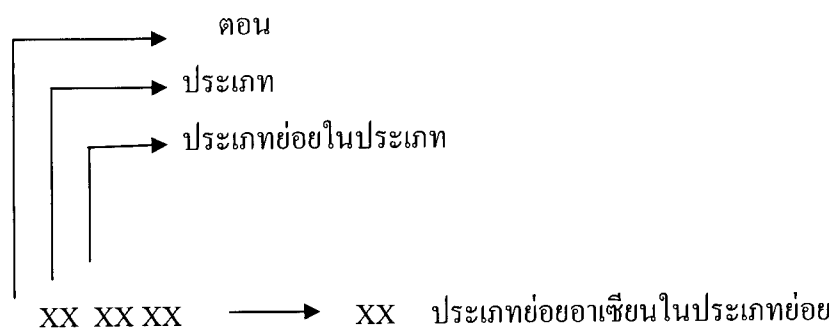
ตารางที่ 4 พิกัดอัตราอากรขาเข้าแบ่งช่องออกเป็น 8 ช่อง

ประเภท	ประเภทย่อย	รหัสย่อย	รหัสสถิติ	รายการ	อัตราอากร			ลดลงเหลือ			ลดโดย ป.ค.ลัง
					ตาม	ตามสภาพ		ตาม	ตามสภาพ		
					ราคา ร้อยละ	หน่วย บาท	หน่วยละ บาท	ราคา ร้อยละ	หน่วย บาท	หน่วยละ บาท	
65.06				เครื่องสวมศีรษะ อื่น ๆ จะนุภายใน หรือตกแต่งหรือ ไม้ก็ตาม							
	6506.10	00	000/C62	1. เครื่องสวมศีรษะ เพื่อความปลอดภัย	100	-	-	30	-	-	6 ม.ค. 55
	6506.10.10	01	000/C62	2. หมวกสำหรับ คนขับรถ จักรยานยนต์	100	-	-	10	-	-	6 ม.ค. 55
	6506.91.00	29	000/C62	3. อื่น ๆ -- ทำด้วยยางหรือ พลาสติก - เฉพาะหมวก สำหรับกีฬาโปโล น้ำ - อื่น ๆ	100	-	-	30	-	-	6 ม.ค. 55

1. ช่องที่ 1 (ประเภทที่) หมายถึง ประเภทพิกัดอัตราศุลกากรประกอบด้วยเลขรหัส 4 ตัว

2. ช่องที่ 2 (ประเภทย่อย) หมายถึง ประเภทย่อยพิกัดอัตราศุลกากรประกอบด้วยเลขรหัส 6 ตัว หรือ 8 ตัว ดังนี้

ตัวอย่าง 6506.10.10 หมายถึง ตอนที่ 65 ประเภทที่ 6506 ประเภทย่อยเป็น 10 และมีประเภทย่อยอาเขียนเป็น 10

3. ช่องที่ 3 (รหัสย่อย) หมายถึง รหัสตัวเลข 2 หลักเพื่อใช้ในการอ้างอิงการกำหนดอัตราอากรรายการสินค้าย่อยในประเภทย่อย

4. ช่องที่ 4 (รหัสสถิติ) หมายถึง รหัสตัวเลขของสินค้าและหน่วยของสินค้าในการบันทึกสถิติของศุลกากรซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ

4.1 กรณีที่ไม่มีการแยกรหัสสถิติของสินค้าแต่ละรายการ รหัสจะปรากฏอยู่ในช่องรหัสสถิติ เช่น 000/ kgm 000/ C62

4.2 กรณีที่มีการแยกรหัสสถิติของสินค้าแต่ละรายการ ในช่องรหัสสถิติจะมีเครื่องหมาย *** ซึ่งหมายถึงให้ไปดูรหัสสถิติส่วนที่เพิ่มเติม รหัสสถิติสำหรับชิ้นส่วนครบถ้วนสมบูรณ์ หรือรหัสสถิติสำหรับของที่ใช้แล้ว ซึ่งอยู่ด้านหลังของหนังสือ

5. ช่องที่ 5 (รายการ) หมายถึง การจัดแบ่งกลุ่มของสินค้าตามพิกัดอัตราศุลกากร มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ไม่มีเส้นขีดนำหน้า หมายถึง กลุ่มของสินค้าที่แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ภายใต้เลขรหัส 4 ตัว

5.2 กรณีกลุ่มของสินค้าที่มีขีดนำหน้า หมายถึง

มีเส้นขีด 1 ขีด (-) คือ การแบ่งย่อยกลุ่มของสินค้าภายใต้กลุ่มสินค้านี้ 4 ตัว

มีเส้นขีด 2 ขีด (- -) คือ การแบ่งย่อยกลุ่มของสินค้าภายใต้กลุ่มสินค้า 1 ขีด

มีเส้นขีด 3 ขีด (- - -) คือ การแบ่งย่อยกลุ่มของสินค้าภายใต้กลุ่มสินค้า 2 ขีด เป็นต้น

ทั้งนี้ความหมายของข้อความในประเภทย่อยแต่ละระดับจะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของข้อความในประเภทหรือประเภทย่อยระดับที่เหนือกว่า

5.3 สำหรับรายการสินค้าใดที่มีการลดอัตราอากรหรือยกเว้นอากรโดยประกาศกระทรวงการคลัง จะมีหนึ่งขีด (-) ภายใต้ขอบเขตของสำหรับสินค้าประเภทนั้น ๆ

6. ช่องที่ 6 (อัตราอากร) หมายถึงอัตราอากรตามกฎหมายที่ระบุไว้ในพระราชกำหนดพิกัดศุลกากร พ.ศ. 2530 ประกอบด้วย อัตราตามราคาซึ่งเป็นอัตราร้อยละของราคาซีไอเอฟ และอัตราตามสภาพซึ่งเป็นอัตราที่เรียกเก็บตามหน่วยของสินค้า ถ้าสินค้าใดมีอัตราอากรทั้งตามราคาและตามสภาพ จะต้องชำระอากรศุลกากรตามอัตราที่คำนวณเป็นเงินอากรที่ได้สูงกว่า

7. ช่องที่ 7 (ลดลงเหลือ) หมายถึงอัตราอากรที่ได้รับการลดอัตราอากรตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การลดอัตราอากรและยกเว้นอากรศุลกากร ตามมาตรา 12 แห่งพระราชกำหนดพิกัดศุลกากร พ.ศ. 2530 ในปัจจุบัน แต่ถ้าไม่มีอัตราอากรปรากฏจะหมายถึงสินค้าตามพิกัดนี้ไม่มีการลดอัตราอากร

8. ช่องที่ 8 (ลดโดย ป.คลัง) หมายถึงวันที่ของประกาศกระทรวงการคลังซึ่งออกประกาศลดอัตราอากร หรือฉบับที่ของประกาศ ฯ

ข้อควรทราบ

1. กรณีถ้าการลดอัตราอากรหรือยกเว้นอากรศุลกากรที่ครอบคลุมถึงสินค้าหลายประเภทหรือกรณีการลดอัตราอากรมีเงื่อนไขและหลักเกณฑ์โดยเฉพาะ อัตราที่ได้รับการลดอัตราอากรจะแสดงอยู่ในส่วนต้นของประกาศกระทรวงการคลังฉบับนั้น ๆ โดยแยกเป็นข้อ ๆ ไป (ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องการลดยกเว้นอากรและยกเว้นอากรศุลกากรตามมาตรา 12 ลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2555 และเรื่องการกำหนดให้ของได้รับการยกเว้นจากบทบังคับตามมาตรา 10 ลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2555)

2. นอกจากภาษีศุลกากรแล้ว ยังมีภาษีอื่น ๆ ที่ผู้นำเข้าและผู้ส่งออกจะต้องชำระ ดังนี้

2.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) โดยทั่วไปมีอัตราร้อยละ 7.00 สำหรับของนำเข้า

2.2 ภาษีสรรพสามิต (ถ้ามี)

2.3 ภาษีเพื่อมหาดไทย (ถ้ามี)

2.4 ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ค่าธรรมเนียมพิเศษของกระทรวงพาณิชย์ เงินบำรุงกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และการเก็บเงินบำรุงองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ถ้ามี)

พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 มี 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 เป็นตัวบทกฎหมายมี 21 มาตรา (ตอนตราพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 มีอยู่ 18 มาตรา และได้เพิ่มเติมภายหลัง (ถึงปี พ.ศ. 2555) อีก 3 มาตรา คือ มาตรา 14 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2531 มาตรา 4/1 และมาตรา 14 ตริ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2548

ส่วนที่ 2 ตัวบทกฎหมาย ซึ่งมี 4 ภาคประกอบด้วย

ภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร มี 6 ข้อ

ภาค 2 พิกัดอัตราอากรขาเข้า

ภาค 3 พิกัด อัตราอากรขาออก

ภาค 4 ของที่ได้รับการยกเว้นอากร

ภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดศุลกากร

การจำแนกประเภทของ ในพิกัดอัตราศุลกากรนี้ให้ถือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

หลักเกณฑ์ข้อ 1

ชื่อของหมวด ตอน และตอนย่อย ได้กำหนดขึ้นเพื่อให้สะดวกแก่การอ้างอิงเท่านั้น ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การจำแนกประเภทให้จำแนกตามความของประเภทนั้น ๆ ตามหมายเหตุของหมวดหรือของตอนที่เกี่ยวข้องและตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้ หากว่าประเภทหรือหมายเหตุดังกล่าวไม่ได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น

หลักเกณฑ์ข้อ 2

ก. ประเภทที่ระบุถึงของใด ให้หมายความรวมถึงของนั้นที่ยังไม่ครบสมบูรณ์หรือยังไม่สำเร็จ หากว่าขณะนำเข้ามีลักษณะอันเป็นสาระสำคัญของของที่ครบสมบูรณ์หรือสำเร็จแล้วและให้หมายรวมถึงที่ครบสมบูรณ์หรือสำเร็จแล้ว (หรือที่จำแนกเข้าประเภทของที่ครบสมบูรณ์หรือสำเร็จตามนัยแห่งหลักเกณฑ์นี้) ที่เข้ามาโดยถอดแยกออกจากกันหรือยังไม่ได้ประกอบเข้าด้วยกัน

ข. ประเภทที่ระบุถึงวัตถุหรือสารใด ให้หมายรวมถึงของผสมหรือของรวมที่มีวัตถุหรือสารนั้นรวมอยู่กับวัตถุหรือสารอื่น ความที่ระบุถึงของที่ทำด้วยวัตถุหรือสารใดให้หมายรวมถึงของที่ประกอบด้วยวัตถุหรือสารนั้นล้วน ๆ หรือเพียงบางส่วน การจำแนกประเภทของของที่ประกอบด้วยวัตถุหรือสารมากกว่าหนึ่งชนิดขึ้นไป ให้จำแนกตามหลักเกณฑ์ข้อ 3

หลักเกณฑ์ข้อ 3

ของที่จำแนกประเภทได้ตั้งแต่สองประเภทขึ้นไปตามหลักเกณฑ์ข้อ 2(ข) หรือตามเหตุผลอื่นใดก็ตาม ให้จำแนกประเภทโดยถือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ก. ถ้าประเภทหนึ่งระบุลักษณะของของไว้โดยเฉพาะและประเภทอื่นระบุไว้อย่างกว้าง ๆ ให้จัดของนั้นเข้าประเภทที่ระบุไว้โดยเฉพาะอย่างไรก็ตามเมื่อมีประเภทตั้งแต่สองประเภทขึ้นไปต่างก็ระบุถึงวัตถุหรือสารส่วนหนึ่งส่วนใดที่มีอยู่ในของผสมหรือของรวมหรือระบุถึงของบางชนิดในของที่จัดทำขึ้นเป็นชุดเพื่อการขายปลีก ให้ถือว่าประเภทเหล่านั้นระบุ โดยเฉพาะถึงของดังกล่าวเท่าเทียมกัน ถึงแม้ว่าประเภทใดในประเภทต่าง ๆ เหล่านั้นระบุถึงลักษณะของของได้สมบูรณ์หรือตรงกว่าก็ตาม

ข. ของผสม ของรวม ที่ประกอบด้วยวัตถุต่างชนิดกันหรือทำขึ้นจากองค์ประกอบต่างกัน และของที่จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก ซึ่งไม่อาจจำแนกประเภทตามหลักเกณฑ์ข้อ 3

ค. ได้ ให้จำแนกประเภทโดยถือเสมือนว่าของนั้นประกอบด้วยวัตถุหรือองค์ประกอบที่แสดงลักษณะอันเป็นสาระสำคัญของของนั้นเท่าที่จะใช้หลักนี้ได้

ง. เมื่อของใดไม่อาจจำแนกประเภทตามหลักเกณฑ์ข้อ 3(ก) หรือ 3(ข) ได้ ให้จำแนกประเภทเข้าประเภทที่ลำดับไว้หลังสุด ในบรรดาประเภทที่อาจจำแนกเข้าได้เท่าเทียมกัน

หลักเกณฑ์ข้อ 4

ของซึ่งไม่อาจจำแนกตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ ให้จำแนกเข้าประเภทเดียวกันกับของซึ่งใกล้เคียงกับของนั้นมากที่สุด

หลักเกณฑ์ข้อ 5

นอกจากข้อกำหนดข้างต้นแล้ว หลักเกณฑ์ต่อไปนี้จะใช้กับของที่ระบุไว้

ก. กระจ่างกล้องถ่ายรูป หีบเครื่องดนตรี กระจ่างป็น กล้องอุปกรณ์เขียนแบบ กล้องสรีรยคอก และภาชนะบรรจุที่คล้ายกัน ที่ทำรูปทรงหรือขนาดเป็นพิเศษเพื่อบรรจุของหรือชุดของของโดยเฉพาะ ใช้ได้คงทน และนำเข้ามาด้วยกันกับของที่มีเจตนาใช้ร่วมกัน ให้จำแนกตามประเภทของของที่บรรจุ ถ้าตามปกติเป็นชนิดที่ต้องขายพร้อมกัน อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์นี้ไม่ให้ใช้กับภาชนะบรรจุที่เห็นได้ว่า มีลักษณะอันเป็นสาระสำคัญในตัวเอง

ข. ภายใต้บังคับหลักเกณฑ์ข้อ 5(ก) ข้างต้น วัตถุและภาชนะสำหรับใช้ในการบรรจุที่บรรจุของเข้ามา ให้จำแนกเข้าประเภทเดียวกันกับของนั้น ถ้าวัตถุและภาชนะเป็นชนิดที่ตามปกติใช้สำหรับบรรจุของดังกล่าว อย่างไรก็ตามไม่ให้ใช้ข้อกำหนดนี้เมื่อเห็นได้ชัดว่าวัตถุภาชนะสำหรับใช้ในการบรรจุนั้นเหมาะสำหรับใช้ซ้ำได้อีก

หลักเกณฑ์ข้อ 6

ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การจำแนกประเภทของของเข้าในประเภทย่อยของประเภทใดประเภทหนึ่งให้เป็นไปตามความประเภทย่อยที่เกี่ยวข้องและตามหลักเกณฑ์ข้างต้น โดยอนุโลมโดยพิจารณาเปรียบเทียบในระหว่างประเภทย่อยที่อยู่ในระดับเดียวกันตามวัตถุประสงค์ของหลักเกณฑ์นี้ให้ใช้หมายเหตุดังกล่าวและของตอนที่เกี่ยวข้องด้วย เว้นแต่จะมีข้อความระบุไว้เป็นอย่างอื่น

ภาค 2 พิกัดอัตราอากรขาเข้า

กรมศุลกากรใช้พิกัดอัตราศุลกากรตามระบบฮาร์โมนีในการจัดสินค้า ออกเป็น หมวด ตอน ประเภท และประเภทย่อย ระบบนี้แบ่งสินค้าออกเป็น 21 หมวด 97 ตอน แต่ละตอนจะประกอบด้วยประเภทย่อยแตกต่างกัน

ประเภท (Heading No.) หมายถึง ประเภทพิกัดอัตราศุลกากร มีเลขรหัส 4 ตัว ตัวแรกเป็นลำดับของตอน “ตอน” และ 2 ตัวหลังเป็นลำดับของ “ประเภท” ในตอนนั้น

ประเภทย่อย (Subheading No.) หมายถึง ประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่แยกย่อยลงไป ส่วนใหญ่มี 6 ตัว เป็นเลขรหัสสากลที่ทุกประเทศ ซึ่งใช้พิกัดอัตราศุลกากรระบบฮาร์โมนีใช้ตรงกัน แต่สำหรับประเทศในกลุ่มการค้าอาเซียนจะใช้รหัสประเภทย่อยเป็นตัวเลข 8 ตัว การสำแดงประเภทพิกัดในใบขนสินค้าต้องแสดงเลขรหัสตามประเภทย่อย

พิกัดอัตราอากรขาเข้าจำแนกออกเป็น 21 หมวด 97 ตอน ดังนี้

หมวด 1 สัตว์มีชีวิต ผลิตภัณฑ์จากสัตว์

ตอนที่ 1 สัตว์มีชีวิต

ตอนที่ 2 เนื้อสัตว์และส่วนของสัตว์ที่บริโภคได้

ตอนที่ 3 ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์ และสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลัง

อื่น ๆ

ตอนที่ 4 ผลิตภัณฑ์นม ไข่สัตว์ปีก น้ำผึ้งธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่บริโภคได้ ซึ่งไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ที่อื่น

ตอนที่ 5 ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ที่อื่น

หมวด 2 ผลิตภัณฑ์จากพืช

ตอนที่ 6 ต้นไม้และพืชอื่น ๆ ที่มีชีวิต หัว รากและสิ่งที่คล้ายกัน ดอก ไม้และใบไม้ที่ใช้ประดับ

ตอนที่ 7 พืชผักรวมทั้งรากและหัวบางชนิดที่บริโภคได้

ตอนที่ 8 ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ เปลือกผลไม้จำพวกส้มหรือเปลือกแตง

ตอนที่ 9 กาแฟ ชา ชามาเด่ และเครื่องเทศ

ตอนที่ 10 ธัญพืช

ตอนที่ 11 ผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมโมลต์เมล็ดธัญพืช มอลต์ สตาร์ช อินูลิน และกลูเทนจากข้าวสาลี

ตอนที่ 12 เมล็ดพืชและผลไม้ที่มีน้ำมัน เมล็ดธัญพืช เมล็ดพืชและผลไม้เปลือกแข็ง พืชที่ใช้ในอุตสาหกรรมหรือใช้เป็นยา ฟางและหญ้าแห้งที่ใช้เป็นอาหารสัตว์

ตอนที่ 13 ครั่ง รวมทั้งกัม เรซิน น้ำลี้ยง (แซป) และสิ่งสกัดอื่น ๆ จากพืช

ตอนที่ 14 วัตถุจากพืชที่ใช้ถักสาน ผลผลิตจากพืชที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น

หมวด 3 ไขมันและน้ำมันที่ได้จากสัตว์หรือพืช และผลิตภัณฑ์ที่แยกได้จากไขมันและน้ำมันดังกล่าว ไขมันที่บริโภคได้ซึ่งจัดทำแล้ว ไขมันที่ได้จากสัตว์หรือพืช

ตอนที่ 15 ไขมันและน้ำมันที่ได้จากสัตว์หรือพืช และผลิตภัณฑ์ที่แยกได้จากไขมันและน้ำมันดังกล่าว ไขมันที่บริโภคได้ซึ่งจัดทำแล้ว ไขมันที่ได้จากสัตว์หรือพืช

หมวด 4 อาหารปรุงแต่ง เครื่องดื่ม สุรา และน้ำส้มสายชู ยาสูบและผลิตภัณฑ์ที่ใช้แทนยาสูบ

ตอนที่ 16 ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลา หรือสัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์ หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ

ตอนที่ 17 น้ำตาลหรือขนมทำจากน้ำตาล (ซูการ์คอนแฟกชันเนอร์)

ตอนที่ 18 โกโก้และของปรุงแต่งที่ทำจากโกโก้

ตอนที่ 19 ของปรุงแต่งจากธัญพืช แป้ง สตาร์ช หรือนม ผลิตภัณฑ์อาหารจำพวกเพสตรี

ตอนที่ 20 ของปรุงแต่งทำจากพืชผัก ผลไม้ ถูกนัต หรือจากส่วนอื่นของพืช

ตอนที่ 21 ของปรุงแต่งเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้

ตอนที่ 22 เครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู

ตอนที่ 23 กากและเศษที่เหลือจากอุตสาหกรรมผลิตอาหาร อาหารที่จัดทำไว้สำหรับ

เลี้ยงสัตว์

ตอนที่ 24 ยาสูบและผลิตภัณฑ์ที่ใช้แทนยาสูบ

หมวด 5 ผลิตภัณฑ์แร่

ตอนที่ 25 เกลือ กำมะถัน ดิน และหิน วัตถุจำพวกพลาสติก ปูนขาว และซีเมนต์

ตอนที่ 26 สีนแร่ ตะกรันและถ้ำ

ตอนที่ 27 เชื้อเพลิงที่ได้จากแร่ น้ำมันแร่และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นสิ่งดังกล่าว

สารบวมินัส ไซที่ได้จากแร่

หมวด 6 ผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมทางเคมีหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน

ตอนที่ 28 เคมีภัณฑ์อินทรีย์ สารประกอบอินทรีย์หรือสารประกอบอินทรีย์ ของโลหะมีค่า ของโลหะจำพวกแร่เอิร์ท ของธาตุกัมมันตรังสีหรือของไอโซโทป

ตอนที่ 29 เคมีภัณฑ์อินทรีย์

ตอนที่ 30 ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม

ตอนที่ 31 ปุ๋ย

ตอนที่ 32 สิ่งสกัดที่ใช้ฟอกหนังหรือย้อมสี แทนนินและอนุพันธ์ของแทนนิน สีย้อม สารสี (พิกเมนต์) และวัตถุแต่งสีอื่น ๆ สีทาและวารันิช พัดสีและมาสติกอื่น ๆ รวมทั้งหมึก

ตอนที่ 33 เอสเซนเชียลและเรซินนอยด์ เครื่องหอม เครื่องสำอางหรือสิ่งปรุงแต่ง สำหรับประติณร่างกายหรือประเทืองโฉม (ทอยเล็ตเพรพาเรชัน)

ตอนที่ 34 สารอินทรีย์ที่เป็นตัวลดแรงตึงผิว สิ่งปรุงแต่งที่ใช้ซักล้าง สิ่งปรุงแต่งที่ใช้หล่อลื่น ไขเทียม ไขปรุงแต่ง สิ่งปรุงแต่งที่ใช้ขัดเงาหรือขัดถู เทียนไขและของที่คล้ายกัน เพสต์ สำหรับทำแบบ “ไขที่ใช้ทางทันตกรรม” สิ่งปรุงแต่งทางทันตกรรมซึ่งมีพลาสติกเป็นหลัก

ตอนที่ 35 สารแอลูมิเนียมออกไซด์ โมดิไฟด์สตาร์ช กาว เอนไซม์

ตอนที่ 36 วัตถุระเบิด ผลิตภัณฑ์จำพวกดอกไม้เพลิง ไม้ขีดไฟ แอลลอย ที่ทำให้เกิดประกายไฟ สิ่งปรุงแต่งที่สันดาปได้บางชนิด

ตอนที่ 37 ของที่ใช้ในการถ่ายรูปหรือถ่ายภาพยนตร์

ตอนที่ 38 เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด

หมวด 7 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก ยางและของที่ทำด้วยยาง

ตอนที่ 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก

ตอนที่ 40 ยางและของที่ทำด้วยยาง

หมวด 8 หนังสือ นิตยสาร นิตยสาร นิตยสารและของที่ทำด้วยหนังสือ นิตยสารและของที่ทำด้วยหนังสือ เครื่องเขียนและเครื่องเขียน เครื่องใช้สำหรับเดินทาง กระเป๋าถือและภาชนะที่คล้ายกัน ของที่ทำด้วยไม้ (นอกจากไม้เนื้ออ่อน)

ตอนที่ 41 หนังสือ (นอกจากนิตยสาร) และนิตยสาร

ตอนที่ 42 เครื่องเขียน เครื่องเขียนและเครื่องเขียน เครื่องใช้สำหรับเดินทาง กระเป๋าถือภาชนะที่คล้ายกัน ของที่ทำด้วยไม้ (นอกจากไม้เนื้ออ่อน)

ตอนที่ 43 นิตยสาร นิตยสาร และผลิตภัณฑ์ของของดังกล่าว

หมวด 9 ไม้และของที่ทำด้วยไม้ ถ่านไม้ ไม้ก๊อกลงและ ของที่ทำด้วยไม้ก๊อกลง ผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยฟาง ทำด้วยเอสพาร์โตหรือ วัตถุถักสานอื่นๆ เครื่องจักสานและเครื่องสาน

ตอนที่ 44 ไม้และของที่ทำด้วยไม้ ถ่านไม้

ตอนที่ 45 ไม้ก๊อกลงและของที่ทำด้วยไม้ก๊อกลง

ตอนที่ 46 ผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยฟาง ทำด้วยเอสพาร์โตหรือวัตถุถักสานอื่น ๆ เครื่องจักสานและเครื่องสาน

หมวด 10 เยื่อไม้หรือเยื่อที่ได้จากวัตถุดิบพวกเส้นใยเซลลูโลสอื่น ๆ กระดาษหรือกระดาษแข็งที่นำกลับคืนมาใช้ได้อีก (เศษและของที่ใช้ไม่ได้) กระดาษและกระดาษแข็ง และของที่ทำด้วยกระดาษหรือกระดาษแข็ง

ตอนที่ 47 เยื่อไม้เยื่อที่ได้จากวัตถุดิบพวกเส้นใยเซลลูโลสอื่น ๆ

ตอนที่ 48 กระดาษและกระดาษแข็ง ของที่ทำด้วยเยื่อกระดาษ หรือทำด้วยกระดาษหรือกระดาษแข็ง

ตอนที่ 49 หนังสือพิมพ์ที่เป็นเล่ม หนังสือพิมพ์ รูปภาพ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ของอุตสาหกรรมการพิมพ์ ดัชนีฉบับที่เขียนหรือตีพิมพ์และแปลน

หมวด 11 สิ่งทอและของที่ทำด้วยสิ่งทอ

ตอนที่ 50 ไหม

ตอนที่ 51 ขนแกะ และขนแกะหรือขนหยาบของสัตว์ ด้ายขนม้า และผ้าทอ

ตอนที่ 52 ผ้าทอ

ตอนที่ 53 เส้นใยสิ่งทอจากพืชอื่น ๆ ค้ายกระดาษ และผ้าทอจากค้ายกระดาษ

ตอนที่ 54 ไยยาวประดิษฐ์

ตอนที่ 55 เส้นใยสั้นประดิษฐ์

ตอนที่ 56 แวดคิง สักหลาดและผ้าไม่ทอ ค้ายชนิดพิเศษ เชือกชนิดทไวน์ ชนิดคอร์เคอ ชนิดโรปและเคเบิล และของทำด้วยสิ่งดังกล่าว

ตอนที่ 57 พรหมและสิ่งทอปูพื้นอื่น ๆ

ตอนที่ 58 ผ้าทอชนิดพิเศษ ผ้าสิ่งทอที่ทำปูแบบทัฟต์ ผ้าลูกไม้ เทเพสทรี ผ้าที่ใช้ ตกแต่ง ผ้าปัก

ตอนที่ 59 ผ้าสิ่งทอ ผ้าที่อาบซึม เคลือบ หุ้มหรืออัดเป็นชั้น ของทำด้วยสิ่งทอชนิดที่ เหมาะสำหรับใช้ในอุตสาหกรรม

ตอนที่ 60 ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเซต

ตอนที่ 61 เครื่องแต่งกายหรือของที่ใส่ประกอบกับเครื่องแต่งกาย ถักแบบนิตหรือ แบบโครเซต

ตอนที่ 62 เครื่องแต่งกายหรือของที่ใส่ประกอบกับเครื่องแต่งกาย ที่ไม่ได้ถักแบบนิต หรือแบบโครเซต

ตอนที่ 63 ของที่ทำด้วยสิ่งทอที่จัดทำแล้วอื่น ๆ ของเป็นชุด เสื้อผ้าที่ใช้แล้วและของที่ ใช้แล้วทำด้วยสิ่งทอ ผ้าชีวีว

หมวด 12 รองเท้า เครื่องสวมศีรษะ ร่ม ร่มปีกกันแดด ไม้เท้า ไม้เท้าที่เป็นที่นั่ง แส้ (วิป) แส้ขี้น้ำและส่วนประกอบของของดังกล่าว ขนสัตว์ปีกที่จัดเตรียมแล้วและของทำด้วยขนดังกล่าว ดอกไม้เทียม รวมทั้งของทำด้วยผมนคน

ตอนที่ 64 รองเท้า สนับแข้งและของที่คล้ายกัน รวมทั้งส่วนประกอบของของดังกล่าว

ตอนที่ 65 เครื่องสวมศีรษะ และส่วนประกอบของเครื่องสวมศีรษะ

ตอนที่ 66 ร่ม ร่มปีกกันแดด ไม้เท้า ไม้เท้าที่เป็นที่นั่ง แส้ (วิป) แส้ขี้น้ำและ ส่วนประกอบของของดังกล่าว

ตอนที่ 67 ขนแข็งและขนอ่อนของสัตว์ปีกที่จัดเตรียมแล้ว และของทำด้วยขน ดังกล่าว ดอกไม้เทียม ของทำด้วยผมนคน

หมวด 13 ของทำด้วย หิน พลาสติกอร์ ซีเมนต์ แอสเบสทอส ไมกาหรือวัตถุที่คล้ายกัน

ตอนที่ 68 ของทำด้วยหิน พลาสติกอร์ ซีเมนต์ แอสเบสทอส ไมกาหรือวัตถุที่คล้ายกัน ผลิตภัณฑ์เซรามิก รวมทั้งแก้วและเครื่องแก้ว

ตอนที่ 69 ผลิตภัณฑ์เซรามิก

ตอนที่ 70 แก้วและเครื่องแก้ว

หมวด 14 ไข่มุกธรรมชาติหรือไข่มุกเลี้ยง รัตนชาติหรือกึ่งรัตนชาติ โลหะมีค่า โลหะที่หุ้มติดด้วยโลหะมีค่า ของที่ทำด้วยของดังกล่าว เครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณที่เป็นของเทียม เหริยัญญาปณั

ตอนที่ 71 ไข่มุกธรรมชาติหรือไข่มุกเลี้ยงเลี้ยง รัตนชาติหรือกึ่งรัตนชาติ โลหะมีค่า โลหะที่หุ้มติดด้วยโลหะมีค่า ของที่ทำด้วยของดังกล่าว เครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณที่เป็นของเทียม เหริยัญญาปณั

หมวด 15 โลหะสามัญและของทำด้วยโลหะสามัญ

ตอนที่ 72 เหล็กและเหล็กกล้า

ตอนที่ 73 ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า

ตอนที่ 74 ทองแดงและของที่ทำด้วยทองแดง

ตอนที่ 75 นิกเกิลและของทำด้วยนิกเกิล

ตอนที่ 76 อะลูมิเนียมและของทำด้วยอะลูมิเนียม

ตอนที่ 77 (เว้นว่างไว้เพื่อประโยชน์ในภายหน้า)

ตอนที่ 78 ตะกั่วและของทำด้วยตะกั่ว

ตอนที่ 79 สังกะสีและของทำด้วยสังกะสี

ตอนที่ 80 ดีบุกและของทำด้วยดีบุก

ตอนที่ 81 โลหะสามัญชนิดอื่น เซอร์เมต และของทำด้วยของดังกล่าว

ตอนที่ 82 เครื่องมือ เครื่องใช้ ของใช้ชนิดมีคม ช้อนและส้อม ทำด้วยโลหะสามัญ

ส่วนประกอบของของดังกล่าวทำด้วยโลหะสามัญ

ตอนที่ 83 ของเบ็ดเตล็ดทำด้วยโลหะสามัญ

หมวด 16 เครื่องจักรและเครื่องจักรใช้กล เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า ส่วนประกอบของเครื่องดังกล่าว เครื่องบันทึกเสียงและเครื่องถอดเสียง เครื่องบันทึกและเครื่องถอดภาพและเสียงทางโทรทัศน์ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของเครื่องดังกล่าว

ตอนที่ 84 เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ บอยเลอร์ เครื่องจักร เครื่องใช้กลและส่วนประกอบของเครื่องดังกล่าว

ตอนที่ 85 เครื่องจักรไฟฟ้า เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบของเครื่องดังกล่าว เครื่องบันทึกเสียงและเครื่องถอดเสียง เครื่องบันทึกและเครื่องถอดภาพและเครื่องเสียงทางโทรทัศน์

หมวด 17 ยานบก อากาศยาน ยานน้ำ และเครื่องอุปกรณ์การขนส่งที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 86 หัวรถจักรของรถไฟหรือรถราง รถที่เดินบนรางและส่วนประกอบของของดังกล่าว สิ่งติดตั้งถาวรและอุปกรณ์ติดตั้งสำหรับรางรถไฟหรือรถราง และส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าว เครื่องอุปกรณ์กล (รวมถึงที่เป็นเครื่องกลไฟฟ้า) สำหรับให้สัญญาณทางจราจรทุกชนิด

ตอนที่ 87 ยานบกนอกจากรถที่เดินบนรางรถไฟหรือรถราง

ตอนที่ 88 อากาศยาน ยานอวกาศ และส่วนประกอบของยานดังกล่าว

ตอนที่ 89 เรือและสิ่งก่อสร้างลอยน้ำ

หมวด 18 อุปกรณ์และเครื่องอุปกรณ์ที่ใช้ทางทัศนศาสตร์ การถ่ายรูป การทำภาพยนตร์ การวัด การตรวจสอบ การวัดความเที่ยง การแพทย์หรือศัลยกรรม นาฬิกาชนิดคล็อกและชนิดวอตซ์ เครื่องดนตรี รวมทั้งส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของของดังกล่าว

ตอนที่ 90 อุปกรณ์และเครื่องอุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์ การถ่ายรูป การถ่ายทำภาพยนตร์ การวัด การตรวจสอบ การวัดความเที่ยง การแพทย์หรือศัลยกรรม รวมทั้งส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของของดังกล่าว

ตอนที่ 91 นาฬิกาชนิดคล็อกและชนิดวอตซ์ และส่วนประกอบของนาฬิกาดังกล่าว

ตอนที่ 92 เครื่องดนตรี รวมทั้งส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของเครื่องดนตรี

หมวด 19 อาวุธและกระสุน รวมทั้งส่วนประกอบ และอุปกรณ์ประกอบของดังกล่าว

ตอนที่ 93 อาวุธและกระสุนปืน รวมทั้งส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของดังกล่าว

หมวด 20 ผลิตภัณฑ์เบ็ดเตล็ด

ตอนที่ 94 เฟอร์นิเจอร์ เครื่องเตียง พูก ฐานรองพูก เบาะและสิ่งตกแต่งยึดใส่ที่คล้ายกันเครื่องประทีปโคมไฟ ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น เครื่องหมายที่มีแสงสว่าง แผ่นป้ายชื่อที่มีแสงสว่างและของที่คล้ายกัน รวมทั้งอาคารสำเร็จรูป

ตอนที่ 95 ของเล่น ของเล่นเกม และของใช้ที่จำเป็นในการเล่นกีฬา ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของของดังกล่าว

ตอนที่ 96 ผลิตภัณฑ์เบ็ดเตล็ด

หมวด 21 ศิลปกรรม ของที่นักสะสมรวบรวม และโบราณวัตถุ

ตอนที่ 97 ศิลปกรรม ของที่นักสะสมรวบรวม และโบราณวัตถุ

ตัวอย่าง การคำนวณอากรขาเข้าภาษีศุลกากรขาเข้า = ฐานภาษี x อัตราภาษีศุลกากร

สินค้านำเข้าบางชนิดจะคิดภาษีเป็นร้อยละตามมูลค่าและคิดภาษีตามสภาพ (ตามปริมาณ) การคำนวณภาษีต้องคำนวณทั้งสองอย่าง แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน วิธีไหนที่ได้ภาษียมากกว่าต้องนำผลลัพธ์ที่ได้จากวิธีนั้นไปเสียภาษี

ประเภท	ประเภทย่อย	รหัสศุลกากร	รายการ	อัตราอากร		
				ตาม ราคา ร้อยละ	ตามสภาพ	
					หน่วย บาท	หน่วย บาท
09.01			กาแฟ จะคั่วหรือแยกกาแฟอินออกแล้วหรือไม่ก็ตาม เปลือกและเชื้อของกาแฟ รวมทั้งของที่ใช้แทนกาแฟ ที่มีกาแฟผสมอยู่ในอัตราส่วนเท่าใดก็ตาม			
	0901.11		- กาแฟที่ไม่ใส่ถั่ว			
			- - ไม่ได้แยกเอากาแฟอินออก			
	0901.11.10	000-KGM	- - - อาราบิก้าคั่วเต็มเมล็ดหรือโรบัสต้าไอโอบี	40	กิโลกรัม	4.00
	0901.11.90	000-KGM	- - - อื่น ๆ	40	กิโลกรัม	4.00
	0901.12		- - แยกเอากาแฟอินออกแล้ว			
	0901.12.10	000-KGM	- - - อาราบิก้าคั่วเต็มเมล็ดหรือโรบัสต้าไอโอบี	40	กิโลกรัม	4.00
	0901.12.90	000-KGM	- - - อื่น ๆ	40	กิโลกรัม	4.00
			- กาแฟคั่ว			
			- - ไม่ได้แยกเอากาแฟอินออก			
	0901.21		- - - ไม่บด			
	0901.21.10	000-KGM	- - - - บด	40	กิโลกรัม	4.00
	0901.21.20	000-KGM	- - - - แยกเอากาแฟอินออกแล้ว	40	กิโลกรัม	4.00
	0901.22		- - - ไม่บด			
	0901.22.10	000-KGM	- - - - บด	40	กิโลกรัม	4.00
	0901.22.20	000-KGM	- - - - อื่น ๆ	40	กิโลกรัม	4.00
	0901.90		- เปลือกและเชื้อของกาแฟ			
	0901.90.10	000-KGM	- - ของที่ใช้แทนกาแฟที่มีกาแฟผสม	40	กิโลกรัม	4.00
	0901.90.20	000-KGM	- - จะบรรจุถั่วหรือไม่ได้ก็ตาม	40	กิโลกรัม	4.00
09.02						

ภาพที่ 2 ตัวอย่าง กิจการได้นำเข้ากาแฟ อาราบิก้าจำนวน 100 กิโลกรัม เป็นเงินทั้งสิ้น 5,000 บาท
กิจการต้องเสียภาษีนำเข้า

อัตราภาษีการนำเข้ากาแฟเสียร้อยละ 40.00 ของมูลค่า หรือกิโลกรัมละ 4 บาท

คำนวณตามมูลค่า ภาษีศุลกากร = $5,000 \times 40\% = 2,000$

คำนวณตามสภาพ ภาษีศุลกากร = $100 \times 4 = 400$ บาท

ภาค 3 พิกัดอัตราอากรขาออก พิกัดอัตราศุลกากรขาออก กำหนดไว้สินค้าที่ส่งออกไว้
9 ประเภท ได้แก่

ตารางที่ 5 พิกัดอัตราศุลกากรขาออก กำหนดไว้สินค้าที่ส่งออกไว้ 9 ประเภท

ประเภท ย่อย	รายการ	อัตราปกติ			ลดลงเหลือ			ลดโดย ป. คลัง
		ตามราคา	ตามสภาพ		ตาม	ตามสภาพ		
		ร้อยละ	หน่วย	หน่วยละ	ราคา	หน่วย	หน่วยละ	
			บาท	ร้อยละ		บาท		
1.	ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ไม่ว่าจะเป็ข้าวเปลือก ข้าวขาว ข้าวกล้อง ข้าวหนึ่ง ปลายข้าว หรือรำ	10	-	-			ยกเว้นอากร	6 ม.ค.55
2.	เศษโลหะทุกชนิด	50	-	-			ยกเว้นอากร	6 ม.ค.55
3.	หนังสือและหนังสือกระป๋อง ไม่ว่าจะดิบหรือ พอกแล้ว (ไม่รวมถึงเศษตัด เศษและผง ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมทำ หนังสือและอุตสาหกรรมผลิตหนังสือ)							
	(ก) หนังสือดิบ	-	กก.	5.00			ยกเว้นอากร	6 ม.ค.55
	(ข) อื่น ๆ							
	- เฉพาะเศษตัด เศษผง ซึ่งสามารถนำไปใช้ ในอุตสาหกรรมทำหนังสือ และอุตสาหกรรม ผลิตหนังสือ	-	กก.	4.00	-	กก.	0.40	6 ม.ค.55
	- หนังสือและหนังสือกระป๋อง เฉพาะที่พอกเสร็จ สมบูรณ์แล้ว	-	กก.	4.00			ยกเว้นอากร	6 ม.ค.55
	- อื่น ๆ	-	กก.	4.00	-	กก.	4.00	6 ม.ค.55
4.	ยางของต้นยางตระกูลอีเวีย ไม่ว่าจะเป็ยาง แผ่น ยางแท่ง เศษยาง ยางก้อน น้ำยาง หรือขี้ ยางจากต้นยาง ยางป่นดิน หรือป่นเปลือกต้น ยาง รวมทั้งยางในลักษณะอื่นซึ่งยังอยู่ใน สภาพวัตถุดิบ							
	(ก) ยางแผ่น ยางแท่ง และเศษของยาง ดังกล่าว นอกจากที่ระบุไว้ใน (ข) และ (ค)	40	-	-			ยกเว้นอากร	6 ม.ค.55
	(ข) ยางแท่งตามมาตรฐานที่อธิบดีกรม ศุลกากรกำหนด	40	-	-			ยกเว้นอากร	6 ม.ค.55
	(ค) ยางแผ่นชนิดเครป และเศษของยางแผ่น ชนิดเครป	40	-	-			ยกเว้นอากร	6 ม.ค.55
	(ง) น้ำยางข้น	40	-	-			ยกเว้นอากร	6 ม.ค.55
	(จ) น้ำยางสด	40	-	-			ยกเว้นอากร	6 ม.ค.55
	(ฉ) อื่น ๆ	40	-	-			ยกเว้นอากร	6 ม.ค.55

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเภท ย่อย	รายการ	อัตราปกติ			ลดลงเหลือ			ลดโดย ป. คลัง
		ตามราคา	ตามสภาพ		ตาม	ตามสภาพ		
		ร้อยละ	หน่วย	หน่วยละ	ราคา	หน่วย	หน่วยละ	
		บาท	ร้อยละ	บาท				
5.	ไม้ ไม้แปรรูป และของทำด้วยไม้ (ก) ไม้และไม้แปรรูป เฉพาะ ไม้วีเนียร์ที่ผลิตได้จากไม้ซุงที่นำเข้า และผลิตในคลังสินค้าท่าอากาศยานประเทงโรง ผลิตสินค้า ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา 8 ทวิ (2) แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉ.18) พ.ศ. 2543	40	-	-		ยกเว้นอากร		ฉบับที่ 3
	เฉพาะ ไม้วีเนียร์ที่ผลิตได้จากไม้ซุงที่นำเข้า และขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ แห่ง พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉ.9) พ.ศ. 2482 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉ.18) พ.ศ. 2543 ที่ส่งออกตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป ทั้งนี้ต้อง ปฏิบัติตามระเบียบพิธีการที่กรมศุลกากร กำหนด	40	-	-		ยกเว้นอากร		ฉบับที่ 3
	เฉพาะ ไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประติพัทธ์ ไม้ไผ่ตง ไม้ไผ่เลี้ยง ไม้ไผ่สีสุก ไม้มะม่วงหิมพานต์ ไม้กระถินณรงค์ ไม้กระถินยักษ์ ไม้สนทะเล ไม้สะเดาช้าง ไม้สนคาริเบียและไม้สน โอคาป่า	40	-	-		ยกเว้นอากร		ฉบับที่ 3
	เฉพาะ ไม้และไม้แปรรูปที่ได้จากต้นยาง ตระกูลฮีเวีย	40	-	-		ยกเว้นอากร		ฉบับที่ 3
	เฉพาะ ไม้รวกและ ไม้มะพร้าว	40	-	-	5	-	-	ฉบับที่ 3
	-เฉพาะ ไม้วีเนียร์	40	-	-	10	-	-	ฉบับที่ 3
	อื่น ๆ	40	-	-	40	-	-	ฉบับที่ 3
	(ข) ของทำด้วยไม้ (1) ชนิดที่ไม่เหมาะที่จะนำไปแปรรูปเป็น อย่างอื่น	10	-	-		ยกเว้นอากร		ฉบับที่ 3
	(2) อื่น ๆ	20	-	-		ยกเว้นอากร		ฉบับที่ 3
6.	เส้นไหมดิบที่ยังมิได้สีเกลียว และเส้นด้าย ที่ทำด้วยไหม ขี้ไหมหรือเศษไหม	-	กก.	100.00		ยกเว้นอากร		6 ม.ค.55
7.	ปลาป่นหรือปลาอบแห้งที่ยังมิได้ป่น อันไม่เหมาะสำหรับเป็นอาหาร ของมนุษย์	75	-	-		ยกเว้นอากร		6 ม.ค.55

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเภท ย่อย	รายการ	อัตราปกติ		ลดลงเหลือ		ลดโดย ป. คลัง		
		ตามราคา ร้อยละ	ตามสภาพ		ตาม ราคา ร้อยละ		ตามสภาพ	
			หน่วย	หน่วยละ บาท			หน่วย	หน่วยละ บาท
8.	ของที่ส่งออกจากพื้นที่พัฒนาร่วมตาม กฎหมายว่าด้วยองค์การร่วมไทย-มาเลเซีย (ก) น้ำมันส่วนที่เป็นกำไรอันเป็นส่วนแบ่ง ของผู้ได้รับสัญญาตามกฎหมายว่าด้วย องค์การร่วมไทย-มาเลเซีย ที่ขายนอก ราชอาณาจักรไทยและมาเลเซีย	10	-	-	ยกเว้นอากร **	14 ม.ค.48		
	(ข) น้ำมันส่วนที่เป็นกำไรอันเป็นส่วนแบ่ง ของผู้ได้รับสัญญาตามกฎหมายว่าด้วย องค์การร่วมไทย-มาเลเซีย ที่เข้าไปใน ราชอาณาจักรไทยหรือมาเลเซีย	10	-	-	ยกเว้นอากร **	14 ม.ค.48		
	(ค) ของอื่น ๆ นอกจาก (ก) และ (ข) ที่ผลิต ในพื้นที่พัฒนาร่วมที่เข้าไปในราชอาณาจักร ไทย มาเลเซีย หรือประเทศอื่น	10	-	-	ยกเว้นอากร **	14 ม.ค.48		
	(ง) ของที่มีได้ผลิตในพื้นที่พัฒนาร่วมที่เข้าไป ในราชอาณาจักรไทย มาเลเซีย หรือประเทศ อื่น (เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉ.7) พ.ศ. 2548) ** ยกเว้นอากร โดยประกาศ กระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากร ศุลกากรสำหรับของที่ส่งออกไปจากพื้นที่ พัฒนาร่วมฯ ลงวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2548 ทั้งนี้ ผู้ส่งของออกต้องปฏิบัติตามระเบียบ พิธีการที่กรมศุลกากรกำหนด	10	-	-	ยกเว้นอากร**	14 ม.ค.48		
9.	ของซึ่งมิได้ระบุหรือรวมไว้ในประเภทอื่นใด ในพิกัดอัตราอากรขาออกฉบับนี้ (แก้ไขโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราช กำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉ.7) พ.ศ. 2548)				ไม่ต้องเสียอากร			

ภาค 4 ของที่ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า มี 18 ประเภทของที่ได้รับการยกเว้นอากร หมายถึง
ของที่นำเข้าหรือส่งออก โดยได้รับการยกเว้นอากรแห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530
ไม่ต้องเสียอากร แบ่งเป็น 18 ประเภท

ประเภท 1 ของที่ส่งออก รวมทั้งของที่ส่งกลับไป ซึ่งนำกลับเข้ามาภายใน 1 ปี โดยไม่เปลี่ยนแปลงรูปร่างลักษณะหรือรูปแต่ประการใด และในเวลาที่จะส่งออกนั้นได้รับใบสุทธินำกลับเข้ามาแล้ว

หมายเหตุ อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจที่จะสั่งให้ได้รับการยกเว้นจากบัญชีที่ว่าด้วยใบสุทธิสำหรับนำกลับเข้ามา หรืออาจอนุญาตให้ขยายกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีได้

ประเภท 2 ของที่ได้นำเข้ามาในประเทศไทยซึ่งได้เสียอากรไว้ครบถ้วนแล้ว และภายหลังส่งออกไปซ่อม ณ ต่างประเทศ หากนำกลับเข้ามาใน 1 ปี หลังจากที่ได้รับใบสุทธินำกลับเข้ามาซึ่งได้ออกให้ในขณะที่ได้ส่งออกแล้ว

หมายเหตุ

ก. ของที่ได้รับการยกเว้นอากรตามประเภทนี้ ให้ได้รับการยกเว้นอากรเพียงเท่าราคาหรือปริมาณแห่งของเดิมที่ส่งออกไปเท่านั้น สำหรับราคาหรือปริมาณที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการซ่อมให้เสียอากรตามพิกัดอัตราอากรของของเดิมที่ส่งออกไปซ่อม โดยคำนวณจากราคาหรือปริมาณที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการขนส่งและการประกันภัย

ข. อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจที่จะสั่งให้ได้รับการยกเว้นจากบัญชีที่ว่าด้วยใบสุทธิสำหรับนำกลับเข้ามา หรืออาจอนุญาตให้ขยายกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีได้

ประเภท 3 ของที่นำเข้ามาพร้อมกับตนหรือนำเข้ามาเป็นการชั่วคราวและส่งออกป
ภายในไม่เกิน 6 เดือนนับตั้งแต่วันที่นำเข้ามา

1. ของที่ใช้ในการแสดงละครหรือการแสดงอย่างอื่นที่คล้ายกัน ซึ่งผู้แสดงที่ท่องเที่ยว นำเข้ามา
2. เครื่องประกอบและของใช้ในการทดลองหรือการแสดงเพื่อวิทยาศาสตร์หรือการศึกษา ซึ่งบุคคลที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวนำเข้ามาเพื่อจัดการทดลองหรือแสดง
3. รถยนต์สำหรับเดินบนถนน เรือ และอากาศยาน บรรดาที่เจ้าของนำเข้ามาพร้อมกับตน
4. เครื่องถ่ายรูปและเครื่องบันทึกเสียง ซึ่งบุคคลที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว นำเข้ามาเพื่อใช้ในการถ่ายรูปหรือบันทึกเสียงต่าง ๆ แต่ฟิล์มและแผ่นสำหรับถ่ายรูป หรือสิ่งที่ใช้บันทึกเสียงซึ่งนำเข้ามาใช้ในการนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและปริมาณที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด
5. อาวุธปืนและกระสุนปืน ซึ่งบุคคลที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวนำเข้ามาพร้อมกับตน

6. ของที่นำเข้ามาเป็นการชั่วคราว โดยมุ่งหมายจะแสดงในงานสาธารณะที่เปิดให้ประชาชนดูได้ทั่วไป

7. ของที่นำเข้ามาเพื่อซ่อม แต่ต้องปฏิบัติภายในเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด

8. ตัวอย่างสินค้า นอกจากที่ระบุไว้ในประเภทที่ 14 ซึ่งบุคคลที่เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวนำเข้ามาพร้อมกับตน และมีสภาพซึ่งเมื่อจะส่งกลับออกไปสามารถตรวจสอบได้แน่นอนว่าเป็นของอันเดียวกับที่นำเข้ามาแต่ต้องมีปริมาณหรือค่าซึ่งเมื่อรวมกันเข้าแล้วไม่เกินกว่าที่จะเห็นได้ว่าเป็นตัวอย่างธรรมดา

9. เครื่องมือและสิ่งประกอบสำหรับงานก่อสร้าง งานพัฒนาการ รวมทั้งกิจการชั่วคราว ใช้อื่น ตามที่อธิบดีกรมศุลกากรจะเห็นสมควร

หมายเหตุ เครื่องมือและสิ่งประกอบสำหรับงานก่อสร้าง ให้ได้รับยกเว้นเพียงเท่าเงินอากรที่พึงจะต้องเสียในขณะนำเข้าหักด้วยจำนวนเงินอากรที่คำนวณตามระยะเวลาที่ของนั้นอยู่ในประเทศ ในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนเงินอากรที่พึงจะต้องเสียในขณะนำเข้าในการคำนวณให้นับเศษของเดือนเป็นหนึ่งเดือน และจะต้องชำระอากรก่อนส่งกลับออกไป กับทั้งจะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด

หมายเหตุ

1. ของตามที่กล่าวในประเภทนี้ ผู้นำของเข้าต้องทำสัญญาไว้ต่อกรมศุลกากรว่าจะส่งกลับออกไปภายในกำหนด อธิบดีกรมศุลกากรจะเรียกประกันอย่างไรและเป็นจำนวนเงินเท่าใดก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร และจะคืนเงินหรือถอนหลักประกันที่วางไว้ต่อเมื่อ ได้ปฏิบัติตามสัญญาโดยครบถ้วน

ระยะเวลาหกเดือนตามที่กำหนดไว้นี้ อธิบดีกรมศุลกากรจะขยายกำหนดระยะเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

2. คำว่า “นำเข้ามาพร้อมกับตน” ให้หมายความถึงของที่เข้ามาถึงประเทศไทยไม่เกินหนึ่งเดือนก่อนที่ผู้นำของเข้าเข้ามาถึง หรือไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ผู้นำของเข้าเข้ามาถึง อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจขยายกำหนดเวลาที่กล่าวข้างต้นได้ เมื่อเห็นว่ามีความพิเศษ

ประเภท 4 ราววัลและเหรียญตราที่ทางต่างประเทศมอบให้แก่บุคคลที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือเพื่อเป็นเกียรติในความดีเด่นทางศิลปะ วิทยาศาสตร์ การกีฬา หรือบริการสาธารณะ หรือเพื่อเป็นเกียรติประวัติในความสำเร็จหรือพฤติกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์

ประเภท 5 ของใช้ส่วนตัวที่นำเข้ามาพร้อมกับตนสำหรับใช้เองหรือใช้ในวิชาชีพและมีจำนวนพอแก่ฐานะ เว้นแต่รถยนต์ อาวุธปืนและกระสุนปืน และเสบียง แต่สุรา บุหรี่ ซิการ์ หรือยาเส้น ซึ่งเป็นของติดตัวที่ผู้เดินทางนำเข้ามาพร้อมกับตนแต่ต้องไม่เกินปริมาณ

ก. บุหรี่ 200 มวน หรือซิการ์ห้าเส้นอย่างละ 250 กรัม หรือหลายชนิดรวมกันมีน้ำหนักทั้งหมด 250 กรัม แต่ทั้งนี้บุหรี่ต้องไม่เกิน 200 มวน

ข. สุรา 1 ลิตร

ประเภท 6 ของใช้ในบ้านเรือนที่ใช้แล้ว ที่เจ้าของนำเข้ามาพร้อมกับตนเนื่องจากในการย้ายภูมิลำเนาและมีจำนวนพอสมควรแก่ฐานะ

หมายเหตุ ของใช้ส่วนตัวและของใช้ในบ้านเรือนตามประเภทที่ 5 และ 6 นั้นจะต้องนำเข้ามาถึงประเทศไทยไม่เกินหนึ่งเดือนก่อนที่ผู้นำของเข้าเข้ามาถึง หรือไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ผู้นำเข้าเข้ามาถึง อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจขยายกำหนดเวลาที่กล่าวข้างต้นได้ เมื่อเห็นว่า มีพฤติการณ์พิเศษ

ประเภท 7 ส่วนประกอบและอุปกรณ์ของอากาศยานหรือเรือ รวมทั้งวัสดุที่นำเข้ามาใช้ซ่อมหรือสร้างอากาศยานหรือเรือ หรือส่วนของอากาศยานหรือเรือดังกล่าว

หมายเหตุ การยกเว้นอากรรวมทั้งของที่ได้รับยกเว้นอากรตามประเภทนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประเภท 8 น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหยอดเครื่อง และสิ่งที่ใช้ในการหล่อลื่น ที่เติมในอากาศยาน หรือในเรือที่มีขนาดเกินกว่าห้าร้อยตันกรอสส์ ซึ่งศุลกากรได้ปล่อยให้ไปต่างประเทศแล้ว

หมายเหตุ อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจในอันที่จะทำให้บทยกเว้นนี้บังเกิดผล โดยวิธีคืนเงินอากรที่ได้ชำระแล้วให้แก่ผู้นำของเข้าในเมื่อพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจของดังกล่าวได้จำหน่ายหรือใช้ไปเพื่อการนี้

ประเภท 9 พืชผลที่มีภูมิลำเนาในประเทศไทยปลูกในเกาะดอนและที่ชายดลิ่งแม่น้ำซึ่งกั้นเขตแดนประเทศไทย

ประเภท 10 ของที่ได้รับเอกสิทธิ ตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ต่อองค์การสหประชาชาติ หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือสัญญา กับนานาประเทศ หรือทางการทูต ซึ่งได้ปฏิบัติต่อกันโดยอัยาศัยไมตรี

ประเภท 11 ของที่นำเข้ามาหรือส่งออกไปเพื่อบริจาคเป็นการสาธารณกุศลแก่ประชาชน โดยผ่านส่วนราชการหรือองค์การสาธารณกุศล หรือเป็นของที่นำเข้ามาเพื่อให้แก่ส่วนราชการหรือองค์การสาธารณกุศลที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ไม่รวมถึง

รถยนต์และยานยนต์ที่ออกแบบสำหรับขนส่งบุคคลไม่เกิน 9 คน รวมทั้งคนขับ เว้นแต่รถพยาบาล

รถยนต์บรรทุกของชนิดแวนและชนิดปิกอัพและรถยนต์ที่มีลักษณะคล้ายกับรถดังกล่าว ที่มีน้ำหนักบรรทุก (จี. วี. ดับเบิลยู) ไม่เกิน 5 ตัน และรถยนต์ดังกล่าวที่มีน้ำหนักรวมน้ำหนักบรรทุก (จี. วี. ดับเบิลยู) ไม่เกิน 5 ตัน ที่มีเครื่องยนต์ที่มีไซ้เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบที่จุดระเบิดด้วยการอัด (ดีเซลหรือกึ่งดีเซล) หรือที่จุดระเบิดด้วยประกายไฟ

หมายเหตุ คำว่า “ส่วนราชการ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ประเภท 12 ของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ซึ่งแต่ละหีบห่อมีราคาไม่เกินหนึ่งพันบาท

ประเภท 13 ยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในราชการ

ประเภท 14 ตัวอย่างสินค้าที่ใช้ได้แต่เพียงเป็นตัวอย่าง และไม่มีราคาทางการค้า

ประเภท 15 ภาชนะบรรจุของชนิดที่ใช้บรรจุของเพื่อความสะดวกหรือปลอดภัยในการขนส่งระหว่างประเทศ ที่เรียกว่า คอนเทนเนอร์ ซึ่งนำเข้าและส่งกลับออกไป ไม่ว่าจะโดยมีของบรรจุอยู่หรือไม่ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด

ประเภท 16 ของที่นำเข้ามาสำหรับคนพิการใช้โดยเฉพาะ หรือใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ คำว่า “คนพิการ” และ “การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ” ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ประเภท 17 ของที่พิสูจน์ให้เป็นที่พอใจของอธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรมอบหมาย ว่าเป็นของที่จำเป็นต้องนำเข้ามาเพื่อใช้ในการประชุมระหว่างประเทศ และมีปริมาณพอสมควรแก่การนั้น ทั้งนี้ ผู้นำของเข้าจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรกำหนด

ประเภท 18 ของส่งออกซึ่งพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจอธิบดีกรมศุลกากรว่าเป็นของที่ได้นำเข้ามาไม่เกิน 2 ปี และยังมีได้เปลี่ยนแปลงลักษณะหรือรูปแต่ประการใด

สิทธิประโยชน์ทางศุลกากรตามความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ

เพื่อปฏิบัติตามข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี สามารถออกประกาศกระทรวงการคลังยกเว้น ลด หรือเพิ่มอากร จากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 14 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราอากร พ.ศ. 2530 ได้

การยกเว้นอากร การลดอัตราอากรตามข้อตกลงระหว่างประเทศปัจจุบันมีหลายกรณี เช่น

1. การยกเว้นอากร ลดและเพิ่มอัตราอากรตามข้อผูกพันในความตกลงมาร์ราเกชจัดตั้งองค์การการค้าโลก
2. การยกเว้นอากรตามข้อผูกพันในความตกลงมาร์ราเกชจัดตั้งองค์การการค้าโลก สำหรับสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน
4. การยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับโครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน
5. การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีค้าอาเซียน-จีน
6. การลดอัตราอากรสำหรับการให้สิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศกำลังพัฒนา
7. การยกเว้นอากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากสาธารณรัฐสิงคโปร์
8. การยกเว้นอากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากสาธารณรัฐประชาชนจีน
9. การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากออสเตรเลีย
10. การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากนิวซีแลนด์
11. การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ
12. การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากญี่ปุ่น
13. การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น
14. การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี
15. การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น สาธารณรัฐอินเดีย
16. การยกเว้นอากรและลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์

ระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิ

พระราชกำหนดพิกัดศุลกากร พ.ศ. 2530

หมายเหตุ การประกาศในพระราชกำหนดฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ที่ใช้บังคับอยู่ปัจจุบันนั้น ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้พิกัดอัตราศุลกากรท้ายพระราชกำหนดดังกล่าวซึ่งนำมาจากระบบพิกัดศุลกากรซึ่งเรียกว่า CCCN ล้าสมัย ขาดรายละเอียด และความชัดเจน ซึ่งเป็นผลเสียแก่การค้า การอุตสาหกรรมและการลงทุนของประเทศ

สมควรปรับปรุงพระราชกำหนดดังกล่าวเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยนำหลักการและโครงสร้างการจำแนกประเภทสินค้า ซึ่งเรียกว่าระบบฮาร์โมนไนซ์อันเป็นระบบที่ชัดเจนกว่ามาใช้แทน และเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ในอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2537

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการกำหนดอัตราศุลกากรมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ให้รัฐบาลสามารถยกเว้น ลดหรือเพิ่มอากรจากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร หรือประกาศเรียกเก็บอากรตามอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อรองรับพันธกรณีต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก หรือที่ประเทศไทยจะร่วมลงนาม หรือเข้าเป็นสมาชิกในอนาคต จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่อุตสาหกรรมเหล็กมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ เป็นอันมาก จึงจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองและส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมเหล็กเพื่อประโยชน์ต่อการลงทุนซึ่งจะเป็นผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมั่นคงขึ้น จึงสมควรปรับปรุงโครงสร้างพิกัดอัตราศุลกากรเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็กให้เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหาของระบบเศรษฐกิจโดยเร็ว และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในการที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศจึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่คนพิการเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เนื่องจากสภาพของความพิการเป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิตในการประกอบอาชีพ และในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ดังนั้นเพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสดำรงชีวิตในสังคมให้ทัดเทียมคนปกติ มีโอกาสประกอบอาชีพหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมได้ดียิ่งขึ้น จึงสมควรส่งเสริมให้คนพิการได้รับฟื้นฟูสมรรถภาพให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับของที่นำเข้ามาสำหรับคนพิการใช้โดยเฉพาะหรือใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2541

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาาระบบฮาร์โมนิซ (International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System) ซึ่งคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรตามอนุสัญญาดังกล่าวได้กำหนดให้แก้ไขการจำแนกประเภทสินค้าอยู่เสมอ เพื่อความสอดคล้องและความสะดวกในการค้าระหว่างประเทศ ทำให้จำเป็นต้องแก้ไขพิกัดอัตราศุลกากรให้รวดเร็วและสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศดังกล่าว จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศแก้ไขพิกัดอัตราศุลกากรได้ แต่ทั้งนี้จะต้องมีอัตราเท่ากับหรือไม่สูงกว่าอัตราเดิม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 4)
พ.ศ. 2543

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป
หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก ซึ่งต้องนำความในมาตรา 7 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 มาถือปฏิบัติ และโดยที่ความตกลงดังกล่าวได้กำหนดให้ใช้ราคาศุลกากรเป็นเกณฑ์ในการประเมินเงินอากรสำหรับของนำเข้า ซึ่งแตกต่างจากมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ที่กำหนดให้อธิปไตยศุลกากรมีอำนาจประกาศราคาในท้องตลาดเป็นรายเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรสำหรับของนำเข้าได้ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 7 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 จึงต้องยกเลิกการกำหนดให้ใช้ราคาในท้องตลาดเป็นรายเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ประเมินเงินอากรสำหรับของนำเข้า โดยให้ใช้ราคาศุลกากรแทน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 5)
พ.ศ. 2543

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะตั้งขึ้นโดยกฎหมายเฉพาะหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นต้น แต่ทว่าพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ได้กำหนดยกเว้นอากรให้กับของที่นำเข้ามาหรือส่งออกไปเพื่อแจกให้เปล่าเป็นการสาธารณกุศลแก่ประชาชน โดยผ่านส่วนราชการตามกฎหมาย

ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือของที่นำเข้ามาเพื่อบริจาคนั้นแก่ส่วนราชการดังกล่าวเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ หรือที่จะได้จัดตั้งขึ้นต่อไปในอนาคตได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 เพื่อกำหนดเพิ่มให้ของที่นำเข้ามาหรือส่งออก เพื่อบริจาคนั้นเป็นการสาธารณกุศลแก่ประชาชน โดยผ่านหน่วยงานของรัฐ หรือของที่นำเข้ามาเพื่อให้แก่หน่วยงานของรัฐเป็นของที่ได้รับยกเว้นอากรเพิ่มขึ้นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2545

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ได้กำหนดให้ของที่นำเข้ามาโดยทางไปรษณีย์ ซึ่งแต่ละหีบห่อมีราคาไม่เกินห้าร้อยบาท เป็นของที่ได้รับยกเว้นอากร แต่เนื่องจากปัจจุบันเศรษฐกิจได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ทำให้มูลค่าของนำเข้าดังกล่าวไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีอากร สมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มมูลค่าของของที่นำเข้ามาโดยทางไปรษณีย์ที่ได้รับยกเว้นอากรให้สูงขึ้น นอกจากนี้ของที่นำเข้ามาทางสนามบินศุลกากรซึ่งมีลักษณะเป็นการนำของเข้าโดยเร่งด่วนและมีการดำเนินการในลักษณะเดียวกันกับการนำของเข้าโดยทางไปรษณีย์ ยังมีได้กำหนดให้เป็นของที่ได้รับยกเว้นอากร สมควรกำหนดให้ของที่นำเข้ามาทางสนามบินศุลกากร เป็นของที่ได้รับยกเว้นอากร เช่นเดียวกับของที่นำเข้ามาโดยทางไปรษณีย์ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ที่นำของเข้าทั้งสองกรณี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2547

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยได้ลงนามในพิธีสารว่าด้วยการนำพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมไนซ์อาเซียนมาใช้ ทำให้ต้องแก้ไขพิกัดอัตราศุลกากรให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามพิธีสารดังกล่าว จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศแก้ไขเพิ่มเติมความในภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร และภาค 2 อัตราอากรขาเข้า เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศได้ด้วย การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้สามารถจำแนกประเภทสินค้าได้สอดคล้องกับระบบการจำแนกประเภทสินค้าของอาเซียนซึ่งมีความสำคัญในการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน จึงจำเป็นต้องดำเนินการ โดยเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ต่อการลงทุนในอาเซียนและส่งเสริมสนับสนุนการเปิดการค้าเสรีอันจะเป็นผลให้ระบบเศรษฐกิจของ

ประเทศมั่นคงขึ้น และ โดยที่เรื่องนี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณา โดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2548

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการลงนามใน บันทึกความเข้าใจระหว่างราชอาณาจักรไทยและมาเลเซียเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การร่วมเพื่อแสวง ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ทะเลในบริเวณที่กำหนดของไหล่ทวีปของประเทศทั้งสองใน อ่าวไทย ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2522 และในความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งมาเลเซียว่าด้วยธรรมนูญและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดตั้งองค์การร่วมไทย- มาเลเซีย ลงวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2533 ซึ่งรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติการ เป็นไปตามบันทึกความเข้าใจและความตกลงดังกล่าวในเรื่องการเรียกเก็บอากรศุลกากรจึงจำเป็นต้อง ตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2549

มาตรา 2 พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ประเทศไทยเป็นภาคี สมาชิกขององค์การศุลกากรโลกและเป็นภาคีอนุสัญญาาระบบฮาร์โมนิซขององค์การศุลกากรโลก ซึ่งตามอนุสัญญา ดังกล่าวได้มีการปรับปรุงการจำแนกประเภทสินค้าตามระบบพิกัดฮาร์โมนิซ ครั้งที่ 4 และมีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป ประกอบกับประเทศไทย ซึ่งเป็นสมาชิกอาเซียนได้ร่วมลงนาม และรับพิธีสารว่าด้วยการนำพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิซอาเซียน มาใช้ โดยพิธีสารดังกล่าวได้กำหนดให้ใช้พิกัดศุลกากรในระดับ 8 หลักร่วมกัน และขยายการใช้พิกัด ดังกล่าวกับสินค้านอกกลุ่มสมาชิกอาเซียนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 เป็นต้นไปด้วย และ โดยที่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับ การภาษีอากรที่ต้องพิจารณาโดยด่วนและลับ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

ความผิดทางศุลกากรและการลงโทษ

ศุลกากรไทยคาดหวังว่าผู้ประกอบการรวมจะปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากร หรือกฎหมาย อื่นที่เกี่ยวข้องในทุก ๆ ขั้นตอนของการดำเนินการค้าซึ่งรวมถึงการนำเข้าและส่งออกซึ่งสินค้าและ บริการผ่านช่องทางการขนส่งทางเรือและทางอากาศยาน ทั้งเข้าและออก กฎหมายศุลกากรมีอำนาจ ตามที่ตัวบทกฎหมายบัญญัติไว้รวมถึงอำนาจอันเนื่องมาจากหน่วยงานราชการอื่น ๆ เพื่อดำเนินการ กับของที่นำเข้าหรือส่งออกบริเวณพรมแดนของประเทศ และจัดเก็บภาษีศุลกากรรวมถึงภาษีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการบังคับใช้กฎหมายนั้น ศุลกากรมีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย

ของผู้นำเข้าหรือส่งออกที่ ต้องสำแดงข้อมูลด้วยตนเอง โดยเจ้าพนักงานศุลกากรจะอยู่พิจารณา ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลการค้ากับสถานะความเสี่ยงในระดับที่เป็นเหตุเป็นผลกันผู้ประกอบการ หรือผู้ประกอบการค้าระหว่างประเทศมีหน้าที่รับผิดชอบต่อความถูกต้องของข้อมูลสำแดงต่อ ศุลกากร แม้ว่าผู้นำเข้าหรือส่งออกนั้นใช้บริการตัวแทนออกของหรืออื่นกรณีเตรียมเอกสารให้แก่ ตนตั้งนั้นเพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดโปรดตรวจสอบเอกสารด้วยตนเอง กรณีใช้บริการ ตัวแทนออกของก่อนยื่นต่อศุลกากร ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรกำหนดจะมีความผิดตาม กฎหมายและจะได้รับโทษ ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ดังต่อไปนี้

1. ความผิดฐานลักลอบและหลีกเลี่ยง

ความผิดฐานลักลอบและหลีกเลี่ยงเป็นความผิดที่บัญญัติไว้ในมาตรา 27 แห่ง พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 อันเป็นความผิดที่สำคัญและเป็นความผิดหลักของ กฎหมายศุลกากร มีโทษหนักกว่าความผิดตามมาตราอื่น ๆ ซึ่งความผิดตามมาตรา 27 นี้สามารถแบ่ง ออกเป็นหลายฐาน โดยจะมีองค์ประกอบครบบริบูรณ์อยู่ในแต่ละฐานความผิด ดังบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา 27 ผู้ใดนำหรือพาของที่ยังมิได้เสียค่าภาษี หรือของต้องจำกัด หรือของต้องห้าม หรือที่ยังมิได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้องเข้ามาในพระราชอาณาจักรสยามก็ดี หรือส่ง หรือพาของเช่น ว่านี้ออกไปนอกพระราชอาณาจักรก็ดี หรือช่วยเหลือด้วยประการใด ๆ ในการนำของเช่นว่านี้เข้ามา หรือส่งออกก็ดี หรือย้ายออกไป หรือช่วยเหลือให้ย้ายออกไปซึ่งของดังกล่าวนี้จากเรือกำปั่น ทำเทียบเรือ โรงเก็บสินค้า คลังสินค้า ที่มั่นคง หรือโรงเก็บของโดยมิได้รับอนุญาตก็ดี หรือให้ที่ อาศัยเก็บ หรือเก็บ หรือซ่อนของเช่นว่านี้ หรือยอม หรือจัดให้ผู้อื่นทำการเช่นว่านี้ก็ดี หรือ เกี่ยวข้องด้วยประการใด ๆ ในการขนหรือย้ายถอน หรือกระทำการอย่างใดแก่ของเช่นว่านี้ก็ดี หรือ เกี่ยวข้องด้วยประการใด ๆ ในการหลีกเลี่ยง หรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียค่าภาษีศุลกากร หรือใน การหลีกเลี่ยง หรือพยายามหลีกเลี่ยงบทกฎหมายและข้อจำกัดใด ๆ อันเกี่ยวแก่การนำของเข้า ส่งของออก ขนของขึ้น เก็บของในคลังสินค้า และการส่งมอบของโดยเจตนาจะหนีค่าภาษีของ รัฐบาล ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่จะต้องเสียสำหรับของนั้น ๆ ก็ดี หรือหลีกเลี่ยงข้อห้าม หรือข้อจำกัดอันเกี่ยวแก่ของนั้นก็ดี สำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของ ซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

2. ความผิดฐานรับของหนีภาษีตามมาตรา 27 ทวิ

ความผิดฐานรับของหนีภาษีเป็นไปตามมาตรา 27 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ดังนี้

มาตรา 27 ทวิ ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจํานำ หรือรับไว้ โดยประการใด ซึ่งของอันตนรู้ว่า เป็นของที่ยังมิได้เสียค่าภาษี หรือของต้องจำกัด หรือของต้องห้าม

หรือที่เข้ามาในราชอาณาจักรโดยยังมีได้ผ่านศุลกากร โดยถูกต้องก็ดี หรือเป็นของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร โดยหลีกเลี่ยงอากร ข้อจำกัดหรือข้อห้ามอันเกี่ยวแก่ของนั้นก็ดี มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือทั้งจำทั้งปรับ

3. ความผิดฐานสำแดงเท็จ

มาตรา 99 ผู้ใดกระทำหรือจัดหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำ หรือยื่น หรือจัดให้ผู้อื่นยื่น ซึ่งใบขนสินค้า คำแสดง ใบรับรอง บันทึก เรื่องราว หรือตราสารอย่างอื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ หรืออันพระราชบัญญัตินี้บังคับให้กระทำนั้นเป็นความเท็จ ก็ดีเป็นความไม่บริบูรณ์ก็ดี หรือเป็นความชักพาให้ผิดหลงในรายการใด ๆ ก็ดี หรือถ้าผู้ใดซึ่งพระราชบัญญัตินี้บังคับให้ตอบคำถามอันใดของพนักงานเจ้าหน้าที่มิได้ตอบคำถามอันนั้นโดยสัตย์จริงก็ดี หรือถ้าผู้ใดไม่ยอม หรือละเลยไม่ทำไม่รักษาไว้ซึ่งบันทึกเรื่องราว หรือทะเบียน หรือสมุดบัญชี หรือเอกสาร หรือตราสารอย่างอื่น ๆ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้บังคับไว้ก็ดี หรือถ้าผู้ใดปลอมแปลงหรือใช้เมื่อปลอมแปลงแล้วซึ่งเอกสารบันทึกเรื่องราว หรือตราสารอย่างอื่นที่พระราชบัญญัตินี้บังคับไว้ให้ทำ หรือที่ใช้ในกิจการใด ๆ เกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ก็ดี หรือแก้ไขเอกสารบันทึกเรื่องราว หรือตราสารอย่างอื่นภายหลังที่ได้ออกไปแล้วในทางราชการก็ดี หรือปลอมดวงตรา ลายมือชื่อ ลายมือชื่อย่อ หรือเครื่องหมายอย่างอื่นของพนักงานกรมศุลกากร หรือซึ่งพนักงานกรมศุลกากรใช้เพื่อการอย่างใด ๆ อันเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ก็ดี ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ฐานความผิดทางศุลกากรเกี่ยวกับการนำของเข้าและส่งออกกำหนดเป็น 5 ฐานความผิด ดังนี้

1. ความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากร

การลักลอบหนีศุลกากรหมายถึง การนำของที่ยังไม่ได้เสียค่าภาษีอากร หรือของที่ควบคุมการนำเข้าหรือของที่ยังไม่ได้ผ่านพิธีการศุลกากร โดยถูกต้องเข้ามาหรือส่งออกไปนอกประเทศไทย โดยของที่ลักลอบหนีศุลกากรอาจเป็นของที่ต้องเสียภาษีหรือไม่ต้องเสียภาษีก็ได้ หรืออาจเป็นของต้องห้ามหรือของต้องจำกัดหรือไม่ก็ได้ หากไม่นำมาผ่านพิธีการศุลกากรก็มีความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากร ทั้งนี้ กฎหมายศุลกากรได้กำหนดโทษผู้กระทำผิดฐานลักลอบหนีศุลกากรคือสำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

2. ความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากร

การหลีกเลี่ยงภาษีอากรหมายถึง การนำของที่ต้องชำระค่าภาษีอากรเข้ามาหรือส่งของออกไปนอกประเทศไทยโดยนำมาผ่านพิธีการศุลกากร โดยถูกต้อง แต่ใช้วิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีเจตนาเพื่อมิให้ต้องชำระค่าภาษีอากรหรือชำระในจำนวนที่น้อยกว่าที่จะต้องชำระ เช่น สำแดงปริมาณ น้ำหนัก ราคา ชนิดสินค้า หรือพิกัดอัตราศุลกากรเป็นเท็จ เป็นต้น ดังนั้นผู้นำเข้าหรือส่งออกที่มีความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรจึงมีความผิดฐานสำแดงเท็จอีกฐานหนึ่งด้วยแต่เป็นกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทจึงต้องใช้บทหนักลงโทษ สำหรับบทโทษผู้กระทำความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีอากรคือ สำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องหรือ เกณฑ์การเปรียบเทียบระงับคดีกรณีที่มีการนำของชุกช่อนมากับของที่สำแดงเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีอากรสำหรับของชุกช่อน โทษสำหรับผู้กระทำผิด คือ ปรับ 4 เท่าของอากรที่ขาดกับอีก 1 เท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต และภาษีเฟ้อมหาดไทยที่ขาด (ถ้ามี) และให้ยกของที่ชุกช่อนมาให้เป็นของแผ่นดิน

3. ความผิดฐานสำแดงเท็จ

การสำแดงเท็จหมายถึง การสำแดงใด ๆ เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าไม่ตรงกับหลักฐานเอกสารและข้อเท็จจริงในการนำเข้าและส่งออก การกระทำความผิดฐานสำแดงเท็จมีหลายลักษณะ ดังนี้

3.1 การยื่นใบขนสินค้า คำสำแดง ใบรับรอง บันทึกเรื่องราว หรือตราสารอย่างอื่นต่อกรมศุลกากรเป็นความเท็จ หรือไม่บริบูรณ์หรือชักพาให้หลงผิดในรายการใด ๆ ก็ตาม

3.2 การไม่ตอบคำถามของเจ้าหน้าที่ศุลกากรที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายด้วยความสัตย์จริง

3.3 การไม่ยอมหรือละเลย ไม่ทำ ไม่รักษานบันทึกเรื่องราว หรือทะเบียน หรือสมุดบัญชี หรือเอกสาร หรือตราสารอย่างอื่น ๆ ซึ่งกฎหมายศุลกากรกำหนดไว้

3.4 การปลอมแปลงหรือใช้เอกสารบันทึกเรื่องราว หรือตราสารอย่างอื่นที่ปลอมแปลงแล้ว

3.5 การแก้ไขเอกสาร บันทึกเรื่องราว หรือตราสารอย่างอื่นภายหลังที่ทางราชการออกให้แล้ว

3.6 การปลอมดวงตราลายมือชื่อ ลายมือชื่อย่อ หรือเครื่องหมายอย่างอื่นของพนักงานศุลกากรซึ่งพนักงานศุลกากร นั้น ๆ ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายการกระทำตามลักษณะที่เป็นไปตามข้อ 3.1-3.6 ให้ถือเป็นความผิดโดยมิต้องคำนึงถึงว่า ผู้กระทำความผิดมีเจตนาหรือ

กระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือไม่ ทั้งนี้ กฎหมายศุลกากรได้กำหนดโทษผู้กระทำผิดฐานสำแดงเท็จคือต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. ความผิดฐานนำของต้องห้ามต้องจำกัดเข้ามาในหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรของต้องห้าม คือ ของที่มีกฎหมายห้ามมิให้นำเข้าหรือส่งออก เช่น วัตถุลามก ของที่มีการแสดงถิ่นกำเนิดเป็นเท็จ ของที่ละเมิดลิขสิทธิ์ หรือทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น ส่วนของต้องจำกัดคือ ของที่จะนำเข้า-ส่งออกได้ ต้องได้รับอนุญาตหรือปฏิบัติให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ เช่น ต้องมีใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกของกระทรวงอุตสาหกรรมหรือกระทรวงสาธารณสุข ต้องปฏิบัติตามประกาศอันเกี่ยวกับฉลากหรือใบรับรองการวิเคราะห์หรือเอกสารกำกับยา เป็นต้นบทโทษผู้กระทำผิดฐานนำของต้องห้ามต้องจำกัดเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตคือสำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

5. ความผิดฐานฝ่าฝืนพิธีการศุลกากร

ในการนำเข้าและส่งออกสินค้าแต่ละครั้งผู้นำเข้าและส่งออกจะต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การบริหารและการควบคุมการจัดเก็บภาษีอากรและการนำเข้า-ส่งออกเป็นไปด้วยความเรียบร้อย การกระทำผิดฐานฝ่าฝืนพิธีการศุลกากรมีหลายลักษณะ เช่น

5.1 การปฏิบัติพิธีการศุลกากรผิดทำ

5.2 การขอยื่นปฏิบัติพิธีการศุลกากรแบบใบขนสินค้าขาเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ย้อนหลังเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องหรือ เกณฑ์การเปรียบเทียบระงับคดีสำหรับการกระทำผิดฐานฝ่าฝืนระเบียบที่กำหนดเกี่ยวกับพิธีการศุลกากรให้ปรับ 1,000 บาท

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับด่านศุลกากรอรัญประเทศ

ในราว พ.ศ. 2435 (ร.ศ. 111) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ทรงปฏิวัติการปกครองบ้านเมืองใหม่ ยกเลิกการปกครองแบบจตุสดมภ์ เช่น เวียง วัง คลัง นา เสีย ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แบ่งการปกครองเป็นกระทรวง ทบวง กรม ตามแบบตะวันตก โดยตั้งกระทรวงต่าง ๆ ขึ้น มีเสนาบดีเป็นหัวหน้ารับผิดชอบเป็นสัดส่วน เมื่อตั้งส่วนกลางแล้วก็ตั้งส่วนการปกครองขึ้นตามหัวเมืองที่สำคัญ ๆ ก่อน คือ ตั้งมณฑล จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ขยายออกเป็นลำดับ

ในราว พ.ศ. 2446 เมืองอรัญมิฐานะเป็นอำเภอขึ้นกับจังหวัดศรีโสภณ โดยมีหลวงชาญพิชัยยุทธ (ผาง เจริญผล) อดีตปลัดเมืองอรัญได้รับแต่งตั้งเป็นนายอำเภอตามระบบใหม่

หลังจากที่ฝรั่งเศสได้ยึดไซ่ง่อนและดินแดนบางส่วนของเวียดนามใต้ได้ในปี พ.ศ. 2402 ฝรั่งเศสได้ขยายอิทธิพลเข้าไปในกัมพูชา โดยอ้างว่ากัมพูชาเคยเป็นประเทศราชของเวียดนามมาก่อน ฝรั่งเศสในฐานะเป็นผู้สืบสิทธิจากเวียดนาม จึงต้องมีสิทธิปกครองกัมพูชา ฝรั่งเศสได้ดำเนินการบีบบังคับด้วยนโยบายเรือปืน จนในที่สุดเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2410 ไทยจำต้องลงนามสนธิสัญญาซึ่งรับรู้สิทธิของฝรั่งเศสเหนือกัมพูชาอย่างเป็นทางการ กล่าวคือ ต้องเสียดินแดนส่วนใหญ่ของกัมพูชาในปัจจุบันให้กับฝรั่งเศส ได้แก่ โขรสัตว์ พนมเปญ กำปงจาม สดิงตรง และเกาะอีก 6 เกาะ เนื้อที่ประมาณ 124,000 ตารางกิโลเมตร ทั้งนี้ ฝรั่งเศสได้ยอมรับว่าเมืองเสียมราฐกับพระตะบองเป็นดินแดนของไทย

เมื่อฝรั่งเศสยึดกัมพูชาส่วนนอกได้แล้ว ฝรั่งเศสได้ขยายอิทธิพลเข้าไปในลาวโดยการส่งนักสำรวจและทหารชาวฝรั่งเศสเข้าไปในดินแดนลาวด้วยเหตุผลนานาประการ อาทิ เพื่อเปิดเส้นทางเดินเรือใหม่เพื่อค้าขายกับจีน โดยผ่านทางแม่น้ำโขงเพื่อแข่งขันการขยายอิทธิพลกับอังกฤษ เป็นต้น ดังนั้น เมื่อการปกครองดินแดนดังกล่าวของไทยขณะนั้นไม่รัดกุมพอ กล่าวคือปล่อยให้สิบสองจุไทย ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 87,000 ตารางกิโลเมตร ยอมรับอำนาจการปกครองของทั้งเวียดนาม ไทย และจีน ฝรั่งเศสจึงถือโอกาสใช้กำลังเข้ายึดสิบสองจุไทยในปี พ.ศ. 2431 โดยอ้างว่าสิบสองจุไทยเคยเป็นเมืองขึ้นของเวียดนามมาก่อน

เนื่องจากฝรั่งเศสมีนโยบายที่จะขยายอาณาเขตออกไปจนถึงฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง จึงพยายามเกลี้ยกล่อมและผูกมิตรกับราษฎรลาวให้ยอมรับอำนาจการปกครองของฝรั่งเศส ซึ่งการดำเนินนโยบายดังกล่าวของฝรั่งเศสประสบผลสำเร็จด้วยดี โดยราษฎรลาวส่วนใหญ่เห็นคล้อยตามฝรั่งเศส ในเวลาต่อมาฝรั่งเศสได้ส่งคณะสำรวจและกำลังทหารของตนเข้าไปในดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง จนเกิดการปะทะกันกับกำลัง ทหารของไทยหลายครั้ง ที่สำคัญคือกรณีการสู้รบที่เมืองคำม่วนและทุ่งเชียงคำ ซึ่งมีนายทหารฝรั่งเศสตายในระหว่างการสู้รบ ดังนั้น ฝรั่งเศสจึงอ้างเป็นเหตุส่งกองเรือรบผ่านแนวป้องกันของไทยบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยาเข้ามาจนถึงกรุงเทพฯ เพื่อคุกคามและกดดันรัฐบาลไทยให้ปฏิบัติตามข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของฝรั่งเศส เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ไทยครั้งนี้เป็นที่รู้จักกันในชื่อ “วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112” ซึ่งไทยต้องยอมลงนามสนธิสัญญาระดับที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2436 ยกดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง และเกาะ/ดอน ต่าง ๆ ในแม่น้ำโขงให้กับฝรั่งเศส ซึ่งเป็นการสูญเสียดินแดนครั้งสำคัญที่สุดของไทย คิดเป็นเนื้อที่รวมทั้งหมดประมาณ 143,800 ตารางกิโลเมตร และเพื่อบังคับให้ไทยปฏิบัติตามหนังสือสัญญาฉบับนี้ฝรั่งเศสได้เข้ายึดเมืองจันทบุรีไว้เป็นหลักประกัน

หลังจากที่ฝรั่งเศสได้ฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขงไปแล้วก็ได้เรียกร้องเอาหลวงพระบางฝั่งขวาเพิ่มเติมโดยอ้างว่าเป็นส่วนหนึ่งของเมืองหลวงพระบางและเมืองจำปาศักดิ์ เพื่อแลกเมืองจันทบุรี ซึ่งฝรั่งเศสได้ยึดไว้เป็นประกันการปฏิบัติตามสนธิสัญญาฉบับปี พ.ศ. 2446 และเพื่อผ่อนคลาย

การใช้สิทธิสภาพนอกอาณาเขตของฝรั่งเศส ไทยจึงต้องจัดทำอนุสนธิสัญญาฉบับที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2446 ยกฝั่งขวาแม่น้ำโขงให้อย่างไรก็ดี ฝรั่งเศสยังไม่พอใจ และต้องการเปลี่ยนเขตแดนทางด้านใต้ของเมืองหลวงพระบาง จากลำน้ำตางให้เป็นไปตามลำน้ำหมัน รวมทั้งเขตแดนด้านจังหวัดตราด ไทยจึงต้องยอมทำความตกลงฉบับวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2447 แก่ไขเขตแดนให้เป็นไปตามที่ฝรั่งเศสต้องการ ซึ่งเท่ากับยกเมืองด่านซ้ายให้ฝรั่งเศสจึงยอมถอนกำลังจากเมืองจันทบุรีและไปยึดเมืองตราดไว้เป็นหลักประกันแทน

ต่อมาฝรั่งเศสได้เรียกร้องดินแดนเพิ่มเติมอีกเพราะต้องการกัมพูชาส่วนใน คือ เมืองเสียมราฐ เมืองพระตะบอง และศรีโสภณ ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ ในขณะเดียวกันไทยก็ต้องการเมืองด่านซ้ายกับเมืองตราด ซึ่งเป็นเมืองยุทธศาสตร์ที่สำคัญคืนจากฝรั่งเศส จึงมีการทำสนธิสัญญาฉบับวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2449

หลังจากที่ประเทศไทยเสียเมืองเสียมราฐ ศรีโสภณ และพระตะบอง ให้แก่ประเทศฝรั่งเศส ในปี พ.ศ. 2449 ไทยได้จัดตั้งด่านศุลกากรอรัญประเทศ เป็นด่านศุลกากรทางบก อยู่ติดเขตแดนไทยตรงข้ามกับบ้านปอยเปต อำเภอโอโจรว จังหวัดบันเตียเมียนเจย ประเทศกัมพูชา ในอดีตเป็น “ด่านเก็บภาษี” ขึ้นกับกรมสรรพากรนอก กระทรวงมหาดไทย ต่อมาเมื่อมีการโอนด่านเก็บภาษีต่าง ๆ จากกรมสรรพากรมาขึ้นกับกรมศุลกากร “ด่านเก็บภาษีอรัญประเทศ” จึงอยู่ในสังกัดตั้งแต่นั้นมา

ครั้งแรกได้กำหนดให้ศุลกากรอรัญประเทศ เป็นด่านพรมแดนของท่ากรุงเทพฯ ตามกฎเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2474 หลังจากนั้นได้กำหนดขึ้นเป็นด่านศุลกากรอรัญประเทศ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2474 แต่เดิมที่ทำการด่านศุลกากรอรัญประเทศตั้งอยู่หลังสถานีรถไฟอรัญประเทศ ตำบลอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ ซึ่งในขณะนั้นยังขึ้นอยู่กับจังหวัดปราจีนบุรี ห่างจากพรมแดนประมาณ 6 กิโลเมตร

ในปี พ.ศ. 2528 กรมศุลกากรได้สร้างอาคารที่ทำการ ด่านศุลกากรอรัญประเทศที่บ้านคลองลึก ตำบล อรัญประเทศ ถนนสุวรรณศร อำเภออรัญประเทศ จังหวัด สระแก้ว ห่างพรมแดนประมาณ 1 กิโลเมตร และใช้เป็นที่ทำการมาจนถึงปัจจุบันนี้

สถานที่ตั้งของด่านศุลกากรอรัญประเทศ

ด่านศุลกากรอรัญประเทศ ตั้งอยู่ที่ 371 ก.ม. 5 ฝั่งขวา ถนนสุวรรณศร ตำบลอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว 27120 โทรศัพท์ 0-3723-0313 โทรสาร 0-3723-0312 มีด่านพรมแดนถาวร 1 แห่ง ได้แก่ ด่านพรมแดนคลองลึก ตั้งอยู่ที่ 583 ก.ม. 5 ฝั่งซ้าย ถนนสุวรรณศร ตำบลอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

เขตพื้นที่ความรับผิดชอบ

ด้านศุลกากรอรัญประเทศ มีพื้นที่รับผิดชอบด้านการให้บริการและปฏิบัติงานป้องกัน และปราบปราม ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ รวม 4 จังหวัด คือ จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระบุรี มีเนื้อที่ที่จะต้องดูแลรวมประมาณ 17,656.284 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 11,034,992 ไร่ ที่สำคัญมีแนวพรมแดนติดกับประเทศกัมพูชาเป็นเขตแดนทางบกทั้งสิ้นยาวถึง 165 กิโลเมตร

จังหวัดสระแก้ว ตั้งอยู่ภาคตะวันออกของประเทศไทยมีเนื้อที่ประมาณ 7,195.436 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 4,496,962 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัด โกลีเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ราชอาณาจักรกัมพูชา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดฉะเชิงเทรา

จังหวัดสระแก้วแบ่งการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอวัฒนานคร อำเภออรัญประเทศ อำเภอตาพระยา อำเภอกลองหาด อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอวังสมบูรณ์ และ อำเภอโคกสูง

จังหวัดปราจีนบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 4,762.362 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 2,976,476 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัด โกลีเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดนครนายกและจังหวัดนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดสระแก้ว
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดนครนายกและจังหวัดฉะเชิงเทรา

จังหวัดปราจีนบุรีแบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอบ้านสร้าง อำเภอประจันตคาม อำเภอศรีมโหสถ อำเภอศรีมหาโพธิ์ อำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอนาดี

จังหวัดนครนายก มีเนื้อที่ประมาณ 2,122 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 1,326,250 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัด โกลีเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดสระบุรีและนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดปราจีนบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดนครนายกแบ่งการปกครองออกเป็น 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครนายก อำเภอองครักษ์ อำเภอบ้านนา และอำเภอปากพลี

จังหวัดสระบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 3,576.486 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 2,235,304 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัด ใกล้เคียง ดังนี้ .

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดลพบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดปทุมธานีและพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดนครราชสีมา และนครนายก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และลพบุรี

จังหวัดสระบุรีแบ่งการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอแก่งคอย อำเภอหนองแค อำเภอวิหารแดง อำเภอหนองแซง อำเภอบ้านหมอ อำเภอดอนพุด อำเภอหนองโดน อำเภอพระพุทธบาท อำเภอเสาไห้ อำเภอมวกเหล็ก อำเภอวังม่วง และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

รวม 4 จังหวัดมีพื้นที่รับผิดชอบ 17,656.284 ตารางกิโลเมตร

ภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ

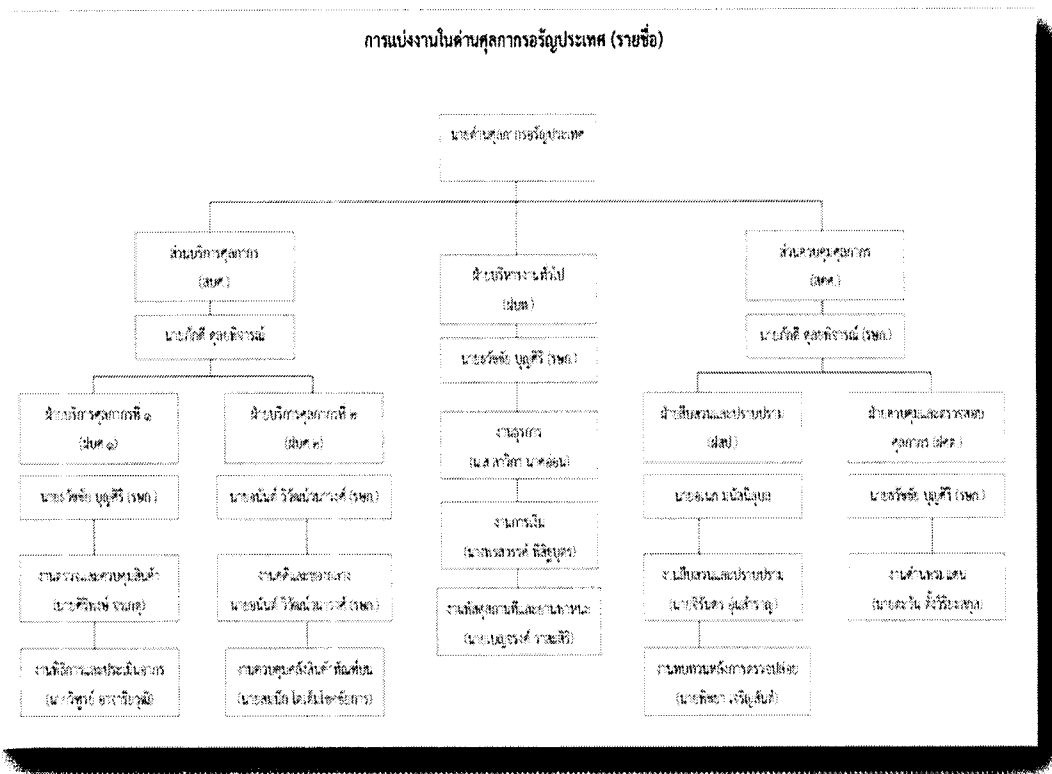
ด่านศุลกากรอรัญประเทศ มีภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. บริการผ่านพิธีการนำเข้าและส่งออก
2. จัดเก็บภาษีอากรและตรวจปล่อยสินค้า
3. อำนวยความสะดวกในการส่งเสริมการค้าชายแดน และการค้าระหว่างประเทศ
4. ป้องกัน และปราบปรามการลักลอบและหลีกเลี่ยงศุลกากร รวมทั้งยาเสพติดให้โทษ
5. ควบคุมการนำเข้า-ส่งออกและดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ด้านคลังสินค้าทัณฑ์

บนเขตปลอดอากรและเขตอุตสาหกรรมส่งออกในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

6. ปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างผู้บริหารงานโดย: นายนภดล เทศประสิทธิ์ ตำแหน่ง นายด่านศุลกากรอรัญประเทศ (ผู้อำนวยการ ระดับสูง)

ภาพที่ 3 โครงสร้างการบริหารภายในด้านศุลกากรอรัญประเทศ

โครงสร้างการบริหารภายในด้านศุลกากรอรัญประเทศ

ด้านศุลกากรอรัญประเทศ แบ่งการบริหารภายในออกเป็น ส่วนบริการศุลกากร และ ส่วนควบคุมทางศุลกากร โดยมอบหมายให้ผู้อำนวยการส่วนเป็นผู้ควบคุม แบ่งส่วนการบริหารงาน ออกเป็น 5 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริการศุลกากรที่ 1 ฝ่ายบริการศุลกากรที่ 2 ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายสืบสวนปราบปรามและฝ่ายควบคุมและตรวจสอบศุลกากร โดยมอบหมายให้ หัวหน้าฝ่ายเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานทั้ง 5 ฝ่ายและรับผิดชอบงานตามกลุ่มภารกิจที่กรมศุลกากรกำหนดไว้ดังนี้

1. ส่วนบริการศุลกากร ซึ่งเป็นหน่วยงานในการควบคุมและกำกับดูแลของ ฝ่ายบริการศุลกากรที่ 1 ฝ่ายบริการศุลกากรที่ 2 และฝ่ายบริหารงานทั่วไป แบ่งออกเป็น
 - 1.1 ฝ่ายบริการศุลกากรที่ 1 แบ่งออกเป็น งานตรวจและควบคุมสินค้า งานพิธีการ และประเมินอากร
 - 1.2 ฝ่ายบริการศุลกากรที่ 2 แบ่งออกเป็น งานคดีและของกลาง งานควบคุมคลังสินค้า ทัณฑ์บน

1.3 ฝ่ายบริหารงานทั่วไป แบ่งออกเป็น งานธุรการ งานการเงิน งานพัสดุสถานที่และยานพาหนะ

2. ส่วนควบคุมศุลกากร ซึ่งเป็นหน่วยงานในการควบคุมและกำกับดูแลของ ฝ่ายสืบสวนและปราบปราม และฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ แบ่งออกเป็น

2.1 ฝ่ายสืบสวนและปราบปราม แบ่งออกเป็น งานสืบสวนและปราบปราม และงานทบทวนหลังการตรวจปล่อย

2.2 ฝ่ายควบคุมและตรวจสอบศุลกากร แบ่งออกเป็นงานด่านพรมแดน โดยมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานและลูกจ้างชั่วคราว ดังนี้

อัตรากำลัง 75 อัตรา

ข้าราชการ จำนวน 59 อัตรา

ลูกจ้างประจำ จำนวน 1 อัตรา

พนักงานราชการ จำนวน 3 อัตรา

ลูกจ้างประจำ จำนวน 12 อัตรา

รวม จำนวน 75 อัตรา

สถานที่ปฏิบัติงานและ/หรือให้บริการ

จุดผ่านแดนถาวร จำนวน 1 จุด

ด่านพรมแดนบ้านคลองลึก

ตั้งอยู่ที่บ้านคลองลึก ตำบลอรุณประเทศ อำเภออรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว ห่างจากด่านศุลกากรอรุณประเทศ ประมาณ 1 กิโลเมตร อยู่ตรงข้ามบ้านปอยเปต อำเภอโอโจรว จังหวัดบันเตียเมียนเจย ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของด่านศุลกากรปอยเปต ของประเทศกัมพูชา เปิดทำการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 07.00- 20.00 น. ดังภาพที่ 2 ด่านพรมแดนคลองลึก (ภาคผนวก)

จุดผ่อนปรนการค้า จำนวน 3 จุด

1. จุดผ่อนปรนการค้าบ้านตาพระยา

ตั้งอยู่ที่ตำบลตาพระยา อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ห่างจากด่านศุลกากรอรุณประเทศ ประมาณ 57 กิโลเมตร อยู่ตรงข้ามบ้านบึงตากวน อำเภอทมอพวก จังหวัดบันเตียเมียนเจย ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของด่านศุลกากรบึงตากวน ของประเทศกัมพูชา เปิดทำการทุกวันอังคาร ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 09.00-17.00 น. ดังภาพที่ 3 จุดผ่อนปรนการค้าบ้านตาพระยา (ภาคผนวก)

2. จุดผ่อนปรนการค้าบ้านหนองปรือ

ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองปรือ อำเภออรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว ห่างจากด่านศุลกากร

อรัญประเทศประมาณ 36 กิโลเมตร อยู่ตรงข้าม ตำบลมาลัย อำเภอมาลัย จังหวัดบันเตียเมียนเจย ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของด่านศุลกากรพนมมาลัย ของประเทศกัมพูชา เปิดทำการวันอังคารถึง วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 09.00-17.00 น. ดังภาพที่ 4 จุดผ่อนปรนการค้าบ้านหนองปรือ (ภาคผนวก)

3. จุดผ่อนปรนการค้าบ้านเขาคิน

ตั้งอยู่ที่ ตำบลเขาคิน อำเภอลองหาด จังหวัดสระแก้ว ห่างจากด่านศุลกากรอรัญประเทศ ประมาณ 58 กิโลเมตร อยู่ตรงข้ามบ้านกิโ 13 อำเภอสำเภานูน จังหวัดพระตะบอง ซึ่งอยู่ในความ รับผิดชอบของด่านศุลกากรพนมโศกของประเทศกัมพูชาเปิดทำการทุกวันตั้งแต่เวลา 09.00-17.00 น. จุดผ่อนปรนการค้าบ้านเขาคิน (ภาคผนวก)

ทางอนุมัติเฉพาะคราว 3 แห่ง ได้แก่

1. ทางอนุมัติเฉพาะคราวบ้านโคกสะแบง

ตั้งอยู่ที่ ตำบลท่าข้าม อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ห่างจากด่านศุลกากรอรัญ ประเทศ ประมาณ 12 กิโลเมตร ฝั่งตรงข้ามอยู่ในความรับผิดชอบของด่านศุลกากรปอยเปต ประเทศกัมพูชา ทางอนุมัติเฉพาะคราวบ้านโคกสะแบง (ภาคผนวก)

2. ทางอนุมัติเฉพาะคราวบ้านหนองหญ้าแก้ว

ตั้งอยู่ที่ ตำบลโคกสูง กิ่งอำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ห่างจากด่านศุลกากรอรัญประเทศ ประมาณ 52 กิโลเมตร ฝั่งตรงข้ามอยู่ในความรับผิดชอบของด่านศุลกากรบึงตากวน ประเทศกัมพูชา ทางอนุมัติเฉพาะคราวบ้านหนองหญ้าแก้ว (ภาคผนวก)

3. ทางอนุมัติเฉพาะคราวบ้านโนนหมากมุ่น

ตั้งอยู่ที่ ตำบลโนนหมากมุ่น กิ่งอำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ห่างจากด่านศุลกากรอรัญ ประเทศ ประมาณ 48 กิโลเมตร ฝั่งตรงข้ามอยู่ในความรับผิดชอบของด่านศุลกากรบึงตากวน ประเทศกัมพูชา ทางอนุมัติเฉพาะคราวบ้านโนนหมากมุ่น (ภาคผนวก)

การปฏิบัติงาน ณ คลังสินค้าทัณฑ์บน

ทำหน้าที่ ควบคุม ตรวจสอบ และกำกับดูแลของที่นำเข้า-ส่งออก ตลอดจนดำเนินการ เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ด้านคลังสินค้าทัณฑ์บน เขตปลอดอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และ เขตอุตสาหกรรมส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในเขตพื้นที่ รับผิดชอบ ได้แก่

คลังสินค้าทัณฑ์บน บริษัทไทยการ์เมนต์เอ็กซ์พอร์ต จำกัด (ประเภทโรงผลิตสินค้า)

ตั้งอยู่ที่ ตำบลท่าตุม อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี ห่างจากด่านศุลกากร อรัญประเทศ ประมาณ 130 กิโลเมตร คลังสินค้าทัณฑ์บน บริษัทไทยการ์เมนต์เอ็กซ์พอร์ต จำกัด (ประเภทโรงผลิตสินค้า)

สถิติผลการปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ 2553-2555

การจัดเก็บรายได้ทุกประเภท

ในปีงบประมาณ 2555 ด้านศุลกากรอรัญประเทศ จัดเก็บรายได้ทั้งสิ้น 291.961 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 27.685 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.66 ในปีงบประมาณ 2554 ด้านศุลกากรอรัญประเทศ จัดเก็บรายได้ทั้งสิ้น 301.225 ล้านบาท เพิ่มขึ้น จากปีที่ผ่านมา 111.234 ล้านบาท หรือร้อยละ 51.13 มีรายละเอียด สรุปผลการจัดเก็บรายได้ของด้านศุลกากรอรัญประเทศ ปีงบประมาณ 2555 เทียบ ปีงบประมาณ 2554 และปีงบประมาณ 2554 เทียบ ปีงบประมาณ 2553 ดังนี้

ตารางที่ 6 สรุปผลการจัดเก็บรายได้ของด้านศุลกากรอรัญประเทศ

รายการ (หน่วย: ล้านบาท)	ปีงบประมาณ			เทียบปีงบ ฯ 2554 กับปีงบ ฯ 2555		เทียบปีงบ ฯ 2553 กับปีงบ ฯ 2554	
	2555	2554	2553	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	(%)	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	(%)
	1. อกรขาเข้า	74.246	69.203	51.468	5.043	7.29	17.735
2. ค่าธรรมเนียมและอื่น ๆ	11.297	13.178	28.319	[1.881]	[14.27]	[15.141]	[53.47]
3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	181.378	218.844	128.625	[37.466]	[17.12]	90.219	70.14
4. ภาษีศรพสามิต	22.766	16.748	-	6.018	26.434	16.748	-
5. ภาษีเพื่อมหาดไทย	2.274	1.673	-	0.601	26.429	1.673	-
รวม	291.961	319.646	208.412	[27.685]	8.661	111.234	51.13

การจัดเก็บรายได้ศุลกากร

ในปีงบประมาณ 2555 ด้านศุลกากรอรัญประเทศ จัดเก็บรายได้ศุลกากร จำนวน 86.173 ล้านบาทสูงกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมา 3.792 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.60 และในปีงบประมาณ 2554 ด้านศุลกากรอรัญประเทศ จัดเก็บรายได้ศุลกากร จำนวน 82.381 ล้านบาทสูงกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมา 2.594 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.25 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการจัดเก็บรายได้ศุลกากรเทียบประมาณการ ปีงบประมาณ 2555 เทียบ ปีงบประมาณ 2554 ปีงบประมาณ 2554 เทียบ ปีงบประมาณ 2553

ตารางที่ 7 ผลการจัดเก็บรายได้ศุลกากรเทียบประมาณการ

รายการ	ปีงบประมาณ			เทียบปีงบ ฯ 2554 กับปีงบ ฯ 2555		เทียบปีงบ ฯ 2553 กับปีงบ ฯ 2554	
	2555	2554	2553	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	(%)	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	(%)
	อากรขาเข้า	74.246	69.203	51.468	5.043	7.29	17.735
เป้าหมาย	65.99	49.500	48.681				
สูง/ ต่ำกว่าเป้าหมาย	8.256	19.703	2.787				
ค่าธรรมเนียมและอื่น ๆ	11.297	13.178	28.319	[1.881]	[14.27]	[15.141]	[53.47]
เป้าหมาย	15.00	30.000	32.43				
สูง/ ต่ำกว่าเป้าหมาย	[3.703]	[16.822]	[4.111]				
รายได้ศุลกากร	86.173	82.381	79.787	3.792	4.603	2.594	3.25
เป้าหมาย	80.99	79.500	81.111				
สูง/ ต่ำกว่าเป้าหมาย	5.183	2.881	[1.324]				

การจัดเก็บรายได้แทนหน่วยงานอื่น ๆ

ในปีงบประมาณ 2555 ด้านศุลกากรรัฐประเทศจัดเก็บรายได้แทนหน่วยงานอื่นรวมทั้งสิ้น 181.378 ล้านบาท ซึ่งเก็บได้ต่ำกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมา 37.466 ล้านบาท หรือร้อยละ 17.12 และในปีงบประมาณ 2554 ด้านศุลกากรรัฐประเทศจัดเก็บรายได้แทนหน่วยงานอื่นรวมทั้งสิ้น 218.846 ล้านบาท ซึ่งเก็บได้สูงกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมา 90.221 ล้านบาท หรือร้อยละ 70.14 โดยมีรายละเอียด ดังนี้ สรุปผลการจัดเก็บรายได้แทนหน่วยงานอื่น ปีงบประมาณ 2555 เทียบปีงบประมาณ 2554 ปีงบประมาณ 2554 เทียบ ปีงบประมาณ 2553

ตารางที่ 8 สรุปผลการจัดเก็บรายได้แทนหน่วยงานอื่น

ประเภท	ปีงบประมาณ			เทียบปีงบ ฯ 2553 กับปีงบ ฯ 2554		เทียบปีงบ ฯ 2553 กับปีงบ ฯ 2554	
	2555	2554	2553	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	(%)	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	(%)
	(ล้านบาท)						
1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม (กรมสรรพากร)	181.378	218.844	128.625	[37.466]	[17.12]	90.219	70.14
2. ภาษีสรรพสามิต (กรมสรรพสามิต)	22.766	16.748	0.000	6.018	35.93	16.748	100.00
3. ภาษีเพื่อมหาดไทย (กระทรวงมหาดไทย)	2.274	1, 673	0.000	0.601	35.93	1.673	100.00
รวม	206.418	237.265	128.625	[30.847]	54.74	108.64	270.14

การนำเข้า-ส่งออก ในปีงบประมาณ 2554 ด้านศุลกากรอรัญประเทศได้อำนวยความสะดวกแก่ผู้นำเข้าและส่งออก โดยมีมูลค่าการนำเข้า 5,089.453 ล้านบาท สูงกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมา 1,613.992 หรือร้อยละ 46.44 และมูลค่าการส่งออก 32,728.557 ล้านบาท สูงกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมา 5,461.560 ล้านบาท หรือร้อยละ 20.03 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 9 ข้อมูลการนำเข้าและส่งออก ปีงบประมาณ 2554 เทียบ ปีงบประมาณ 2553

ประเภท	ปีงบประมาณ 2555	ปีงบประมาณ 2554	ปีงบประมาณ 2553	เทียบปีงบ พ 2554 กับ		เทียบปีงบ พ 2553 กับ	
				ปีงบ พ 2555		ปีงบ พ 2554	
				เพิ่มขึ้น/ ลดลง	(%)	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	(%)
ขาเข้า							
จำนวนใบขนสินค้า (ฉบับ)	7,418	6,720	5,555	698	10.39	1,165	20.97
มูลค่าสินค้านำเข้า (ล้านบาท)	6,100.60	5,089.45	3,475.46	1,011.15	19.87	1,613.99	46.44
อากรขาเข้า (ล้านบาท)	74,444	68,727	51,324	5,717	8.32	17,403	33.91
ขาออก							
จำนวนใบขนสินค้า (ฉบับ)	33,685	26,291	23,279	7,394	28.12	3,012	12.94
มูลค่าสินค้าส่งออก (ล้านบาท)	41,614.40	32,728.56	27,267.00	8,885.84	27.15	5,461.56	20.03
อากรขาออก (ล้านบาท)	-	-	-	-	-	-	-

สินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงสุด 10 อันดับ 3 ปีงบประมาณ

ในปีงบประมาณ 2555 สินค้านำเข้าทางด่านศุลกากรอรัญประเทศ ที่มีมูลค่าสูงสุด คือ มันสำปะหลัง มีมูลค่า 1,787,920,847.47 ล้านบาท ในปีงบประมาณ 2554 ที่ผ่านมามีสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสินค้านำเข้าสูงสุด คือ เศษเหล็ก มีมูลค่า 1,188,798,914 ล้านบาท และในปีงบประมาณ 2553 ที่ผ่านมามีสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสินค้านำเข้าสูงสุด คือ เศษเหล็ก มีมูลค่า 665,640,850 ล้านบาท โดยแยกรายละเอียดโดยแยกรายละเอียดตามอันดับสินค้าที่มีมูลค่าสูงสุดในแต่ละปีงบประมาณ ดังนี้

ตารางที่ 10 รายการสินค้านำเข้ามูลค่าสินค้าสูงสุด 10 อันดับ ปีงบประมาณ 2553 ถึง 2555

สินค้านำเข้า (หน่วย: ล้านบาท)					
ปีงบประมาณ 2553		ปีงบประมาณ 2554		ปีงบประมาณ 55	
ชนิดสินค้า	มูลค่านำเข้า สูงสุด	ชนิดสินค้า	มูลค่านำเข้า สูงสุด	ชนิดสินค้า	มูลค่านำเข้า สูงสุด
1. เศษเหล็ก	665.640	1. เศษเหล็ก	1,188.798	1. มันสำปะหลัง	1,787.920
2. เศษอลูมิเนียม	542.052	2. ไอโซแทงค์	868.707	2. เศษเหล็ก	984.553
3. ไอโซแทงค์	501.218	3. เศษอลูมิเนียม	771.207	3. ไอโซแทงค์	946.686
4. ข้าวโพดใช้เลี้ยงสัตว์	206.927	4. มันสำปะหลัง	429.238	4. เศษอลูมิเนียม	489.658
5. เศษทองแดง	194.120	5. เศษทองแดง	343.870	5. เศษทองแดง	335.959
6. มันสำปะหลัง	186.597	6. เศษกระดาษ	214.110	6. เศษกระดาษ	236.346
7. เศษกระดาษ	176.619	7. อาหารสำหรับสุนัข	196.924	7. ตะกั่วแท่ง	123.162
8. อาหารสำหรับสุนัข	160.430	8. เมล็ดถั่วเหลือง	187.456	8. อาหารสำหรับสุนัข	111.307
9. เมล็ดถั่วเหลือง	103.504	9. เศษตะกั่ว	97.118	9. มอเตอร์ไฟฟ้า	106.006
10. เครื่องสำรวจ	49.294	10. ถ่านไม้	94.162	10. มอเตอร์กระแสตรง	102.980
ปีโตรเลียม					

สินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงสุด 10 อันดับ 3 ปีงบประมาณ

ในปีงบประมาณ 2555 สินค้าส่งออกจากด่านศุลกากรอรัญประเทศ ที่มีมูลค่าสูงสุด คือ อะไหล่รถจักรยานยนต์ 2,174, 277,162.2 ล้านบาท ในปีงบประมาณ 2554 สินค้าส่งออกจากด่านศุลกากรอรัญประเทศที่มีมูลค่าสูงสุด คือ อะไหล่รถจักรยานยนต์ มีมูลค่า 1,720.375 ล้านบาท และในปีงบประมาณ 2553 ที่ผ่านมามีสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสินค้าสูงสุด คือ ปูนซีเมนต์ มีมูลค่า 1,864.101 ล้านบาท โดยแยกรายละเอียดตามอันดับสินค้าที่มีมูลค่าสูงสุดในแต่ละปีงบประมาณ ดังนี้

ตารางที่ 11 รายการสินค้าส่งออกสูงสุด 10 อันดับ ปีงบประมาณ 2553 ถึง 2555

สินค้าส่งออก (หน่วย: ล้านบาท)					
ปีงบประมาณ 2553		ปีงบประมาณ 2554		ปีงบประมาณ 2555	
ชนิดสินค้า	มูลค่านำเข้า สูงสุด	ชนิดสินค้า	มูลค่าส่งออก สูงสุด	ชนิดสินค้า	มูลค่าส่งออก สูงสุด
1. ปูนซีเมนต์	1,864.101	1. อะไหล่รถจักรยานยนต์	1,720.375	1. อะไหล่รถจักรยานยนต์	2,174.277
2. ผ้าถัก	1,591.537	2. เครื่องยนต์จักรยานยนต์	1,703.866	2. เครื่องยนต์จักรยานยนต์	2,099.536
3. เครื่องยนต์	1,301.241	3. สุกกร	1,494.264	3. อาหารสัตว์	1,890.231
4. อะไหล่ รถจักรยานยนต์	1,257.055	4. อาหารสัตว์	1,229.376	4. สุกกร	1,370.938
5. อาหารสัตว์	1,239.620	5. ผ้าถัก	1,221.510	5. ปูนซีเมนต์	1,318.702
6. สุกกร	944.722	6. รถไถนาเดินตาม	1,125.134	6. เครื่องเกี่ยวข้าว	1,183.540
7. รถยนต์	900.356	7. ปูนซีเมนต์	914.696	7. น้ำมันปาล์ม	1,004.297
8. รถไถนา เดินตาม	652.235	8. ไอโซแทงค์	831.330	8. รถยนต์	998.932
9. ไอโซแทงค์	484.499	9. รถยนต์	810.029	9. ผ้าถัก	925.577
10. ปุ๋ยเคมี	416.035	10. รถเกี่ยวข้าว	728.200	10. เบียร์	897.591

การป้องกันและปราบปราม

ปีงบประมาณ 2555 ด้านศุลกากรอรัญประเทศ สามารถจับกุมการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากร และรับคดีและของกลางที่หน่วยงานอื่นจับกุมให้ด้านศุลกากรอรัญประเทศดำเนินการตามกฎหมายศุลกากรเป็นจำนวนทั้งสิ้น 388 ราย โดยแยกเป็นด้านศุลกากรอรัญประเทศเป็นผู้จับกุม 349 ราย ลดลงจากปีงบประมาณที่ผ่านมาจำนวน 79 ราย หรือร้อยละ 18.67 และหน่วยงานอื่นเป็นผู้จับกุม 39 ราย เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณที่ผ่านมา จำนวน 5 ราย หรือร้อยละ 14.71 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 12 ผลการจับกุมและการจำหน่ายของกลาง ปีงบประมาณ 2554 เทียบ ปีงบประมาณ 2553

รายการ	ปีงบประมาณ			เทียบปีงบ ๓ 2554 กับ		เทียบปีงบ ๓ 2553 กับ	
	2555	2554	2553	ปีงบ ๓ 2555		ปีงบ ๓ 2554	
				เพิ่มขึ้น/ ลดลง	(%)	เพิ่มขึ้น/ ลดลง	(%)
ด้านศุลกากรอรัญประเทศจับกุม							
* ลักลอบ (ราย)	349	423	480	[79]	[18.67]	[57]	[11.88]
มูลค่าของกลาง (ล้านบาท)	33.739	16.721	30.125	17.018	101.77	[13.404]	[44.49]
หน่วยงานอื่น ๆ จับกุม (ราย)	39	34	68	5	14.71	[34]	[50.00]
มูลค่าของกลาง (ล้านบาท)	8.612	5.142	6.762	3.47	67.48	[1.62]	[23.96]
รวมคดีที่ดำเนินการ (ราย)	388	457	645	[69]	[15.09]	[188]	[29.15]
มูลค่า (ล้านบาท)	42.351	21.863	36.917	20.488	93.71	[15.054]	[40.78]

โครงการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ในโครงการสนับสนุนการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ (ภาคผนวก)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นุชรีย์ ดีเจริญ (2547) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การจัดเก็บภาษีศุลกากรของด่านศุลกากรในเขตภาคเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดเก็บภาษีศุลกากรของด่านศุลกากร และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดเก็บภาษีศุลกากร การศึกษานี้ได้เก็บรวบรวมจากเอกสารข้อมูลของด่านศุลกากรในสังกัดสำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 และจากการสัมภาษณ์บุคคลจากด่านศุลกากร จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า รายได้จากการจัดเก็บภาษีศุลกากรของด่านศุลกากรในเขตภาคเหนือทั้ง 10 แห่งในระหว่างปีงบประมาณ 2542-2546 ปรากฏว่าในปีงบประมาณ 2543 ด่านศุลกากรเชียงแสน เชียงของ หุ้งช้าง แม่ฮ่องสอน และแม่สะเรียงมีรายได้ จากการจัดเก็บภาษีศุลกากรน้อยกว่าปีงบประมาณ 2545 แต่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องในปีต่อ ๆ มาคงมีเฉพาะด่านศุลกากรเชียงแสนเท่านั้นที่การจัดเก็บภาษีศุลกากรลดลงอีกครั้งหนึ่งในปีงบประมาณ 2546 การจัดเก็บของด่านศุลกากรเชียงดาวมีแนวโน้มลดลงทุกปี การจัดเก็บของด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่ แม่สอด และสำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 มีแนวโน้มลดลงในช่วงปีงบประมาณ 2545-2546 ส่วนการจัดเก็บของด่านศุลกากรแม่สาย และหุ้งช้าง เพิ่มขึ้นทุกปียกเว้นแต่ปีงบประมาณ 2544 การจัดเก็บภาษีศุลกากรในเขตภาคเหนือปรากฏว่า ยังพบกับปัญหาการลักลอบหนีภาษีศุลกากรซึ่งมีอยู่ตลอดเวลาและแก้ไขปัญหานี้ได้ยากแม้แต่การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีก็ไม่ทำให้การค้านอกระบบลดน้อยลง ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีศุลกากรของด่านศุลกากรในเขตภาคเหนือ มาจากหลายปัญหาอุปสรรค ได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากร คือ การขาดความรู้

ความชำนาญในการปฏิบัติงาน ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและจำนวนบุคลากร ปัญหาด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ มีจำนวนไม่เพียงพอและความล้าสมัยของเครื่องมือและอุปกรณ์ ปัญหาด้านกฎหมาย คือ ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติทางการค้าระหว่างประเทศของผู้ประกอบการ และปัญหาด้านอื่น ๆ คือ การสำแดงสินค้านำเข้า-ส่งออกนอกราชอาณาจักรไม่ตรงตามข้อเท็จจริง ด้านการสื่อสารจากการใช้ภาษาต่างกัน และการปราบปรามชนกลุ่มน้อยของประเทศเพื่อนบ้าน

วรรณัฐ หัวเจริญ (2550) ศึกษาเรื่องปัญหาการประเมิน และอุทธรณ์ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต และภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาให้ทราบถึงภาษีที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้า ซึ่งได้แก่ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต และภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อศึกษาให้ทราบถึงการประเมินและการอุทธรณ์ การประเมินภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต และภาษีมูลค่าเพิ่มของประเทศไทย เพื่อศึกษาให้ทราบถึงการประเมินและการอุทธรณ์ การประเมินภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต และภาษีมูลค่าเพิ่มของต่างประเทศ และเพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา สินค้าหรือของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรนั้น โดยทั่วไปจะมีภาษีที่สำคัญซึ่งเกี่ยวกับการนำเข้าสินค้าหรือของดังกล่าวอย่างน้อย 3 ประเภทด้วยกันคือ ภาษีศุลกากรหรืออากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ถ้าเป็นสินค้าที่ระบุไว้ในพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต และสินค้าสุรยาสูบและไฟ ก็จะมีภาษีสรรพสามิตเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งมีกฎหมายภาษีเกี่ยวข้องหลายฉบับด้วยกัน เช่น พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2509 ประมวลรัษฎากร เป็นต้น เนื่องจากภาษีแต่ละประเภทจะกำหนดไว้ในกฎหมายแต่ละฉบับแตกต่างกันไป จากการศึกษาในเรื่องการคัดค้านหรือการอุทธรณ์การประเมินภาษีที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้านั้น ก็มีกฎหมายเกี่ยวข้องหลายฉบับเช่นเดียวกัน ซึ่งกฎหมายแต่ละฉบับกำหนดเงื่อนไขในการคัดค้านหรืออุทธรณ์การประเมินไว้แตกต่างกัน แม้ว่าจะเป็นเรื่องเฉพาะตามกฎหมายแต่ละฉบับซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานจัดเก็บภาษีแต่ละหน่วยงานก็ตามแต่การนำเข้าสินค้านี้ กรมศุลกากรหน่วยงานเดียวเป็นผู้จัดเก็บที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้าทั้งหมด คือ จัดเก็บภาษีสรรพสามิตแทนกรมสรรพสามิต และจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มแทนกรมสรรพากร จึงก่อให้เกิดความสับสนในการโต้แย้ง หรือคัดค้านการประเมินได้ ดังนั้นจึงควรที่กำหนดให้ขั้นตอนการคัดค้านหรือการอุทธรณ์การประเมินให้สอดคล้องกัน

ปิติ จิโรจน์กุล (2551) ศึกษาเรื่องการตีความตารางพิกัดภาษีศุลกากรในระบบฮาร์โมนไนซ์ (HS) ในกรอบขององค์การศุลกากรโลก (WCO) และองค์การการค้าโลก WTO ศึกษากรณีไก่หมักเกลือแช่แข็งเกาะกระดุก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงหลักการสำคัญในการพิจารณา

หน้าที่ของภาคีสมาชิกขององค์การการค้าโลกในการจัดเก็บภาษีให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในตารางข้อลดหย่อนของภาคีสมาชิก เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์สำหรับตีความตารางข้อลดหย่อน จากกรณีพิพาทเกี่ยวกับการแบ่งแยกประเภทผลิตภัณฑ์ไก่แช่แข็งและกระดุกระหว่างประเทศไทยและประเทศบราซิลผู้ร้องทั้งสองประชาคมยุโรปผู้ถูกร้อง พร้อมทั้งแนวทางในการวินิจฉัยข้อพิพาทและคำวินิจฉัยของคณะพิจารณาวินิจฉัยข้อพิพาท (Panel) และองค์กรอุทธรณ์ (Appellate Body) และเพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการวินิจฉัยขององค์กรระดับข้อพิพาท เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาและต่อสู้คดีพิพาทที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งตารางข้อผูกพันนั้นใช้ระบบ HS ในการจำแนกพิพัตต์ภาษีศุลกากร โดยตารางข้อผูกพันนั้นก็จะแตกต่างตามการเจรจาของแต่ละประเทศ ภายใต้ตารางข้อผูกพันที่จะต้องไม่เก็บภาษีศุลกากรเกินกว่าที่ระบุไว้ในตาราง หากเก็บภาษีศุลกากรเกินกว่าที่ผูกพันไว้ในตารางก็จะเป็นการไม่กระทำตามมาตรา 2 วรรค 1(a) และ (b) หรือ Less Favourable Treatment ในการตีความตารางข้อผูกพันนั้นพิจารณาจากอนุสัญญาเวียนนาว่าด้วยสนธิสัญญาตาม มาตรา 31, 32 เนื่องจากตารางข้อผูกพันเป็นส่วนหนึ่งของสนธิสัญญาดังนั้นจึงต้องใช้หลักเกณฑ์ในการตีความสนธิสัญญามาใช้ตีความตารางข้อผูกพัน

ประทีป ประดับธรรม (2552) ศึกษาเรื่องวิเคราะห์นำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการจัดเก็บภาษีศุลกากร โดย มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการจัดเก็บภาษีศุลกากรในคัมภีร์พุทธศาสนาและในสังคมไทย 2) เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บภาษีศุลกากร 3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์การนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการจัดเก็บภาษีศุลกากร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยทำการวิเคราะห์ภาพรวมเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีศุลกากรที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนาและการจัดเก็บภาษีศุลกากรในสังคมไทย รวมทั้งศึกษาหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บภาษีศุลกากร ผลการศึกษาพบว่า ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงการจัดเก็บภาษีว่า มีลักษณะคล้ายกับภาษีศุลกากร ซึ่งมีการจัดเก็บมาตั้งแต่สมัยก่อนพุทธกาล และยังมีการเก็บภาษีเรื่อยมา จนถึงสมัยพุทธกาล การจัดเก็บภาษีในสมัยนั้นเรียกว่า ส่วย ไม่ได้เรียกว่า ภาษีศุลกากรเหมือนในปัจจุบัน รายได้จากการจัดเก็บภาษี จะนำไปทะนุบำรุงบ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้า ภาษีส่วนใหญ่เก็บได้จากการทำสังกรรม การเกษตร ปศุสัตว์ การประมง และการพาณิชย์ โดยมีการตั้งด่านภาษีทำหน้าที่จัดเก็บภาษีและดูแลผลประโยชน์ต่าง ๆ คล้ายกับด่านศุลกากรในยุคปัจจุบัน ผลการศึกษาการจัดเก็บภาษีศุลกากรในสังคมไทยพบว่า มีการจัดเก็บภาษีมาตั้งแต่ในสมัยกรุงสุโขทัย โดยการจัดเก็บภาษีศุลกากร อาจจะมีการแตกต่างกัน ไปบ้างตามยุคสมัยนั้น ๆ นอกจากสมัยกรุงสุโขทัยแล้ว ในสมัยต่อ ๆ มาไม่ว่าจะเป็นกรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรีหรือแม้แต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นจนถึงปัจจุบัน การจัดเก็บภาษีศุลกากร ก็นับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาบ้านเมืองและมีความละเอียดสลับซับซ้อนมากขึ้น ในอดีตการเก็บภาษีศุลกากรเป็นหน้าที่

ของฝ่ายบ้านเมือง ส่วนการจัดเก็บภาษีศุลกากรในปัจจุบันมีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บภาษีศุลกากร ซึ่งเป็นการสนองตอบนโยบายของรัฐบาลในด้านการแข่งขัน ให้ได้มาตรฐานโลก และการส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใส ผลการศึกษาหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บภาษีศุลกากร พบว่า หลักพุทธธรรมสามารถที่จะนำมาใช้เป็นหลักในการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย องค์กร ผู้บริหารงาน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยนำหลักธรรมดังกล่าวมาใช้เชื่อมโยงกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บภาษีศุลกากร การปฏิบัติงาน และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น เช่น การนำหลักทศ 6 มาใช้ในการบริหารองค์กร การนำอปริหานิยธรรม 7 มาใช้กับนโยบาย การนำหลักออคติ 4 พรหมวิหาร 4 สติ สัมปชัญญะ หิริ โอตตปปะ สังคหวัตถุ 4 ขันติ โสรัจจะ เพื่อเพิ่มความสามารถในการตัดสินใจให้กับผู้บริหารงาน การนำหลักเบญจศีล-เบญจธรรม กุศลกรรมบถ 10 สัมปยุตธรรม 7 และอิทธิบาท 4 มาใช้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีศุลกากรและการดำเนินชีวิต ผลการศึกษาวิเคราะห์การนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการจัดเก็บภาษีศุลกากรพบว่า หลักพุทธธรรมสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในการจัดเก็บภาษีศุลกากรได้ โดยใช้เชื่อมโยงกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เช่น การป้องกันการรับสินบน และทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น หากบุคคลากรได้มีนำหลักธรรมดังกล่าวมาปฏิบัติใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและหน้าที่การงานแล้วก็จะเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับระบบ พิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. เกณฑ์การแปลผล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ดำเนินการผ่านพิธีการศุลกากร ซึ่งประกอบด้วย ผู้ประกอบการนำเข้า-ส่งออกสินค้า ตัวแทนออกของ เคาน์เตอร์บริการที่ดำเนินการผ่านพิธีการ ศุลกากร ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 150 ราย (ด้านศุลกากรอรัญประเทศ, 2555)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับ ความรู้ของประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ลักษณะของคำถามเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความรู้และความเข้าใจ ของท่าน เป็นคำถามให้เลือกตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ จำนวน 25 ข้อ แบ่งตามกรอบแนวคิดดังนี้

ภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร 4 ข้อ

ภาค 2 พิกัดอัตราอากรขาเข้า 11 ข้อ

ภาค 3 พิกัดอัตราอากรขาออก 4 ข้อ

ภาค 4 ของที่ได้รับการยกเว้นอากร 6 ข้อ

โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้าตอบใช่ในข้อ 1, 3, 4, 5, 7, 10, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 23, 25 ให้ 1 คะแนน

ถ้าตอบไม่ใช่ในข้อ 2, 6, 8, 9, 11, 14, 18, 21, 22, 24 ให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีของผู้ประกอบการด้านศุลกากรรัฐประเทศ อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 5 ข้อ และคำถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ

โดยนำแบบสอบถามที่ได้มากำหนดระบบคะแนนซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน
ระดับปัญหาน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับปัญหาปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับปัญหามาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับปัญหามากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี รายละเอียดเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) จากหนังสือ ตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ของผู้ประกอบการด้านศุลกากรรัฐประเทศ เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) จากหนังสือ ตำรา เอกสาร และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหาโดยภาพรวม การศึกษาวิจัยนี้ได้รับความกรุณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

2.1 อาจารย์จิตพล ชัยมะดัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยบูรพา

2.2 นายนภดล เทศประสิทธิ์ นายด่านศุลกากรรัฐประเทศ

2.3 นายวัชชัย บุญศิริ

รักษาการหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

3. การทดสอบความเชื่อมั่น

นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try-out) ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงตรงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีของ Kuder-Richardson (KR-20) สำหรับกรณีนี้มีเพียง 2 คำตอบ คือ ใช่ หรือ ไม่ใช่ และวิธีของครอนบาค (Cronbach's Reliability Coefficient Alpha) สำหรับกรณีเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 2 คำตอบขึ้นไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น ดังนี้

3.1 ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดอุตสาหกรรมฮาร์โมนิซ ของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ด้วยวิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (KR-20) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น 0.77

3.2 ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดอุตสาหกรรมฮาร์โมนิซ ของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ด้วยวิธีการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Reliability Coefficient Alpha) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น .88

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงนายคานอุตสาหกรรมอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
2. นำหนังสือแนะนำตัวจากวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา พร้อมแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลที่คานอุตสาหกรรมอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอรัญประเทศ กับผู้ที่มาติดต่อขอรับบริการที่คานอุตสาหกรรมอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ในช่วงเดือนธันวาคม 2555-มกราคม 2556 จำนวน 150 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 150 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมรัฐประเทษเกี่ยวกับระบบพิกัดอุตสาหกรรมอาร์โมไนซ์ ฉบับปี 2012 ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคโดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และประกอบการนำเสนอแบบตาราง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมรัฐประเทษ อำเภอรัฐประเทษ จังหวัดสระแก้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และประกอบการนำเสนอแบบตาราง
3. การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับความรู้ของระบบพิกัดอุตสาหกรรมอาร์โมไนซ์ ฉบับปี 2012 โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
4. การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจโดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (μ) ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

เกณฑ์การแปลผล

เกณฑ์การแปลผลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. เกณฑ์การแปลผลสอบถามวัดความรู้ความเข้าใจแบ่งคะแนนเป็น 3 ระดับ โดยใช้แบบอิงเกณฑ์ของ Bloom et al. (1965 อ้างถึงใน กันธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนุรักษ์ทอง, 2550, หน้า 40) ดังนี้

คะแนนร้อยละ 80.00 ขึ้นไป หมายถึง มีความรู้ระดับสูง

คะแนนร้อยละ 60.00-79.00 หมายถึง มีความรู้ระดับปานกลาง

คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60.00 หมายถึง มีความรู้ระดับต่ำ

2. กำหนดเกณฑ์การแบ่งระดับความรู้และปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับระบบพิกัดอุตสาหกรรมอาร์โมไนซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) โดยคิดคะแนนเฉลี่ยดังนี้ (ประคอง วรรณสุด, 2542, หน้า 125)

- 1.00-1.49 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 1.50-2.49 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
- 2.50-3.49 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
- 3.50-4.49 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
- 4.50-5.00 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมรัฐประเทษ อำเภอรรัฐประเทษ จังหวัดสระแก้ว” ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มประชากร

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมรัฐประเทษ อำเภอรรัฐประเทษ จังหวัดสระแก้ว

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มประชากร

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	87	58.00
หญิง	63	42.00
รวม	150	100.00

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มประชากรเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.00 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 42.00

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20-30 ปี	24	16.00
31-40 ปี	48	32.00
41-50 ปี	32	21.33
51 ปีขึ้นไป	46	30.67
รวม	150	100.00

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมาคืออายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.67 และมีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.33

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	45	30.00
ปริญญาตรี	101	67.33
สูงกว่าปริญญาตรี	4	2.67
รวม	150	100.00

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.33 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 30.00 และมีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.67

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	14	9.33
1-5 ปี	25	16.67
5 ปีขึ้นไป	43	28.67
10 ปีขึ้นไป	68	45.33
รวม	150	100.00

จากตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 45.33 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.67 และมีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.67

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ

ตารางที่ 17 จำนวน ร้อยละ คะแนนความรู้ของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมรัฐประเศ

อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว เกี่ยวกับความรู้ระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ
แยกเป็นรายข้อ

ลำดับข้อ	ใช่	ไม่ใช่	รวม	ลำดับ
1. หลักเกณฑ์การตีความคือการจำแนกประเภทของของในพิทักษ์สิทธิการ	130	20	150	4
	(86.67)	(13.33)	(100.00)	
2. หลักเกณฑ์การตีความพิทักษ์สิทธิการจำแนกประเภทของของในพิทักษ์อัตราอุตสาหกรรมแบ่งเกณฑ์การตีความเป็น 8 หลักเกณฑ์	95	55	150	16
	(63.33)	(36.67)	(100.00)	
3. การตีความพิทักษ์อัตราอุตสาหกรรมให้ดูลักษณะการใช้งานเป็นหลัก	130	20	150	4
	(86.67)	(13.33)	(100.00)	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับข้อ	ใช่	ไม่ใช่	รวม	ลำดับ
4. อาคารสำเร็จรูป ที่นำเข้ามาโดยถอดแยกออก จากกันเพื่อสะดวกในการขนส่ง จัดเข้า หลักเกณฑ์การตีความ ประเภทที่ระบุถึงวัตถุ หรือ ของที่ครบสมบูรณ์หรือสำเร็จแล้ว นำเข้ามาโดยถอดแยกออกจากกัน หรือยังไม่ได้ ประกอบเข้าด้วยกัน	113 (75.33)	37 (24.67)	150 (100.00)	9
ภาค 2 พิกัดอัตราอากรขาเข้า				
5. พิกัดอัตราอากรขาเข้าคือพิกัดอัตราศุลกากร และอัตราอากรที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรของ สินค้าขาเข้า แบ่งเป็น ตัวเลข 6 หลักเท่านั้น	108 (72.0)	42 (28.0)	150 (100.00)	11
6. พิกัดอัตราอากรขาเข้าทั้งหมดมี 21 หมวด 91 ตอน	105 (70.0)	45 (30.0)	150 (100.00)	14
7. การปรับปรุงแก้ไขการจำแนกสินค้าตาม ระบบฮาร์โมนไนซ์ ครั้งที่ 5 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มกราคม 2555	131 (87.33)	19 (12.67)	150 (100.00)	3
8. สินค้าที่มีอัตราอากรตามราคาและตามสภาพ สามารถเลือกชำระอากรศุลกากรตามอัตราอากร ที่คำนวณเป็นเงินอากรที่ต่ำกว่า	103 (86.67)	47 (31.33)	150 (100.00)	15
9. กรณีที่ประกาศกระทรวงการคลังให้ยกเว้น อากรศุลกากรผู้นำเข้าสามารถนำเข้าสินค้า โดยไม่ต้องเสียอากรและภาษีมูลค่าเพิ่มใด ๆ	79 (52.67)	71 (47.33)	150 (100.00)	19
10. การใช้สิทธิลดอัตราอากรหรือยกเว้นอากร ตามมาตรา 12 ตามพระราชกำหนดพิกัด ศุลกากร พ.ศ. 2530 สามารถใช้สิทธิได้เลย โดยไม่ต้องยื่นคำร้องขอลดหรือยกเว้นอากร ในการนำเข้าครั้งแรก	109 (72.67)	41 (27.33)	150 (100.00)	10

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับข้อ	ใช่	ไม่ใช่	รวม	ลำดับ
11. นอกจากอาคารขาเข้าแล้วผู้นำเข้ายังมีภาระ ต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีสรรพสามิต อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น	94 (62.67)	56 (37.33)	150 (100.00)	17
12. การนำเข้าสินค้า สุรา เบียร์ นอกจากต้อง เสียภาษีอาคารขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ผู้นำเข้า ยังมีภาระต้องเสียภาษีสรรพสามิตและภาษีเพื่อ มหาดไทย เท่านั้น โดยไม่ต้องภาษีอื่นอีก	116 (77.33)	34 (22.67)	150 (100.00)	8
13. มันสำปะหลังจัดเข้าประเภทพิกัดสินค้า 0714	123 (82.0)	27 (18.0)	150 (100.00)	6
14. การนำเข้้ำมันสำปะหลังโดยใช้สิทธิ FORM D อัตราอากร 0% สามารถปฏิบัติพิธีการ ศุลกากรขาเข้าได้โดยไม่ต้องขออนุญาต หน่วยงานอื่นอีก	106 (70.67)	44 (29.33)	150 (100.00)	13
15. การนำเข้าเศษอลูมิเนียมได้รับการยกเว้น อากรแต่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาค 3 พิกัดอัตราอากรขาออก	130 (86.67)	20 (13.33)	150 (100.00)	3
16. พิกัดอัตราอากรขาออก หมายถึง พิกัดอัตรา ศุลกากรและอัตราอากรที่ใช้ในการจัดเก็บภาษี อากรของสินค้าขาออก	136 (90.67)	14 (9.33)	150 (100.00)	1
17. เศษโลหะทุกชนิดส่งออกได้โดยยกเว้น อัตราอากร	117 (78.00)	33 (22.00)	150 (100.00)	7
18. การส่งออกสินค้าทุกประเภทสามารถ ส่งออกได้โดยไม่ต้องเสียภาษีอากรและไม่ต้อง ขออนุญาตจากหน่วยงานอื่น	107 (71.33)	43 (28.67)	150 (100.00)	12

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับข้อ	ใช่	ไม่ใช่	รวม	ลำดับ
19. การส่งออกไม้สักแปรรูป เมื่อขออนุญาต หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วสามารถส่งออกได้ โดยไม่ต้องเสียอากรส่งออกอีก	117 (78.00)	33 (22.00)	150 (100.00)	7
ภาค 4 ของที่ได้รับการยกเว้นอากร	127	23	150	5
20. ของที่ได้รับการยกเว้นอากร หมายถึง ขณะนำเข้าไม่ต้องเสียอากรขาเข้า แต่ต้อง เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม	(84.67)	(15.33)	(100.00)	
21. ของที่ส่งไปซ่อมต่างประเทศเมื่อนำกลับ เข้ามาจะต้องเสียอากรขาเข้าและต้องเสียค่าซ่อม	107 (71.33)	43 (28.67)	150 (100.00)	12
22. ของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ซึ่งแต่ละหีบห่อ มีมูลค่าไม่เกินหนึ่งพันบาทต้องชำระอากรขาเข้า ตามปกติ	91 (60.67)	59 (39.33)	150 (100.00)	18
23. ของใช้ส่วนตัวที่นำเข้ามาพร้อมกับตนได้รับ การยกเว้นอากร	136 (90.67)	14 (9.33)	150 (100.00)	1
24. การนำรถยนต์เข้ามาเป็นการชั่วคราวตาม ประเภท 3(ญ) ต้องส่งกลับออกไปภายใน 30 วัน	78 (52.00)	72 (48.00)	150 (100.00)	20
25. ของใช้ในบ้านเรือนที่ใช้แล้วที่นำเข้ามา พร้อมกับตนเนื่องจากในการย้ายภูมิลำเนาและ มีจำนวนสมควรแก่ฐานะได้รับการยกเว้นอากร	134 (89.33)	16 (10.67)	150 (100.00)	2

($\mu = 18.81, \sigma = 3.98$)

จากตารางที่ 17 จำนวนร้อยละของผู้ตอบถูกเกี่ยวกับความรู้ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี
ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) พบว่า อันดับแรกข้อที่มีผู้ตอบถูกมากที่สุดคือ ข้อ 23 ของใช้
ส่วนตัวที่นำเข้ามาพร้อมกับตนได้รับการยกเว้นอากร และข้อ 16 พิกัดอัตราอากรขาออก หมายถึง
พิกัดอัตราศุลกากรและอัตราอากรที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากร ของสินค้าขาออก ร้อยละ 90.70
รองลงมาคือ ข้อ 25 ของใช้ในบ้านเรือนที่ใช้แล้วที่นำเข้ามาพร้อมกับตนเนื่องจากในการย้าย
ภูมิลำเนาและมีจำนวนสมควรแก่ฐานะได้รับการยกเว้นอากร ร้อยละ 89.30 ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 7

การปรับปรุงแก้ไขการจำแนกสินค้าตามระบบฮาร์โมนี ครั้งที่ 5 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มกราคม 2555 คิดเป็นร้อยละ 87.30 ตามลำดับ

ส่วน 3 อันดับแรกของข้อที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุด คือข้อ 24 การนำรถยนต์เข้ามาเป็นการชั่วคราวตามประเภท 3(ญ) ต้องส่งกลับออกไปภายใน 30 วัน ร้อยละ 48.0 รองลงมาคือ ข้อ 9 กรณีที่ประกาศกระทรวงการคลังให้ยกเว้นอากรศุลกากรผู้นำเข้าสามารถนำเข้าสินค้าโดยไม่ต้องเสียอากรและภาษีมูลค่าเพิ่มใด ๆ ร้อยละ 47.30 และลำดับ 3 คือ ข้อ 22 ของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ ซึ่งแต่ละหีบห่อมีมูลค่าไม่เกินหนึ่งพันบาทต้องชำระอากรขาเข้าตามปกติ ร้อยละ 39.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับความรู้ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี 2012

ระดับความรู้	เกณฑ์คะแนน	จำนวน	ร้อยละ
ระดับความรู้สูง	17-25	58	38.67
ระดับความรู้ปานกลาง	9-16	60	40.00
ระดับความรู้ต่ำ	1-8	32	21.33
รวม		150.00	100.00

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี 2012 อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาคือมีความรู้ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 38.67 และมีความรู้ระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 21.33 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้วิธีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบเพศกับความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์ ฉบับปี 2012

ความรู้เกี่ยวกับพิกัดศุลกากร ฮาร์โมนีส์	เพศ					
	ชาย			หญิง		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
1. หลักเกณฑ์การตีความพิกัด อัตราอากรศุลกากร	3.25	0.92	สูง	2.94	1.08	ปานกลาง
2. พิกัดอัตราอากรขาเข้า	9.01	2.01	สูง	8.62	2.54	ปานกลาง
3. พิกัดอัตราอากรขาออก	3.32	0.75	สูง	2.98	0.83	ปานกลาง
4. ของที่ได้รับการยกเว้นอากร	4.56	1.27	ปานกลาง	4.38	1.17	ปานกลาง
ภาพรวม	20.15	3.96	สูง	18.92	4.43	ปานกลาง
อันดับ		1			2	

คะแนนรวมทั้งหมดรายด้าน 1) หลักเกณฑ์ ๓ (4 คะแนน) 2) พิกัด ๓ ขาเข้า (11 คะแนน) 3) พิกัด ๓
ขาออก (4 คะแนน) 4) ของที่ได้รับการยกเว้น ๓ (6 คะแนน)

จากตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์
ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ
จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ การศึกษาภาพรวม พบว่า เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงที่มีความรู้
เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราอากรศุลกากร พบว่า ผู้ประกอบการด้านศุลกากร
อรัญประเทศ เป็นเพศชาย มีความรู้ด้านการตีความพิกัดอัตราอากรศุลกากรมากกว่าเพศหญิง
2. ด้านพิกัดอัตราอากรขาเข้า พบว่า ผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศเป็นเพศชาย
มีความรู้ด้านพิกัดอัตราอากรขาเข้ามากกว่าเพศหญิง
3. ด้านพิกัดอัตราอากรขาออก พบว่า ผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศเป็นเพศชาย
มีความรู้ด้านพิกัดอัตราอากรขาออกมากกว่าเพศหญิง
4. ด้านของที่ได้รับการยกเว้นอากร พบว่า ผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ
เป็นเพศชาย มีความรู้ด้านของที่ได้รับการยกเว้นอากรเท่ากับเพศหญิง

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบความรู้อีกเกี่ยวกับระบบพื้กิดสุทธการหารโมโนซ์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการค้าด้านสุทธการหารรัฐประเทศ จำแนกตามอายุ

ความรู้เกี่ยวกับพื้กิด สุทธการหารโมโนซ์	อายุ											
	อายุ 20-30 ปี			อายุ 31-40 ปี			อายุ 41-50 ปี			อายุ 51 ปีขึ้นไป		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
1. หลักเกณฑ์การตีความ พื้กิดอัตรการสุทธการ	2.87	0.95	ปานกลาง	2.75	1.21	ปานกลาง	3.37	0.75	สูง	3.46	0.751	สูง
2. พื้กิดอัตรการขาเข้า	7.58	2.38	ปานกลาง	8.42	2.44	ปานกลาง	9.47	1.65	สูง	9.52	2.00	สูง
3. พื้กิดอัตรการขาออก	2.71	0.95	ปานกลาง	3.15	0.85	ปานกลาง	3.16	0.68	ปานกลาง	3.48	0.62	สูง
4. ของที่รับการกรเว้น	3.67	1.20	ปานกลาง	4.31	1.11	ปานกลาง	4.59	1.32	ปานกลาง	5.02	1.04	สูง
อากกร	16.83	4.05	ปานกลาง	18.63	4.45	ปานกลาง	20.59	3.52	สูง	21.48	3.36	สูง
อันดับ	3			4			2			1		

คะแนนรวมทั้งหมดรายด้าน 1) หลักเกณฑ์ 1) พื้กิด 11 คะแนน) 2) พื้กิด 4 คะแนน) 3) พื้กิด 4 คะแนน) 4) ของที่รับการกรเว้น 4 (6 คะแนน)

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบระดับการศึกษาที่รู้เกี่ยวกับความรู้อีกเกี่ยวกับระบบพื้กัศลการหารโมไนซ์ลปี 2012 จำแนกตามระดับการศึกษา

ความรู้เกี่ยวกับพื้กัศลการหารโมไนซ์	ระดับการศึกษา											
	ต่ำกว่าปริญญาตรี				ปริญญาตรี				สูงกว่าปริญญาตรี			
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
1. หลักเกณฑ์การตีความพื้กัศลการหารสาร	2.87	0.95	ปานกลาง	2.75	1.21	ปานกลาง	3.37	0.75	สูง	3.37	0.75	สูง
2. พื้กัศลการหารเข้า	7.58	2.38	ปานกลาง	8.42	2.44	ปานกลาง	9.47	1.65	สูง	9.47	1.65	สูง
3. พื้กัศลการหารออก	2.71	0.95	ปานกลาง	3.15	0.85	ปานกลาง	3.16	0.68	ปานกลาง	3.16	0.68	ปานกลาง
4. ของที่ลรับการลเว้นการ	3.67	1.20	ปานกลาง	4.31	1.11	ปานกลาง	4.59	1.32	ปานกลาง	4.59	1.32	ปานกลาง
ภาพรวม	17.38	4.95	ปานกลาง	20.66	3.41	สูง	19.00	3.92	ปานกลาง	19.00	3.92	ปานกลาง
อันดับ	3				1				2			

คะแนนรวมทั้งหมดรายด้าน 1) หลักเกณฑ์ 1) (4 คะแนน) 2) พื้กัศล 1) (11 คะแนน) 3) พื้กัศล 1) (4 คะแนน) 4) ของที่ลรับการลเว้น 1) (6 คะแนน)

จากตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิซ์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมฮาร์โมนิซ์ ประเทศ ออสเตรเลีย ประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ การศึกษาภาพรวม พบว่า

ผู้ประกอบการที่มีอายุอยู่ในช่วง 51 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบ พิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) มากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุในช่วงอื่น ๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านหลักเกณฑ์การตีความพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิซ์ พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมฮาร์โมนิซ์ที่มีอายุอยู่ในช่วง 51 ปีขึ้นไป มีความรู้ด้านหลักเกณฑ์การตีความพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิซ์มากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุในช่วงอื่น ๆ
2. ด้านพิทักษ์สิทธิการนำเข้า พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมฮาร์โมนิซ์ที่มีอายุอยู่ในช่วง 51 ปีขึ้นไป มีความรู้ด้านพิทักษ์สิทธิการนำเข้ามากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุในช่วงอื่น ๆ
3. ด้านพิทักษ์สิทธิการส่งออก พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมฮาร์โมนิซ์ที่มีอายุอยู่ในช่วง 51 ปีขึ้นไป มีความรู้ด้านพิทักษ์สิทธิการส่งออกมากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุในช่วงอื่น ๆ
4. ด้านของที่ได้รับการยกเว้นอากร พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมฮาร์โมนิซ์ที่มีอายุอยู่ในช่วง 51 ปีขึ้นไป มีความรู้ด้านของที่ได้รับการยกเว้นอากรมากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุอยู่ในช่วงอื่น ๆ

จากตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมฮาร์โมนิซ์ ประเทศ ออสเตรเลีย ประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา การศึกษาภาพรวม พบว่า ผู้ประกอบการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านหลักเกณฑ์การตีความพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิซ์ พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมฮาร์โมนิซ์ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ด้านหลักเกณฑ์การตีความพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิซ์มากกว่าผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาอื่น ๆ
2. ด้านพิทักษ์สิทธิการนำเข้า พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมฮาร์โมนิซ์ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ด้านพิทักษ์สิทธิการนำเข้ามากกว่าผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาอื่น ๆ
3. ด้านพิทักษ์สิทธิการส่งออก พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมฮาร์โมนิซ์ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ด้านพิทักษ์สิทธิการส่งออกมากกว่าผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาอื่น ๆ

4. ด้านของที่ได้รับการยกเว้นอากร พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอัญมณีประเทศที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรู้ด้านของที่ได้รับการยกเว้นอากรมากกว่าผู้ประกอบการที่ระดับการศึกษาอื่น ๆ

จากตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนไนซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอัญมณีประเทศ อัญมณีประเทศไทย จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านหลักเกณฑ์การตีความพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนไนซ์ พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอัญมณีประเทศไทยที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความรู้ด้านหลักเกณฑ์การตีความพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนไนซ์มากกว่าผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์อื่น ๆ

2. ด้านพิทักษ์สิทธิการนำเข้า พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอัญมณีประเทศไทยที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความรู้ด้านพิทักษ์สิทธิการนำเข้ามากกว่าผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์อื่น ๆ

3. ด้านพิทักษ์สิทธิการส่งออก พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอัญมณีประเทศไทยที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความรู้ด้านพิทักษ์สิทธิการส่งออกมากกว่าผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์อื่น ๆ

4. ด้านของที่ได้รับการยกเว้นอากร พบว่า ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอัญมณีประเทศไทยที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความรู้ด้านของที่ได้รับการยกเว้นอากรมากกว่าผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์อื่น ๆ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค

ตารางที่ 23 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับ
ความรู้ของระบบฟักศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี 2012

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลความ	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. การจัดสัมมนาอบรม เสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบฟัก ศุลกากรฮาร์โมนีซ์	1 (0.67)	73 (48.67)	62 (41.33)	11 (7.33)	3 (2.00)	3.12	0.77	ปานกลาง	3
2. การประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับฟักศุลกากรฮาร์โมนีซ์	1 (0.67)	65 (43.33)	66 (44.00)	17 (11.33)	1 (0.67)	3.57	0.74	มาก	1
3. ช่วยแก้ปัญหาการจัดประเภทฟัก สินค้าที่นำเข้า	1 (0.67)	8 (5.33)	72 (48.00)	59 (39.33)	10 (6.67)	2.61	0.72	ปานกลาง	5
4. การอำนวยความสะดวกทางการค้า	1 (0.67)	6 (4.00)	63 (42.00)	66 (44.00)	14 (9.33)	2.68	0.71	ปานกลาง	4
5. ช่วยลดปัญหาในการโต้แย้งฟัก ศุลกากร	3 (2.00)	16 (10.67)	102 (68.00)	18 (12.00)	11 (7.33)	3.46	0.73	ปานกลาง	2
รวม						3.09	0.57	ปานกลาง	

จากตารางที่ 23 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและ
อุปสรรคเกี่ยวกับความรู้ของระบบฟักศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) พบว่า
ผู้ประกอบการมีปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.09$, $\sigma = 0.57$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ ข้อที่พบปัญหาและอุปสรรคเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ข้อที่ 2 การประชาสัมพันธ์ข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับฟักศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี 2012 ($\mu = 3.57$, $\sigma = 0.74$) รองลงมาคือ ข้อ 5 ช่วย
ลดปัญหาในการโต้แย้งฟักศุลกากร ($\mu = 3.46$, $\sigma = 0.73$) และข้อ 1 การจัดสัมมนา อบรม
เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบฟักศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ($\mu = 3.12$, $\sigma = 0.77$) ตามลำดับ

บทที่ 5

อภิปราย และสรุปผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรม อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว เป็นผลเนื่องมาจากการปรับปรุงระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) (ครั้งที่ 5) ประกาศใช้ได้ไม่นาน ทำให้ผู้ประกอบการบางรายยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ทำให้ประสบปัญหาเรื่องสำแดงพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ การจำแนก การตีความพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิที่ผิดประเภท ทำให้ต้องเสียเวลาในการดำเนินการและอาจต้องเสียค่าปรับฐานสำแดงเท็จ หลีกเลี่ยงค่าภาษีอากรตลอดจนถูกนำรายชื่อบุคคลที่ผิดไปขึ้นบัญชีดำของกรมอุตสาหกรรม และมีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีอากรขาเข้าและการจัดซื้อวัตถุดิบของกรมอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของผู้ประกอบการ เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มประชากร จำนวน 150 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการและเปรียบเทียบความรู้โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ซึ่งผลการศึกษานำเสนอ ตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของประชากร
2. ความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012)
3. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์สิทธิการฮาร์โมนิ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรของการวิจัยเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และกลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป

2. ความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี 2012

ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี 2012 อยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา มีความรู้ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 38.67 และมีความรู้ระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 21.33 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามประเด็นของข้อคำถามพบว่า ผู้ประกอบการตอบถูกมากที่สุดเกี่ยวกับความรู้ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี 2012 ข้อ 23 ของใช้ส่วนตัวที่นำเข้ามาพร้อมกับตนได้รับการยกเว้นอากร และข้อ 16 พิกัดอัตราอากรขาออก หมายถึง พิกัดอัตราศุลกากรและอัตราอากรที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากร ของสินค้าขาออกเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร ผู้ประกอบการตอบถูกสูงสุดคือ ข้อ 1 เรื่องหลักเกณฑ์การตีความคือการจำแนกประเภทของของในพิกัดศุลกากรและข้อ 3 การตีความพิกัดอัตราศุลกากรให้ดูลักษณะการใช้งานเป็นหลัก รองลงมาคือข้อ 4 อากรสำเร็จรูป ที่นำเข้ามาโดยถอดแยกออกจากกันเพื่อสะดวกในการขนส่ง จัดเข้าหลักเกณฑ์การตีความ ประเภทที่ระบุถึงวัตถุหรือของที่ครบสมบูรณ์หรือสำเร็จแล้ว นำเข้ามาโดยถอดแยกออกจากกัน หรือยังไม่ได้ประกอบเข้าด้วยกัน และข้อ 2 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดศุลกากรจำแนกประเภทของของในพิกัดอัตราศุลกากรแบ่งเกณฑ์การตีความเป็น 8 หลักเกณฑ์

2.2 ด้านพิกัดอัตราอากรขาเข้า ผู้ประกอบการตอบถูกสูงสุดคือ ข้อ 7 การปรับปรุงแก้ไขการจำแนกสินค้าตามระบบฮาร์โมนี ครั้งที่ 5 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มกราคม รองลงมาคือข้อ 15 การนำเข้าเศษอลูมิเนียมได้รับการยกเว้นอากร แต่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และข้อ 13 มันท้าปะหลังจัดเข้าประเภทพิกัดสินค้า

2.3 ด้านพิกัดอัตราอากรขาออก ผู้ประกอบการตอบถูกสูงสุดคือ ข้อ 16 พิกัดอัตราอากรขาออก หมายถึง พิกัดอัตราศุลกากรและอัตราอากรที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรของสินค้าขาออก รองลงมาคือ ข้อ 19 การส่งออกไม้สักแปรรูป เมื่อขออนุญาตหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วสามารถส่งออกได้โดยไม่ต้องเสียอากรส่งออกอีก และ ข้อ 17 เศษโลหะทุกชนิดส่งออกได้โดยยกเว้นอัตราอากร ต่ำสุดคือข้อ 18 การส่งออกสินค้าทุกประเภทสามารถส่งออกได้โดยไม่ต้องเสียภาษีอากรและไม่ต้องขออนุญาตจากหน่วยงานอื่น

2.4 ด้านของที่ได้รับการยกเว้นอากร ผู้ประกอบการตอบถูกสูงสุดคือ ข้อ 23 ของใช้ส่วนตัวที่นำเข้ามาพร้อมกับตนได้รับการยกเว้นอากร รองลงมาคือ ข้อ 25 ของใช้ในบ้านเรือนที่ใช้แล้วที่นำเข้ามาพร้อมกับตนเนื่องจากการย้ายภูมิลำเนาและมีจำนวนสมควรแก่ฐานะได้รับการยกเว้นอากร และข้อ 20 ของที่ได้รับการยกเว้นอากร หมายถึง ขณะนำของเข้า ไม่ต้องเสียอากรขาเข้า แต่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

3. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012)

3.1 ผลเปรียบเทียบเพศกับความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบ ในภาพรวมพบว่า เพศชายมีความรู้มากกว่าเพศหญิงเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012)

3.2 ผลเปรียบเทียบอายุกับความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการ ในภาพรวมพบว่า ผู้ประกอบการที่มีอายุอยู่ในช่วง 51 ปีขึ้นไป มีความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) มากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุในช่วงอื่น ๆ

3.3 ผลเปรียบเทียบการศึกษาเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการ ในภาพรวมพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) มากกว่าผู้ประกอบการที่มีการศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาอื่น ๆ

3.4 ผลเปรียบเทียบประสบการณ์การทำงานกับความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการ ในภาพรวมพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 5 ปีขึ้นไป ที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) มากกว่าผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์อื่น ๆ

อภิปรายผล

1. ความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) จากการศึกษาพบว่า โดยรวมผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากขาดความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี 2012 ที่มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ เพื่อทันต่อเทคโนโลยีและความเป็นมาตรฐานของศุลกากรโลก ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์เป็นเรื่องที่ละเอียด และค่อนข้างเข้าใจยากเพราะระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์แบ่งเป็น 21 หมวด 97 ตอน ซึ่งแต่ละ หมวด ตอน สามารถตีความได้หลากหลาย ประกอบกับจำนวนสินค้ามีมาก แต่และประเทศอาจตีความไม่เหมือนไม่กัน สินค้าตัวเดียวกันตีความแปลความได้ต่างกัน ซึ่งต้องอาศัย ความรู้และความจำ ในการวิเคราะห์ แยกแยะ หมวดของสินค้า จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า ผู้ประกอบการมีความรู้อยู่ในระดับต่ำ เนื่องด้วยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ จะมีความรู้ความเข้าใจจดจำได้แต่สินค้าตัวเดิมที่ทำเป็นประจำ เมื่อมีการนำเข้าสู่ออกสินค้าตัวใหม่ที่ต่างไปจากเดิม ทำให้ผู้ประกอบการเกิดความคลาดเคลื่อนในการจัด

หมวดหมู่ของสินค้า ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ควรที่จะมีการประชาสัมพันธ์ด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับระบบ พิกัดศุลกากรฮาร์โมนีไซท์ให้ผู้ประกอบการได้ทราบอยู่ตลอด ควรส่งเสริมความรู้ให้กับผู้ประกอบการ เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีไซท์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ของ กู๊ด (Good, 1973, p. 325 อ้างถึงใน ไพรรัตน์ วิริยะภัคพงศ์, 2551, หน้า 5) กล่าวว่า ความรู้เป็นข้อเท็จจริง (Fact) ความจริง (Truth) เป็นข้อมูลที่มนุษย์ได้รับและเก็บรวบรวมจากประสบการณ์ต่าง ๆ การที่บุคคลยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างมีเหตุมีผล บุคคลจะต้องรู้เรื่องเกี่ยวกับสิ่งนั้น เพื่อประกอบการตัดสินใจ นั่นก็คือ บุคคลจะต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่สนับสนุนและให้คำตอบข้อสงสัยที่บุคคลมีอยู่ ชี้แจงให้บุคคลเกิดความเข้าใจ และทัศนคติ ที่ดีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งรวมทั้งเกิดความตระหนัก ความเชื่อ และค่านิยมต่าง ๆ

2. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีไซท์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) จำแนกตาม เพศ อายุระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ที่มีเพศต่างกัน ในภาพรวมของความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีไซท์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราอากร พิกัดอัตราอากรขาเข้า พิกัดอัตราอากรขาออกและของที่ได้รับการยกเว้นอากร มีความรู้แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และมีความรู้มากกว่าผู้ประกอบการเพศหญิง ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เนื่องด้วยด้านศุลกากรอรัญประเทศเป็นด้านติดชายแดนการทำงานต้องอาศัยความคล่องตัว อาศัยความอดทนในการเรียนรู้จดจำในการทำงาน การเดินทางไปตามจุดผ่อนปรนซึ่งระยะทางไกล อดทนต่อภาวะกดดันในการดำเนินการด้านพิธีการต่าง ๆ ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน แต่ไม่ว่าผู้ประกอบการจะเพศชายหรือเพศหญิง ถ้ามีความอดทนและศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีไซท์ ก็สามารถดำเนินการพิธีการศุลกากรได้เป็นอย่างดี โดยปราศจากซึ่งปัญหาและอุปสรรค

2.2 ผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวมของความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีไซท์ ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราอากร พิกัดอัตราอากรขาเข้า พิกัดอัตราอากรขาออก และของที่ได้รับการยกเว้น มีความรู้แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ประกอบการที่มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป สะสมประสบการณ์ทำงานมานาน เจอปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ นานา ทำให้สามารถเรียนรู้และจดจำการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีไซท์ ทำให้มีความรู้เรื่องพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีไซท์มากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุในช่วงอื่น ๆ เพราะสามารถเรียนรู้ตั้งแต่ระบบพิกัดศุลกากร

ฮาร์โมนิซเดิมที่ยังไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง มีการปรับปรุงครั้งที่ 1 จนกระทั่งมีการปรับปรุงเป็นครั้งที่ 5 ระบบพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิมฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ปัจจุบัน ด้วยอายุที่มากอาจมีหลงลืมบ้าง เพราะพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิมนั้นมีหลากหลาย และมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเพื่อให้ทันเทคโนโลยีและความเจริญก้าวหน้าของนานาประเทศแต่ผู้ประกอบการที่มีช่วงอายุน้อย สามารถเรียนรู้และจดจำได้ดีกว่าแต่ยังขาดความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบในการทำงาน การแสวงเรียนรู้ในสิ่งใหม่ มากกว่าผู้ประกอบการที่มีช่วงอายุมาก

2.3 ผู้ประกอบการด้านฮาร์โมนิซเดิมประเทศไทย อำเภอฮาร์โมนิซเดิม จังหวัดสระแก้ว ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ภาพรวมของความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิมฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) หลักเกณฑ์การตีความพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิม พิกัดฮาร์โมนิซเดิมขาเข้า พิกัดฮาร์โมนิซเดิมขาออก และของที่ได้รับการยกเว้นอากร มีความรู้ต่างกัน ผู้ประกอบการด้านฮาร์โมนิซเดิมประเทศไทยส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิมมากกว่าระดับการศึกษาอื่น ๆ ไม่ว่าจะรับการศึกษาใดถ้ามีสนใจในเรื่องเกี่ยวกับระบบพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิมอย่างแท้จริงก็มีความรู้และสามารถปฏิบัติงานดำเนินการผ่านพิธีการได้อย่างไม่มีปัญหาและอุปสรรค

2.4 ผู้ประกอบการด้านฮาร์โมนิซเดิมประเทศไทย อำเภอฮาร์โมนิซเดิม จังหวัดสระแก้ว ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน ในภาพรวมของความรู้เกี่ยวกับระบบพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิมฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) หลักเกณฑ์การตีความพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิม พิกัดฮาร์โมนิซเดิมขาเข้า พิกัดฮาร์โมนิซเดิมขาออก และของที่ได้รับการยกเว้นอากร มีความรู้ต่างกัน ผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ในการทำงานนานมีการสั่งสมความรู้ความชำนาญในเรื่องพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิม การแก้ไขปัญหาได้ดีกว่า ผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย

3. ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับความรู้ของระบบพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิมฉบับ พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) จากการศึกษาโดยรวมพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

3.1 ปัญหาในเรื่องขาดการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับระบบพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากขาดการให้ความรู้กับผู้ประกอบการยังไม่ทั่วถึง และขาดการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการตื่นตัวที่จะพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะรอให้ส่วนราชการและหน่วยงานเอกชน เข้ามาแก้ไขปัญหาให้โดยไม่มีการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นเองก่อน

3.2 การช่วยลดปัญหาในการโต้แย้งพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิมพบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการโต้แย้งพิทักษ์ฮาร์โมนิซเดิม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้

เนื่องจากผู้ประกอบการทางด้านศุลกากรยังไม่มีปัญหาถึงขั้นต้องโต้แย้งในเรื่องพิกัดศุลกากรจากประสบการณ์ที่ผ่านมาของผู้วิจัยเมื่อผู้ประกอบการมีปัญหาเหตุสงสัยในรายละเอียดของสินค้า สินค้า การจัดเข้าประเภทพิกัดจะปรึกษาและสอบถามเจ้าหน้าที่ศุลกากรเพราะไม่อยากจะมีความผิดในเรื่องการโต้แย้งและความผิดพลาดในการดำเนินงาน

3.3 ปัญหาการขาดการจัดสัมมนาอบรม เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากทางด้านศุลกากรได้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรแล้ว จำนวนน้อยครั้ง ทำให้ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ขาดการประสานงาน การมีส่วนร่วมน้อยทำให้ผู้ประกอบการขาดความรู้ในการปฏิบัติงานตามขั้นตอน การวิเคราะห์สินค้าของระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี

3.4 การอำนวยความสะดวกทางการค้า พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีทำให้การอำนวยความสะดวกทางการเป็นไปในทางที่ดี การนำเข้าสินค้า บางประเภท นำเข้ามาแบบไม่ต้องเสียภาษีแต่ก็ต้องมีเรื่องของการใช้สิทธิประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องในการลดและยกเว้นอากร สินค้า บางประเภท เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกการค้าของผู้ประกอบการในประเทศและผู้นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศด้วย

3.5 ช่วยแก้ปัญหาการจัดประเภทพิกัดสินค้าที่นำเข้า พบว่า ผู้ประกอบการ มีความเห็นในเรื่องการช่วยการจัดประเภทพิกัดสินค้าที่นำเข้า อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) การจัดประเภท หมวดตอน และพิกัดสินค้าที่นำเข้า ยังคงอยู่เหมือนเดิม มีแค่บางหมวด บาง ตอนที่สินค้าเพิ่มขึ้นและขยาย ความหรือตีความออกจากหมวดเดิม เช่น ผ้าอ้อม สำเร็จรูป เดิม อยู่ในหมวด 56 ประเภทพิกัด 5601 หลังจากมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี อยู่ในหมวด 96 ประเภทพิกัด 9619 เพื่อให้มีความชัดเจนและใกล้เคียงกับชนิดสินค้าและลักษณะการใช้งานมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ พบว่า ผู้ประกอบการมีความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบพบว่าผู้ประกอบการที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนี ฉบับปี พ.ศ. 2555 (ค.ศ. 2012) ต่างกัน และมีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับความรู้ระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังต่อไปนี้

เชิงนโยบาย

1. กรมศุลกากรกำหนดนโยบายสำหรับผู้ประกอบการกิจการตัวแทนออกของต้องมีสถานประกอบการที่เหมาะสมสำหรับประกอบกิจการตัวแทนออกของ และตั้งอยู่ ณ ที่ตั้งตามที่จดทะเบียนไว้กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ มีผู้อำนวยการศุลกากรที่กรมศุลกากรรับรองปฏิบัติหน้าที่ประจำอย่างน้อยหนึ่งคน เพื่อให้คำปรึกษาในการผ่านพิธีการ และมีพนักงานหรือลูกจ้างที่ได้ลงทะเบียนเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการออกของในจำนวนที่เหมาะสมกับปริมาณงานของตัวแทนออกของนั้น ๆ

2. นโยบายบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมศุลกากรกับตัวแทนออกของ โดยกรมศุลกากรได้จัดการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมศุลกากรกับตัวแทนออกของ เพื่อให้ปรากฏต่อสังคมถึงความมุ่งมั่นในการร่วมมือกันป้องกันปราบปรามการคอร์รัปชัน และบรรลุวัตถุประสงค์การสร้าง ความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการของกรมศุลกากร ทั้งยังเป็นการส่งเสริมบทบาทของตัวแทนออกของอีกด้วย

เชิงปฏิบัติ

- ส่งเสริมให้มีการประชุมระหว่างผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ศุลกากรเดือนละครั้ง เพื่อรับทราบถึงปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการ โดยแท้จริง
- ควรจัดอบรม สัมมนาให้แก่ผู้ประกอบการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับความรู้และได้รับข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ และส่งผลถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ศุลกากร
- ส่งเสริมในเรื่องการประชาสัมพันธ์ด้านข้อมูลข่าวสารการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมไนซ์ โดยจัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมไนซ์ หรือแจ้งการข่าวสารการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมไนซ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน
- ด่านศุลกากรควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาในเรื่องของการดำเนินการผ่านพิธีการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ เกี่ยวกับการปรับปรุงระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมไนซ์
- การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มประชากรผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน ควรมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น เช่น เจ้าหน้าที่ศุลกากร เป็นต้น

3. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพในประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของผู้ประกอบการเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนิซ์ ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณไม่สามารถทราบถึงปัญหาได้อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- กรมศุลกากร. (2552). รายงานประจำปีกรมศุลกากร ปี 2552-2555. กรุงเทพฯ: กรมศุลกากร.
- กรมศุลกากร. (2555 ก). ฐานข้อมูลอัตราอากร. วันที่ค้นข้อมูล 20 มีนาคม 2556, เข้าถึงได้จาก http://tariffapp.customs.net:7778/igt/p4_viewer_intra/th/main_frame.jsp
- กรมศุลกากร. (2555 ข). พิกัดศุลกากรฮาร์โมนไนซ์. วันที่ค้นข้อมูล 20 มีนาคม 2556, เข้าถึงได้จาก <http://www.customs.go.th/wps/wcm/connect/Library+cus501th/InternetTH/3/>
- กระทรวงการคลัง. (2554). รายงานประจำปีกระทรวงการคลัง. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง.
- กันธิกา ทวีรอด และตรีทิพย์ อนงค์ทอง. (2550). ศึกษาความรู้และการปฏิบัติตนของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับบริการที่คลินิกโรคเบาหวานศูนย์สุขภาพชุมชน สถานีอนามัยหัวโพ ตำบลหัวโพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสาธารณสุขชุมชน, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- กิจจาลักษณ์ ศรีนุชศาสตร์. (2554). สำนักพิกัดศุลกากร กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง. วันที่ค้นข้อมูล 20 มีนาคม 2556, เข้าถึงได้จาก <http://www.e-customs.co.th/documentnews/>
- ด่านศุลกากรอรัญประเทศ. (2555). ข้อมูลสถิติด่านศุลกากรอรัญประเทศ. สระแก้ว: ด่านศุลกากรอรัญประเทศ.
- นิรุติ จิโรจน์. (2550). การตีความตารางพิกัดศุลกากรในระบบฮาร์โมนไนซ์ (HS) ในกรอบขององค์การศุลกากรโลก WCO และองค์การการค้าโลก WTO: ศึกษาดีไก่อ่หมักเกลือแช่แข็งเลาะกระดูก. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นุชรีย์ ดีเจริญ. (2547). การวิเคราะห์การจัดเก็บภาษีศุลกากรของด่านศุลกากรในภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์การเมือง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประคอง วรรณสุด. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประทีป ประดับธรรม. (2552). วิเคราะห์นำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการจัดเก็บภาษีศุลกากร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพุทธศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ปิติ จิโรจน์กุล. (2551). การตีความตารางพิกัดภาษีศุลกากรในระบบฮาร์โมนไนซ์ (HS) ในกรอบขององค์การศุลกากรโลก (WCO) และองค์การการค้าโลก (WTO): ศึกษาคดีไก่อ้มกเกลือแห่งแข็งและกระดูก. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานิติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไพรัตน์ วิริยะภักตพงศ์. (2551). ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของเยาวชน: กรณีศึกษาพื้นที่ดำเนินโครงการป้องกันการติดเชื้อเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชนจังหวัดสระแก้ว. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลำดวน เรือนโนวา. (2552). ความรู้ความเข้าใจและปัญหาในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของข้าราชการ พ.ศ. 2540 ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วรรณัฐ ห้าวเจริญ. (2550). ปัญหาการประเมิน และอุทธรณ์ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต และภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับสินค้านำเข้า. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, สาขากฎหมายภาษี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัชร พยัคฆ์. (2550). ความรู้ความเข้าใจต่อระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้างของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วัฒนา สุวรรณ. (2550). ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- วายุ คงธนจรัส. (2552). ระดับความรู้ของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิลาวัลย์ เพชรมณี. (2551). ความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานตามโครงการเปลี่ยนระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) กรณีศึกษา กรมการเงินทหารบก. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- วีระชัย เสงษ์ภูิกุล. (2550). *ความรู้ความเข้าใจและปัจจัยในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยอ้อ อำเภอสอง จังหวัดแพร่*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สมนึก ภัทธิพยชนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กอพลินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สำนักกฎหมาย กรมศาลการ. (2555). *พระราชบัญญัติศาลการ พระพุทธศักราช 2469 และพระราชกำหนดพิทักษ์ศาลการ พ.ศ. 2530*. กรุงเทพฯ: เดือนตุลา.
- สุดาวรรณ จิตรสม. (2553). *การศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้แทนชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อรนนพ จำฉัตร. (2553). *ความรู้ความเข้าใจและการสังเกตธนบัตรก่อนรับไว้ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- Brown, L. D. (1983). *Managing Conflict at Organizational Interfaces*. Massachusetts: Addison-Wesley.
- Butler, J. T. (1997). *Principle Health Education Health Promotion* (2nd ed.). Colorado: Morton.
- Kant, L. (1963). *Critique of Pure Reason*. London: Macmillan.
- Kneller, G, F. (1965). *The Art and Science of Creativity*. New York: Holt, Rinchart and Winston.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำเภอรอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
2. การตอบแบบสอบถามของท่านมีคุณค่ายิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระจึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและครบทุกข้อซึ่งการตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะใช้เพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแต่อย่างใด
3. แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 ข้อ
 - ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี 2012 จำนวน 25 ข้อ
 - ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี 2012 จำนวน 7 ข้อ

ขอขอบคุณทุกท่านอย่างสูง

นางสาวจิรภัทร บุญประเสริฐ

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (.....) หรือเติมคำลงในช่องว่างตาม ความเป็นจริง	สำหรับ ผู้วิจัย No ☐ ☐ ☐
1. เพศ () 1) ชาย () 2) หญิง	Sex ☐
2. อายุ () 1) 20-30 ปี () 2) 31-40 ปี () 3) 41-50 ปี () 4) 51 ปีขึ้นไป	Age ☐
3. ระดับการศึกษา () 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี () 2) ปริญญาตรี () 3) สูงกว่าปริญญาตรี	Edu ☐
4. ประสบการณ์ทำงาน () 1) ต่ำกว่า 1 ปี () 2) 1-5 ปี () 3) 5 ปีขึ้นไป () 4) 10 ปีขึ้นไป	Exp ☐

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรรัฐประเทศ อำเภอรรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว			
โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้ ของท่าน	1)ใช่	2) ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
ภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร 1. หลักเกณฑ์การตีความคือการจำแนกประเภทของ ในพิกัดศุลกากร			A1 ☐
2. หลักเกณฑ์การตีความพิกัดศุลกากรจำแนกประเภท ของของในพิกัดอัตราศุลกากรแบ่งเกณฑ์การตีความเป็น 8 หลักเกณฑ์			A2 ☐
3. การตีความพิกัดอัตราศุลกากรให้ดูลักษณะการใช้งาน เป็นหลัก			A3 ☐
4. อาคารสำเร็จรูป ที่นำเข้ามาโดยถอดแยกออกจากกัน เพื่อสะดวกในการขนส่ง จัดเข้าหลักเกณฑ์การตีความ ประเภทที่ระบุถึงวัตถุหรือ ของที่ครบสมบูรณ์หรือ สำเร็จแล้ว นำเข้ามาโดยถอดแยกออกจากกัน หรือ ยังไม่ได้ประกอบเข้าด้วยกัน			A4 ☐
ภาค 2 พิกัดอัตราอากรขาเข้า 5. พิกัดอัตราอากรขาเข้าคือพิกัดอัตราศุลกากรและอัตรา อากรที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากร ของสินค้าขาเข้า แบ่งเป็น ตัวเลข 6 หลักเท่านั้น			B1 ☐
6. พิกัดอัตราอากรขาเข้าทั้งหมดมี 21 หมวด 91 ตอน			B2 ☐
7. การปรับปรุงแก้ไขการจำแนกสินค้าตามระบบ ฮาร์โมนีซ์ ครั้งที่ 5 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มกราคม 2555			B3 ☐
8. สินค้าที่มีอัตราอากรตามราคาและตามสภาพ สามารถ เลือกชำระอากรศุลกากรตามอัตราอากรที่คำนวณเป็น เงินอากรที่ต่ำกว่า			B4 ☐
9. กรณีที่ประกาศกระทรวงการคลังให้ยกเว้นอากร ศุลกากรผู้นำเข้าสามารถนำเข้าสินค้าโดยไม่ต้องเสียอากร และภาษีมูลค่าเพิ่มใด ๆ			B5 ☐

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรอรัญประเทศ อำนวยอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว			
โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้ ของท่าน	1) ใช่	2) ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
10. การใช้สิทธิลดอัตราอากรหรือยกเว้นอากรตาม มาตรา 12 ตามพระราชกำหนดพิกัดศุลกากร พ.ศ. 2530 สามารถใช้สิทธิได้เลยโดยไม่ต้องยื่นคำร้องขอลดหรือ ยกเว้นอากรในการนำเข้าครั้งแรก			B6 ☐
11. นอกจากอากรขาเข้าแล้วผู้นำเข้ายังมีภาระต้องชำระ ภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีสรรพสามิตอย่างใดอย่างหนึ่ง เท่านั้น			B7 ☐
12. การนำเข้าสินค้า สุรา เบียร์ นอกจากต้องเสียภาษีอากร ขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ผู้นำเข้ายังมีภาระต้องเสีย ภาษีสรรพสามิตและภาษีเพื่อมหาดไทย เท่านั้น โดยไม่ต้อง ภาษีอื่นอีก			B8 ☐
13. มันท้าปะหลังจัดเข้าประเภทพิกัดสินค้า 0714			B9 ☐
14. การนำเข้ามันท้าปะหลังโดยใช้สิทธิ FORM D อัตราอากร 0% สามารถปฏิบัติพิธีการศุลกากรขาเข้าได้ โดยไม่ต้องขออนุญาตหน่วยงานอื่นอีก			B10 ☐
15. การนำเข้าเศษอลูมิเนียมได้รับการยกเว้นอากร แต่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม			B11 ☐
ภาค 3 พิกัดอัตราอากรขาออก 16. พิกัดอัตราอากรขาออก หมายถึง พิกัดอัตราศุลกากร และอัตราอากรที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรของสินค้า ขาออก			C1 ☐
17. เศษโลหะทุกชนิดส่งออกได้โดยยกเว้นอัตราอากร			C2 ☐
18. การส่งออกสินค้าทุกประเภทสามารถส่งออกได้โดย ไม่เสียภาษีอากรและไม่ต้องขออนุญาตจากหน่วยงานอื่น			C3 ☐

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับระบบพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีส์ ฉบับปี 2012 ของผู้ประกอบการ ด้านศุลกากรรัฐประเทศ อำเภอรรัฐประเทศ จังหวัคสระแก้ว			
โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้ ของท่าน	1)ใช่	2) ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
19. การส่งออกไม้สักแปรรูป เมื่อขออนุญาตหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องแล้วสามารถส่งออกได้โดยไม่ต้องเสียอากร ส่งออกอีก			C4 ☐
ภาค 4 ของที่ได้รับการยกเว้นอากร 20. ของที่ได้รับการยกเว้นอากร หมายถึง ให้นำของเข้า ไม่ต้องเสียอากรขาเข้า แต่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม			D1 ☐
21. ของที่ส่งไปซ่อมต่างประเทศเมื่อนำกลับเข้ามา จะต้องเสียอากรขาเข้าและต้องเสียค่าซ่อม			D2 ☐
22. ของที่นำเข้าทางไปรษณีย์ซึ่งแต่ละหีบห่อมีมูลค่า ไม่เกินหนึ่งพันบาทต้องชำระอากรขาเข้าตามปกติ			D3 ☐
23. ของใช้ส่วนตัวที่นำเข้ามาพร้อมกับตนได้รับ การยกเว้นอากร			D4 ☐
24. การนำรถยนต์เข้ามาเป็นการชั่วคราวตาม ประเภท 3(ญ) ต้องส่งกลับออกไปภายใน 30 วัน			D5 ☐
25. ของใช้ในบ้านเรือนที่ใช้แล้ว ที่นำเข้ามาพร้อมกับตน เนื่องจากในการย้ายภูมิลำเนาและมีจำนวนสมควรแก่ ฐานะได้รับการยกเว้นอากร			D6 ☐

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับระบบฝึกศัลยกรรมศาสตร์โมโนซ์ ฉบับปี 2012 โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัญหาที่ตรงกับความเป็นจริง และเขียนเสนอ ข้อคิดเห็นในพื้นที่ว่าง						
ปัญหาอุปสรรค	น้อย ที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มาก ที่สุด	สำหรับ ผู้วิจัย
1. มีการจัดสัมมนา อบรม เสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบฝึก ศัลยกรรมศาสตร์โมโนซ์						E1 ☐
2. มีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับฝึกศัลยกรรมศาสตร์โมโนซ์						E2 ☐
3. ช่วยแก้ปัญหาการจัดประเภทฝึก สินค้าที่นำเข้า						E3 ☐
4. การอำนวยความสะดวกทางการค้า						E4 ☐
5. ช่วยลดปัญหาในการโต้แย้งฝึก ศัลยกรรม						E5 ☐

6. ท่านคิดว่ามีปัญหาและอุปสรรคใดบ้างเกี่ยวกับการใช้ระบบฝึกศัลยกรรมศาสตร์โมโนซ์
ฉบับปี 2012 อย่างไร

.....

.....

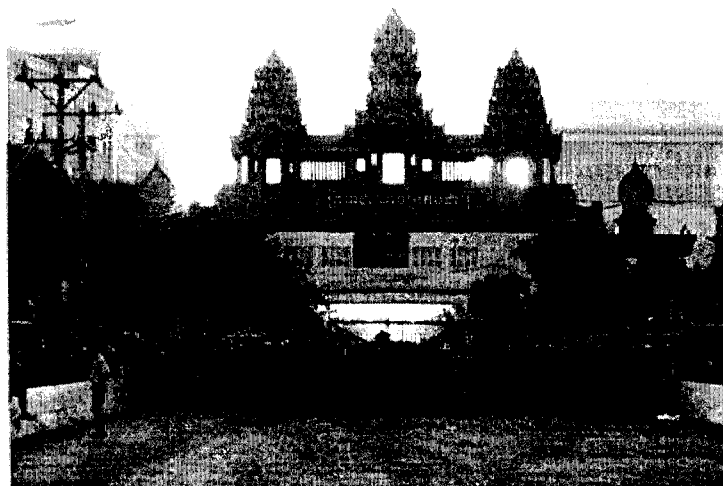
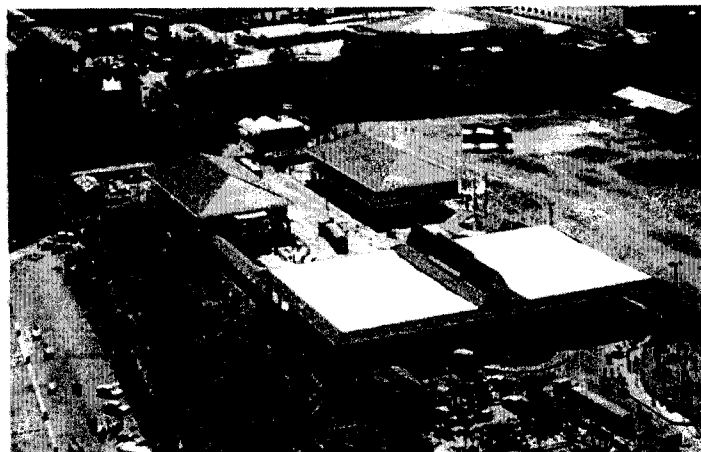
.....

7. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบฝึกศัลยกรรมศาสตร์โมโนซ์ ฉบับปี 2012 อย่างไร

.....

.....

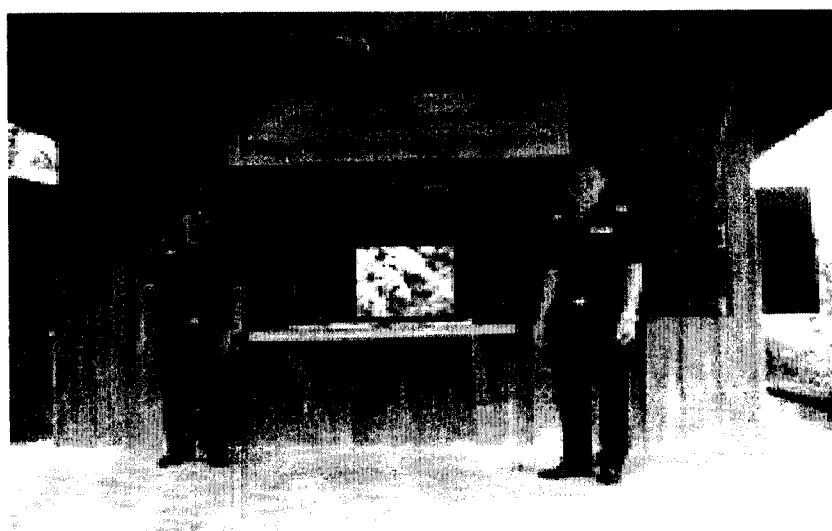
.....

ภาพด้านพรมแดนคลองลึก

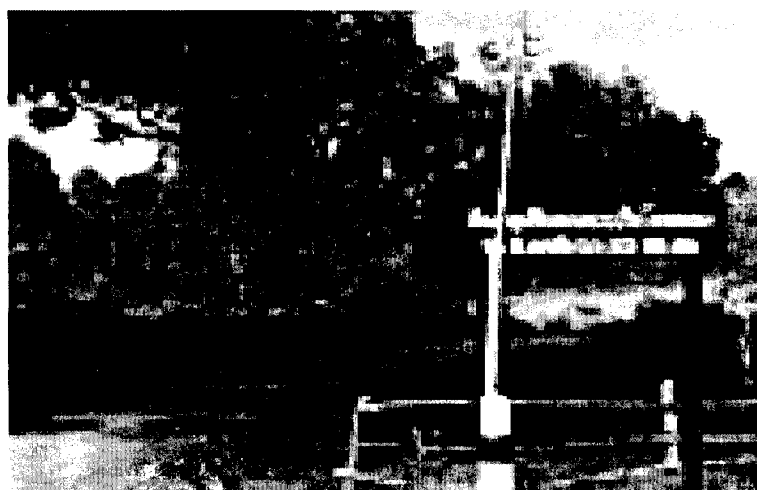
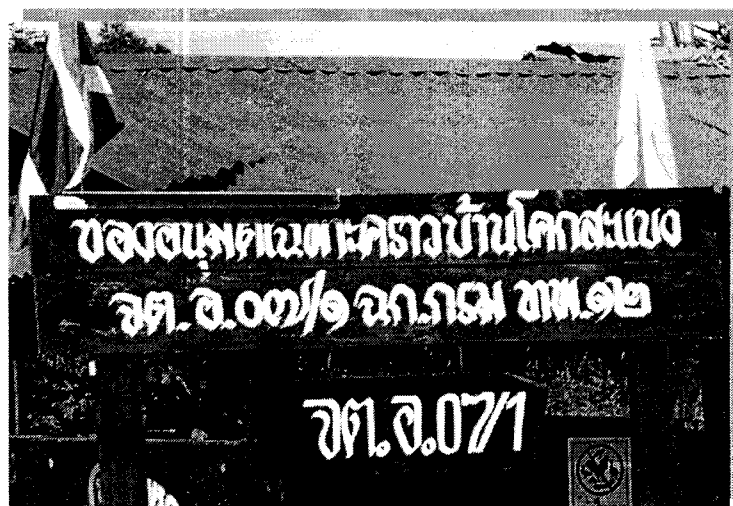
ภาพจุดผ่อนปรนการค้าบ้านตาพระยา

ภาพจุดผ่อนปรนการค้าบ้านหนองปรือ

ภาพจุดผ่อนปรนการค้าบ้านเขาดิน

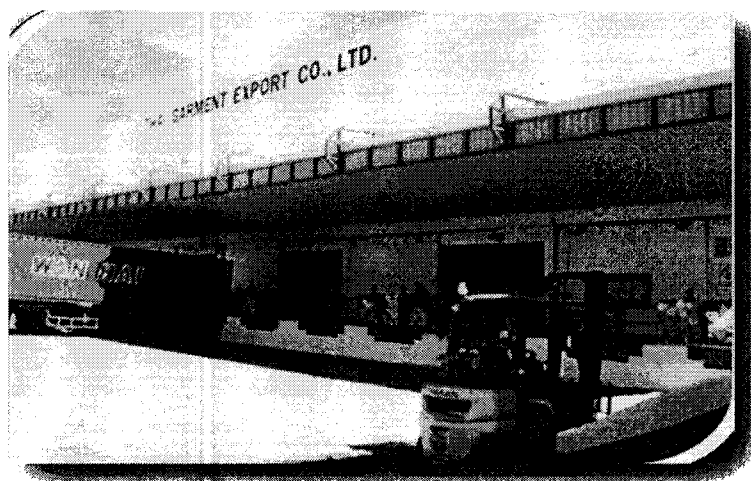
ภาพทางอนุมัติเฉพาะกราวบ้านโคกสะแบง

ภาพทางอนุมัติเฉพาะคราวบ้านหนองหญ้าแก้ว

ภาพทางอนุมัติเฉพาะคราวบ้านโนนหมากมุ่น

ภาพคลังสินค้าทันสมัยบน บริษัทไทยการส่งออกเสื้อผ้า จำกัด (ประเภท โรงผลิตสินค้า)

